གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་
ཚིག་འགྲེལ་ཐོར་བུ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

སྒྲིག་པ་པོའི་གླེང་གཞི།

རང་རེའི་གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་ད་བར་ལོ་ཆིག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་སོང་རེད། མཁས་གྲུབ་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལས་ས་དགེ་རྙིང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་སྤེལ་གཏོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་ཀུང་རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་རང་སྡེའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ལུགས་ལས་མི་འདས་པས། བོད་ལ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་དོན་གཉེར་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཚེ། དེ་དག་གི་ཁུངས་བརྟེན་སའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ངེས་ཤེས་ཙུང་ཞིག་བྱུང་ན་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། འདིར་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ཞལ་གསལ་ཞིང་གོ་སླ་བ། ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་གྱི་གནད་བསྡུས་པ། ལྷག་པར་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ······འབེབས་ཤིང་། ཚུལ་ཇི་བཞིན་རང་གིས་ངེས་བདེ་ལ་གཞན་ལ་འདོམས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འབུར་ཐོན་དུ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས《གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ཞེས་པ་འདི་དཔར་སྐྲུན་དུ་ཞུ་རེ་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙོ་བོ་

དཔྱད་གཞིའི་དཔེ་ཆ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་རྙེད་ཀྱང་གཟིགས་ཞིམ་དཔེན་པའི་སློབ་གཉེར་པ་རྣམས་ལ་གོ་བ་འཚོལ་བདེ་ཡོང་ཆེད་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་བོད་དུ་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་ཚོ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཡོང་རེའི་ཚུལ་དུ་ཁོ་བོས་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་ལ་བསྟན་བཅོས་འདི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་རིང་ཐ་སྙད་ཁག་གཅིག་ལ་ཚིག་འགྲེལ་བྱས་པའི་སློབ་ཟིན་དེ་ཡང་བཟོ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་ད་ལམ་དཔར་དུ་སྐྲུན་པ་ལགས་ན། ཚིག་འགྲེལ་འདི་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བའི་བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་པེ་ཅིན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་བཅས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་རྩོམ་པའི་ལས་ལ་གསར་ཞུགས་བདག་ལྟ་བུའི་ངལ་འབྲས་འདི་ལ་ཚིག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ནོར་སྐྱོན་ཅུང་མིན་བྱུང་ངེས་སྟབས། གཟུར་གནས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་སེལ་དག་སྒྲིལ་ལ་སྨན་པའི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྤྲོལ་མཛད་ཚེ་དེ་དོན་དང་ལེན་ཞུ་འདུན་བཅས།

བོད་ལྗོངས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་བོད་ཡིག་ཚན་ཁག་གི་
གཙོ་ཁྲིད་དགེ་མིང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས།
༡༩༩༣ལོའི་ཟླ་༧ཚེས་༣ལ།

དཀར་ཆག

གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ས་བཅད་དང་པོ། མཆོད་བརྗོད་དང་ རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སོགས།

རྨད་བྱུང་ཚོགས་གཉིས་(༢)གངས་ཀྱི་རི་བོ་སྙིང་རྗེའི་(༣)རྡོད་ཀྱིས་བཞུས་པའི་རྒྱུན། ལྷུན་གྲུབ་(༤)ཆོས་སྐུའི་(༥)འཛིན་མར་(༦)ཡོངས་འཁྱིལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་(༧)ཆུ་ཀླུང་འགྱེད། འཕྲིན་ལས་(༨)ལྷབས་ཕྲེང་གནམ་དུ་སྒྲོང་བས་མུ་སྟེགས་(༩)བྱིས་པ་(༡༠)སྐྲག་བྱེད་པ། རྒྱལ་སྲས་(༡༡)གདེངས་ཅན་(༡༢)བྱེ་བའི་འདུག་ངོགས་ཐུབ་དབང·····(༡༣)མ་དྲོས་མཚོ་(༡༤)ཆེན་རྒྱལ། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་(༡༥)མི་ཕམ་མགོན་པོ་(༡༦)དང་། རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་(༡༧)། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་(༡༨)ཀླུ་སྒྲུབ་(༡༩)ཐོགས་···མེད་(༢༠)ཞབས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་(༢༡)ཡབ་སྲས་(༢༢)བཅས་ལ་འདུད། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་(༢༣)ཀུན་མཐོང་ཞིང་། རབ་འབྱམས་(༢༤)མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་(༢༥)འཛིན། ངོ་མཚར་གྲགས་པའི་བ་དན·······(༢༦)དཀར་པོ་གཟུར་གནས་(༢༧)སྐྱེ་བོས་བསྒྲེང་བྱེད་པ། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་(༢༨)དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་བརྩོན་པ་འདོར། དེ་

ཕྱིར་དམ་པའི་ (༡༩) ལེགས་བཤད་ཀུན་བསྡུས་ནས། རང་དང་སྐལ་པ་མཉམ་རྣམས་རྗེས་གཟུང་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པར་བྱ། བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ལྡན་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། དེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་སྙེད་པ་ (༢༠) དང་བཀུར་བསྟི་ (༢༡) དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ (༢༢) ལ་མི་བལྟ་ཞིང་སྙིང་ནས་གྲོལ་བ་ (༢༣) དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ (༢༤) གིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ (༢༥) རྣམ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ (༢༦) དང་བྲལ་ན་བྱམས་པ་ (༢༧) དང་། སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ (༢༨) ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ (༢༩) དྲུང་ནས་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ (༣༠) མི་ལྡན་ན། ངེས་འབྱུང་ (༣༡) བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ (༣༢) གཅོད་པར་མི་ནུས་པས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ (༣༣) རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། ཅེས་སོ། དེས་ན་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ (༣༤) སྤང་བ་དང་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ (༣༥) ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ (༣༦) ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ (༣༧) ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ལངྐར་······གཤེགས་པ་ (༣༨) ལས། ང་ཡི་ཆོས་ (༣༩) ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་

པ་(༥༠)དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། བྱིས་པ་(༥༡)རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། རྣལ་འབྱོར་པ་(༥༢)ལ་གྲུབ་མཐའ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་(༥༣)དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའོ(༥༤)། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་(༥༥)གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལུགས་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་(༥༦)སྒྲ་བཤད་ཀུང་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་(༥༧)ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་རིགས་པའི་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་བློ་ངོར་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདར་མེད་པས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་(༥༨)དང་། ནང་པ(༥༩)འོ། ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་(༦༠)ཡོད་དེ། སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་(༦༡)སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་(༦༢)གང་ཟག་དེ་ནང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་(༦༣)ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་(༦༤)ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་(༦༥)བསྟན་པ་(༦༦)ལྟ་བ་(༦༧)གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་(༦༨)གིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་

ལྡན་ཞིང་། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྟོན་པ་སྐྱོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅད་གསུམ་པ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ།

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ(༦༩) མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བསྟན་ཁྱབ་འཇུག་པ(༧༠) དབང་ཕྱུག་པ(༧༡) རྒྱལ་བ་པ(༧༢) སེར་སྐྱ་པ(༧༣) ཕུར་བུ་པ(༧༤) དང་ལྷ་ལ་རྟོག་གེ(༧༥) སྡེ་ལྔར(༧༦) གྲགས་ཤིང་། ཙ་བའི་སྡེ་དྲུག(༧༧) ཏུ་ཡང་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་། གཅེར་བུ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ(༧༨) དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ(༧༩) ཡིན་ནོ།

1. བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ (༢༠) དང་རིག་པ་ཅན་པ་ (༢༡) གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་ (༢༢) དང་། བྲམ་ཟེ་རྐང་མིག་ (༢༣) གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། དེ་ཡང་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ (༢༤) ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དྲུག་ (༢༥) འདུས་པར་འདོད་ལ། ཁྲུས་ (༢༦) དང་། དབང་བསྐུར་བ་ (༢༧) དང་། སྨྱུང་གནས་ (༢༨) དང་། མཆོད་སྦྱིན་ (༢༩) དང་། སྦྱིན་སྲེག་ (༣༠) ལ་སོགས་པ་ཐར་ལམ་ (༣༡) དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ (༣༢) ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ (༣༣) ཏེ་བདག་ (༣༤) དབང་སོགས་⋯⋯རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ (༣༥) མཐོང་ཞིང་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་བདག་གི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ (༣༦) ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྙིང་པ་ཟད་པས་སླར་བླངས་པའི་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། བློ་ (༣༧) དང་། བདེ་སྡུག་ (༣༨) འདོད་སྡང་ (༣༩) སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་མ་བླངས་པས། བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་ཐར་པ་ (༤༠) འཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

2. གྲངས་ཅན་པ།

གྲངས་ཅན་པ་ (༤༡) ནི། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་ (༤༢) རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་ (༤༣) གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་ (༤༤) དང་། གཙོ་བོ་ (༤༥) དང་།

ཆེན་པོ་(༡༠༦)དང་། ང་རྒྱལ་(༡༠༧)དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། དེ་ཙམ་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔའོ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ་(༡༠༨)། བློའི་དབང་པོ་(༡༠༩)ལྔ་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། པགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་(༡༡༠)ལྔ་ནི། ངག་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་། འདོམས་(༡༡༡)རྣམས་སོ། འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སོ། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་(༡༡༢)ཡིན་པས་བེམ་པོར་(༡༡༣)འདོད་ལ། གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་(༡༡༤)དང་། གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་(༡༡༥)འདོད་དོ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བློ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བུའོ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་.......(༡༡༦)ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་(༡༡༧)རྣམ་པར་འགྱུར་(༡༡༨)མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་(༡༡༩)ཞིག་ལ་འདོད་དོ། སྐྱེས་བུ་དང་། བདག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་

(༡༣༠)ནི། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། བློ་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་། ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི·····གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་(༡༣༡)དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་(༡༣༢)དང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་(༡༣༣)ཏེ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྐྱེའོ། གཉིས་པ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེའོ། གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ཡང་ལོང་བ་རྐང་ཅན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད་དོ། ནམ་ཞིག་བླ་མས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མན་ངག་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེས་པ་ན། རིམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་(༡༣༤)ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་(༡༣༥)བསྐྱེད་དེ། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ·····(༡༣༦)ཐམས་ཅད་ལོག་སྟེ། སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་(༡༣༧)ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད་དོ། །

3. དཔྱོད་པ་བ།

དཔྱོད་པ་བ་(༡༢༨)ནི། རྒྱལ་དཔོག་པའི་(༡༢༩)རྗེས་སུ་…… འབྲངས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་(༡༣༠)ལ་གང་སྨྲང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་(༡༣༡)ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བཏགས་ནས་མཆོད་སྦྱིན…… (༡༣༢)ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཐོ་རིས་(༡༣༣)ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ངན་སོང་(༡༣༤)ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་(༡༣༥)ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ནི་མེད་དོ། དྲི་མ་(༡༣༦)སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་(༡༣༧)ཡང་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་བདེན་པའི་ངག་ཀྱང་མེད་(༡༣༨)དོ་ཞེས་སྨྲའོ།

4. གཅེར་བུ་བ།

གཅེར་བུ་བ་(༡༣༩)ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་(༡༤༠)རྗེས་སུ་…… འབྲངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་དགུར་(༡༤༡)འདུས་པར་འདོད་དེ། སྲོག་(༡༤༢)དང་། ཟག་པ་དང་། སྡོམ་པ་དང་། ངེས་པར་རྒ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྡིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་རྣམས་སོ། དེ་ལ་སྲོག་ནི་བདག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ངེས་པར་རྒ་བ་ནི། སྨྲ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔོན་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། འཆིང་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་

(༡༤༣) དང་། མིང་(༡༤༤) དང་། རུས་(༡༤༥) དང་། ཚེའོ (༡༤༦)། སྡིག་པ་ནི། ཆོས་མིན་པའོ། བསོད་ནམས་ནི། ཆོས་སོ། ཐར་པ་(༡༤༧) ནི་ལུས་གཅེར་བུ་དང་། ངག་མི་སྨྲ་བ་དང་། མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་(༡༤༨) ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པས་འཇིག་རྟེན་⋯ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་(༡༤༩) ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་ལ་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེའམ་ཀུ་མུ་ད་ལྟར་དཀར་བ། ཚད་དཔག་ཚད་(༡༥༠) འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ། སྐྱིག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྡེ་གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྤྲོས་མེ་ཏོག་དང་། བ་ཞོ་བ་སོ་ཀུ་ཧིག་མདོག གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ཅེས་འབྱུང་ངོ་།

5. **རྒྱང་འཕེན་པ།**

རྒྱང་འཕེན་པ་(༡༥༡) ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད⋯ (༡༥༢) དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་བློ་བུར་བ་ལས་སེམས་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ(༡༥༣)། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་(༡༥༤) དེ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་(༡༥༥) པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། བློ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོ་འཇིག་པ་ན་རྩོའི་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་(༡༥༦) ལ་རང་མཚན་(༡༥༧) དང་། ཚད་མ་(༡༥༨) ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་(༡༥༩) གཅིག་པུས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཚན་(༡༦༠) དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་(༡༦༡) ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ

མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་(༡༦༣)འདོད་དེ། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་རོ། སྨྲས་པ། ལྟ་བ་ངན་པའི་(༡༦༣)མུ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི། ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ། ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

ས་བཅད་བཞི་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་(༡༦༤)མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ (༡༦༥)དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་(༣༦༦)། བར་དུ་བསྐལ་པ་(༡༦༧)གྲངས་མེད་(༡༦༨)གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས(༡༦༩)། མཐར་རྡོ་རྗེ་གདན་(༡༧༠)གྱི་སྟེང་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་(༡༧༡)ཏེ་ཡུལ་ཥྣ་ནྣ་ཊ་སྣིར་(༡༧༢)ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་(༡༧༣)ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་(༡༧༤)བསྐོར། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོར་(༡༧༥)བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་(༡༧༦)བསྐོར།

དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ (༡༧༧) ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ (༡༧༨) རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་
(༡༧༩) ལ་སོགས་པའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཕན་
བདེའི་ (༡༨༠) འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ (༡༨༡) རིན་པོ་ཆེ་
དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་ (༡༨༢) རྣམས་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་གསུམ་ (༡༨༣) གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ (༡༨༤) བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་
(༡༨༥) འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ (༡༨༦)
འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ (༡༨༧) རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་
ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ (༡༨༨) གྱི་རྣམ་བཞག་
དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ (༡༨༩) དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ (༡༩༠) ཏེ་
བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཡོགས་སུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་ (༡༩༡) ལས་ཡོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་མེད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ (༡༩༢) ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་
བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རང་
རྒྱུད་པ་ (༡༩༣) མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་པས་ (༡༩༤) ཞལ་
ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ (༡༩༥) ཀར་ལྷུང་ཡང་། རང་རང་གི་ལུགས་
ལ་དབུ་མ་པར་ (༡༩༦) འདོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ (༡༩༧)
རྣམས་འབྲས་བུ་ (༡༩༨) སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་ (༡༩༩) འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་
སྤོང་ལ། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་

ཞེས་བྱེར་རོ། མདོ་སྡེ་པ་(༣༠༠)དག་འདུས་བྱས་(༣༠༡)རྣམས་རྒྱུན་(༣༠༢)མི་ཆད་པར་འཇུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ཞིང་། སྐད་ཅིག་(༣༠༣)གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་(༣༠༤)བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། གཞན་དབང་(༣༠༥)བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྨྲའོ། དབུ་མ་རྣམས་ཆོས་(༣༠༦)ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་(༣༠༧)དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བཞེད་དོ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྣང་བས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་ལ་སྨད་པར་མི་བྱའོ། དེས་ན་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་(༣༠༨)ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་(༣༠༩)། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་(༣༡༠)། ཆོས······ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་(༣༡༡)། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་(༣༡༢)རྣམས་སོ། གལ་ཏེ་གནས་མ་བུ་བས་(༣༡༣)གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་བླངས་པས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་ཁས་བླངས་པའི་བདག་ནི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་(༣༡༤)ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་(༣༡༥)གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་མང་བཀུར་སྡེ་ཞུས་(༣༡༦)ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི།

1. བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་(༢༡༧)གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག………(༢༡༨)མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་(༢༡༩)ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག…དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་(༢༢༠)གང་ཟག་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན(༢༢༡)། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་(༢༢༢)ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོའི་(༢༢༣)རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་སམ། དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག……(༢༢༤)ཏུ་སྨྲ་བས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་(༢༢༥)འདུས་

པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་(༢༢༦)། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་(༢༢༧)། འཁོར་སེམས་བྱུང་གཞི་(༢༢༨)། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་(༢༢༩)། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་(༢༣༠)རྣམས་སོ། གཞི་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡོད་པ་(༢༣༡)ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་(༢༣༢)དང་། གཟུགས་(༢༣༣)ཤེས་(༢༣༤)ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་(༢༣༥)གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་(༢༣༦)འདོད་དོ། དངོས་པོ་ལ་རྫས་གྲུབ་(༢༣༧)ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྫས་ཡོད་(༢༣༨)ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་(༢༣༩)དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི་བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་དོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་(༢༤༠)མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྫ་བུམ་དང་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྫ་བུམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྫ་བུམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲེང་བའི་རྡོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཕྲེང་བར་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་(༢༤༡)མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་(༢༤༢)དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་(༢༤༣)དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་མཛོད་(༢༤༤)ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་དམ་(༡༤༥)དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་(༡༤༦)དུ་འདོད་དེ། ལུགས་འདིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་(༡༤༧)རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ་ཟག་བཅས་(༡༤༨)ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ······(༡༤༩)ལྟ་བུའོ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་(༡༥༠)ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ལམ་བདེན་(༡༥༡)དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་(༡༥༢)ཡང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སྤང་བྱ་(༡༥༣)ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ······(༡༥༤)ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་ལམ་(༡༥༥)དང་མི་སློབ་ལམ་(༡༥༦)གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་(༡༥༧)ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་(༡༥༨)ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་(༡༥༩)དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འདོད་དེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ······(༡༦༠)གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་མེད་དགག་(༡༦༡)ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་(༡༦༢)ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་

རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་(༡༤༣)ཀྱི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཐོབ་པ་(༡༤༤)དང་། བྱ་སོན་གྱི་དཔང་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་པ་དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་(༡༤༥)གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག ཤེས་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི། མང་པོས་བཀུར་བ་(༡༤༦)ཁ་ཅིག་གིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། སྲུང་བ་པས·········(༡༤༧)སེམས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལ་ཚད་མ་(༡༤༨)དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་(༡༤༩)གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་(༡༥༠)དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་(༡༥༡)གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་(༡༥༢)། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ·······(༡༥༣)། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་(༡༥༤)དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་(༡༥༥)ཁས་མི་ལེན་ནོ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་(༡༥༦)དེ་བེམ་པོ་(༡༥༧)། ལྟ་བ། ཚད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་(༡༥༨)དུ་གཞལ་ཞིང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་(༡༥༩)གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་(༡༨༠)དུ་འདོད་དོ། གཉིས་པ། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་(༡༨༡)སོགས་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་སྒྲ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་སྒྲ་(༡༨༢)དང་། མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་(༡༨༣) གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ངག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཟིན་མ་ཟིན་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་(༡༨༤)དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་(༡༨༥)དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་(༡༨༦)གསུམ་དོན་གཅིག སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་(༡༨༧)དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་(༡༨༨)དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག བཀའ་(༡༨༩)དང་བསྟན་བཅོས་(༡༩༠)གཉིས་ཀྱང་མིང་(༡༩༡)ཚིག་(༡༩༢)ཡི་གེ་(༡༩༣)འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། ལུགས་འདི་ལ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་མོ།

གཉིས་པ་ལམ་(༡༩༤)གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་(༡༩༥)ཡིན་ལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་(༡༩༦)དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་(༡༩༧)ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་(༡༩༨)ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་(༡༩༩)རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་མི་འདོད་དེ། དེས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་(༢༠༠)ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་(༢༠༡)ཡིན་པས་

ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་(༡༠༢)དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་(༡༠༣)གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་(༡༠༤)དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་(༡༠༥)ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་(༡༠༦)འཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་(༡༠༧)ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་(༡༠༨)ལྟ་བུའོ། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་(༡༠༩)ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ནོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་(༡༡༠)གྱི་ལམ་ལ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་(༡༡༡)མི་འདོད་དོ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་(༡༡༢)གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་(༡༡༣)སྒོམ་ལམ་ཡིན་ལ། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་(༡༡༤)འདོད་དོ། ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་(༡༡༥)ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་………(༡༡༦)རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༡༡༧)ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་(༡༡༨)འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་(༡༤༩)རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་

ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྦྲེལ་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་(༣༢༠)མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་(༣༢༡)ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་(༣༢༢)ཡང་རང་གི་སྤྱངས་རྟོགས་(༣༢༣)ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་(༣༢༤)འགྱུར་བ་སྲིད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་(༣༢༥)སོགས་ཁས་ལེན་ནོ། ཉན་ཐོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་(༣༢༦)དང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་(༣༢༧)ཀྱི་རྣམ་བཞག་བརྩི་ཡང་ཅིག་ཆར་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་(༣༢༨)ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་གི་(༣༢༩)རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་(༣༣༠)ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་(༣༣༡)གི་དྲུང་དུ་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་(༣༣༢)བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་(༣༣༣)ཚེ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ཙམ་ན་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། དེས་ན་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་(༣༣༤)གནས་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་(༣༣༥)ཀྱི་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་(༣༣༦)ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་(༣༣༧)བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན·····(༣༣༨)པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་(༣༣༩)པ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་(༣༤༠)བརྒྱད་ཁྲི་ལས།

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག ཅེས་……
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་(༣༡༤)ཁོ་ནར་ངེས་པས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་
(༣༤༢)བཀོད་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་(༣༤༣)རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ལ།
དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁྱེན་(༣༤༤)ཡང་མི་འདོད་དོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་
བཅོམ་ལ་ལྷག་བཅས་པས་(༣༤༥)ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས……
འདས་པའི་(༣༤༦)ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་(༣༤༧)ཡང་ཁས་
ལེན་ནོ། ཁ་ཅིག སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་
གི་ངོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྲེས་པའོ། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པས་སྡུག་ཀུན་(༣༤༨)མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་
ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་……
སྤངས་པ་ན་སྡུག་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ……
(༣༤༩)ནི་སྔར་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས……
བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ།
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས……
(༣༥༠)ལ་འདོད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་འཕགས་པ་(༣༥༡)རྣམས་
ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ།
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་འདོད་དོ།
ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གཉིས་
ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ།

བདག་བློའི་རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་བྲུམ་པ་ཡིས། ཐུབ་སྟོན་གཞུང་ལུགས་རོལ་མཚོ་(༣༥༢)ནས་བླངས་པ། ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་(༣༥༣)གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་རྣམས་རོལ་པར་མཛོད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

2. མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་(༣༥༤)གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་(༣༥༥)གཉིས་ཀ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་(༣༥༦)གཉིས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་(༣༥༧)གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་……འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་(༣༥༨)གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་…(༣༥༩)ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་(༣༦༠)གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་(༣༦༡)རྗེས་སུ་མི་འབྲངས་པར་གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། གཞི་གྲུབ……(༣༦༢)རྣམས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དགག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་(༣༨༣)མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་མཚན་དང་། མི་རྟག་པ་(༣༨༤)དང་། འདུས་བྱས་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་(༣༨༥)མཚན་ཉིད། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། རྟག་པ་(༣༨༦)དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་(༣༨༧)དང་། བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་(༣༨༨)ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ཡང་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་གྱི། བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་དོན་དམ་པའི་(༣༨༩)ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློ་དོན་དམ་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་(༣༩༠)ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་སྨྲ་དང་མཐུན་

པར་ཁས་ལེན་ནོ། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་རང་མཚན་（༣༧༡）གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། སྤྱི་མཚན་（༣༧༢）གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག（༣༧༣） གཅིག་དང་ཐ་དད（༣༧༤）། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ······（༣༧༥）ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་（༣༧༦）རྣམས་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སོ། གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་（༣༧༧）མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཞན་སེལ་（༣༧༨）དོན་གཅིག དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་（༣༧༩）གཉིས། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་བ་ལྟ་བུའོ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྒྲུབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། བཞི་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར·········（༣༨༠）གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་（༣༨༡）གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་

ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན………(༡༨༡)ལ། ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ། དངོས་པོ་དེའི་ཕྱི་སོགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་དེའི་སྔ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟག་པ་ནི། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། སོ་སོའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། ངོ་བོ་ཐ་དད་(༡༨༢)ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་(༡༨༣)ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་(༡༨༤)དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་(༡༨༥)ཁས་ལེན་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་(༡༨༦)ཀྱང་། བྱེ་སྨྲ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་(༡༨༧)དུས་མཉམ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག ཤེས་པ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་(༡༨༨)དང་། ཚད་མིན་(༡༨༩)

གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་(༣༩༡)དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་(༣༩༢)གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་(༣༩༣)། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་(༣༩༤)། རང་རིག་མངོན་སུམ་(༣༩༥)། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་(༣༩༦)གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། གསལ་རིག་གིས་སྟོངས་ཤིང་རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ནུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། བཅད་ཤེས་(༣༩༧)། ལོག་ཤེས་(༣༩༨)། ཐེ་ཚོམ་(༣༩༩)། ཡིད་དཔྱོད་(༤༠༠)། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་(༤༠༡)དང་ལྔའོ། དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྗེས་དཔག ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛལ་བའི་ཚེ་རྣམ་བཅས་(༤༠༢)སུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་(༤༠༣)ཏུ་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་བྱ་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་(༤༠༤)དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་(༤༠༥)གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། ཡང་དེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་(༤༠༦)དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་(༤༠༧)གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།

གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱང་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་མ་ལེན་པ་བྱེ་སྨྲ་དང་འདྲའོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་(༡༠༨)དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱངས་རྟོགས་(༡༠༩)ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་སྨྲ་དང་མཚུངས་སོ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཕྱི་རབས་པ་(༡༡༠)རྣམས་ལ་བཀའ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། སྨྲས་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་མཐུས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་དཔེ་སྟོན་སྡེ་པ་ཡི། རིགས་པའི་གསང་ཚིག་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

3. སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་(༡༡༡)གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་(༡༧༣)ཞིང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་(༡༧༣)ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་(༡༧༡)ཡོད་དེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱིས་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྫུན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་སྔོན་འཛིན་མི་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་(༡༧༥)བསླད་པ་ཞུགས་ལ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད། རྣམ་བརྫུན་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན(༡༧༦)། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། ཀུང་རུ་

རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་(༡༡༧) དབུ་མའི་སྟོང་མཐུན་(༡༡༨) ལས། ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་གསོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། རྡུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་(༡༡༩) དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་(༡༢༠) སོགས་ཀྱིས་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ན་མིག་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་སྤྱིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་(༡༢༡) ལས། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་

དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་གྲུབ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྔ་ཕྱི་པ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྔོ་ང་ཕྱིད་ཚུལ་པ་དང་། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པས་ལུགས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བདེ་བ་བཟུང་བར་བྱའོ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ (༡༣༢) འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་གཉིས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བཤད་དོ། རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་པ་ (༡༣༣) དང་། དྲི་མེད་ (༡༣༤) རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ (༡༣༥) ཀྱི་དྲི་མས་བསླད་པར་ (༡༣༦) འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ (༡༣༧) དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ (༡༣༨) གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་སྡེ་ལྔའི་ (༡༣༩) རྗེས་འབྲང་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ (༡༣༠) གྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སོ། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ན་སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་པ་ (༡༣༡) དང་། རྣལ་…

འགྱུར་བའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གདན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ (༡༣༢) བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་ (༡༣༣) དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ (༡༣༤)། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ (༡༣༥)། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་ (༡༣༦) སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ (༡༣༧) དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ (༡༣༨) འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ (༡༣༩) ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ (༡༤༠) དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ (༡༤༡) གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ (༡༤༢) ལྟ་བུའོ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ (༡༤༣) དུ་གྱུར་པ་དེ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་…… (༡༤༤) དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ (༡༤༥) གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ (༡༤༦) དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ (༡༤༧) ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ……… (༡༤༨) ལྟ་བུའོ། བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་" (༡༤༩) དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ (༡༥༠) དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ (༡༥༡) གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ (༡༥༢) ལྟ་བུའོ། གཉིས་

པ་ནི། ཆོས་ཉིད་(༡༥༣)ལྟ་བུའོ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བགོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་(༡༥༤)མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་(༡༥༥)དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་(༡༥༦)གཉིས། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་(༡༥༧)ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བརྫུན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་(༡༥༨)ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་(༡༥༩)། ཆོས་དབྱིངས་(༡༦༠)། ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ་(༡༦༡)། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྫུན་པ་ཡིན་ན་བརྫུན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྫུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྫུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་གི་འཇོག་ཚུལ་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མཐུན་ནོ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་(༡༦༣)དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་

གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་
འདོད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་
ཁས་ལེན་ཞིང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་
ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ (༩༨༣) ནི་
ནང་གི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། ངོ་བོ་མ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན (༩༨༤)། གྲོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ
(༩༨༥) ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་
བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། དེ་ཡང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་
གཉིས་ལས་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་ (༩༨༦) རྒྱུད་
ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ (༩༨༧) ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་
བའང་མ་ཡིན། ཉོན་ཡིད་ (༩༨༨) ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན
(༩༨༩) ཞིག་ལ་འདོད་དོ། འདུག་ཤེས་དྲུག་ (༩༩༠) གི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་
དང་མཐུན་ནོ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་
རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར
མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ། རྣམ་བདེན་པས་ཚུར་
མཐོང་ (༩༩༡) གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་
འདོད་ལ། རྣམ་བརྫུན་པ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་
འཁྲུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་
པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད

རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་(༧༣)དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་(༧༣)གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དེ་གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། འགོག་བདེན་(༧༤)དང་མྱང་འདས་(༧༥)གཉིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་(༧༦)གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག(༧༧)། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་(༧༨)ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་(༧༩)བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། ཐེག་དམན་སློབ་པ་(༨༠)རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། མཐོང་སྒོམ་གཉིས། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་(༨༡)ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས(༨༢)རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་

པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ (༩༨༣) ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ (༩༨༤) དུ་ངེས་པས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་ (༩༨༥) རྣམ་བཞག་བྱར་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྒྲིངས་མ་བསྒྲིང་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་གཅིག་པུ་བ་ (༩༨༦) ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ (༩༨༧) ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མེད་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ (༩༨༨) འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ (༩༨༩) ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ (༩༩༠) རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ (༩༩༡) གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ (༩༩༢) ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ (༩༩༣) གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཀུན་བཏུས་ (༩༩༤) ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན་མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ (༤༩༥) དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་(༤༩༦)གྱི་མདོ་དང་། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་(༤༩༧)གྱི་མདོར་འདོག་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ (༤༩༨) གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་(༤༩༩)དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་(༥༠༠)གཉིས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་(༥༠༡)དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་(༥༠༢)གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། སྨྲས་པ། རྣམ་འདྲེན་(༥༠༣)ཐུབ་པའི་གསུངས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། རྣམ་མང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པ་འདིར། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དགའ་བས་འཇུག་པར་རིགས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།

4. དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པའི་(༥༠༤))གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་(༥༠༥)ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་(༥༠༦)དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པར་སྨྲ་བས་(༥༠༧)ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་(༥༠༨)གཉིས་ཡོད། བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་(༥༡༠)རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་(༥༡༡)ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་(༥༡༢)འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་(༥༡༣)དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་(༥༡༤)གཉིས། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་(༥༡༥)ལྟ་བུ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་(༥༡༦)ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཞིའི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་(༥༡༧)དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་·····(༥༡༨)ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་(༥༡༩)

དང༌། ཛོ་དྷ་རི་(༥༣༠)དང༌། ལྭ་བ་པ་(༥༣༡)ལྟ་བུ་སྟེ། ཛོ་དྷ་རི་ནི་
རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་མཐུན་ལ། ལྭ་བ་པ་ནི་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་
མཐུན་པར་བཤད་དོ། བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང༌། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་(༥༣༢)ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ།
ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་སྡོད་
ལུགས་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད།
ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་(༥༣༣)དང༌། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་(༥༣༤)གཉིས་ལས། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་
མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་
སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
བུམ་པ་བདེན་སྟོང་(༥༣༥)ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང༌། བུམ་པ་ལྟ་བུ་
གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན།
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་(༥༣༦)དང༌། བསྡུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞིར་(༥༣༧)ཡོད།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་(༥༣༨)དང་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་(༥༣༩)གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆུ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་
ནི། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། ལུགས་འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང༌། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་

ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་ཡོད་ལ། མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་(༥༣༠)རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་(༥༣༡)དགོས་པར་ཁས་ལེན་ནོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་(༥༣༢)ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བཞག་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་(༥༣༣)ཡོད་པར་བཞེད་ལ།

ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འདོད་དོ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱ་(༥༣༤)དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་(༥༣༥)དབང་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འང་མཆོག་དམན་ཡོད་དོ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་(༥༣༦)གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༥༣༧)ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་(༥༣༨)ལས་གདམས་ངག་(༥༣༩)དངོས་སུ་ཉན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་(༥༤༠)ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དྲོད་(༥༤༡)ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྣང་(༥༤༢)ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་(༥༤༣)མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་མོ་(༥༤༤)ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྣང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག

(༥༤༥) མངོན་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པ་(༥༤༦) ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་(༥༤༧) མངོན་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་(༥༤༨) ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་དོ། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༥༥༠) དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༥༥༡) དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༥༥༢) དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་(༥༥༣) ཞེས་བྱེར་རོ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་(༥༥༤) ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་(༥༥༥) ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་(༥༥༦) དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུས་(༥༥༧) སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་(༥༥༨) གི་ས་བོན་དང་། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་(༥༥༩) ཀྱི་ས་བོན་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་སོ། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན······མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་(༥༦༠) གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞིར་(༥༦༡) གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང··········(༥༦༢) སྐུའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་ཀྱི། གྲངས་ངེས་ལ་མི་རྩོད་དོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགོངས་འགྲེལ་(༥༦༣) ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་སྡེ་མ་དང་འདྲའོ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོད་དོ། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་པས་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་དོ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་(༥༦༤) བཞེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་(༥༦༥) ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་(༥༦༦) ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་ནོ། སྐབས་པ། རང་མཚན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི། རང་རྒྱུད་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཀུན། རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་འདི། རང་ཉིད་མཁས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཟུངས་ཤིག་ཀྱེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བཤད།

འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་(༥༦༨)ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས(༥༦༩)། ཟླ་གྲགས(༥༧༠)། ཞི་བ་ལྷ་(༥༧༡)ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་(༥༧༣)གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་(༥༧༤)སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཚད་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག དེའི་ཤོག་ཟུར་གྱི་ཙམ་སྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཙོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་གྲུབ་དང་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས(༥༧༥)ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་(༥༧༦)གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་ལྐོག་གྱུར་(༥༧༧)གྱི་མཚན་ཉིད། ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་(༥༧༨)འགལ་བར་བཞེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་(༥༧༩)རྙེད་དོན་གང་ཞིག

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་
བ་དེ་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་(༥༢༠)ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་(༥༢༡)མི་བྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་(༥༢༢)རང་
དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ་གཟུགས་དེ་འཇིག་
རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི······
གཟུགས་བརྙན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་
བདེན་གྲུབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས······
(༥༢༣)རྙེད་དོན་གང་ཞིག མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་
མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་
(༥༢༤)ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པ་ལྟ་བུའོ། དབྱེ་བ་ཐ་སྙད་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཞིག་
པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་(༥༢༥)ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་
(༥༢༦)ཏེ། གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་ལ··
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་།
གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བློ་ལ་ཚད་མ་(༥༢༧)དང་།
ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་(༥༢༨)དང་།
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་(༥༢༩)གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ····
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་(༥༣༠)། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ

(༥༩༡)། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་(༥༩༢) དང་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་(༥༩༣) ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་(༥༩༤) ཁྱབ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་(༥༩༥) ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་(༥༩༦)། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་(༥༩༧)། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག(༥༩༨) དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོག་པས་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་(༥༩༩)། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་(༦༠༠) སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་རྟགས་པ་(༨༠༡)དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ(༨༠༢)། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་(༨༠༣)གཉིས་
སྟོང་གཞིའི་(༨༠༤)སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་
འབྱེད་དེ་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་
མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཅིང་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་(༨༠༥)ཏུ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བདག་
འཛིན་(༨༠༦)ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་
བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་
འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་(༨༠༧)ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དང་། བདེན་
གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་(༨༠༨)དྲི་མ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་(༨༠༩)
ཏུ་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
ལའང་ལམ་ལྔ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་
མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་(༨༡༠)ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་(༨༡༡)ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་མེད་མྱང་

འདས་(༤༧༣)ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་(༤༧༣)འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་དོ། ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ་(༤༧༣)པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་(༤༧༩)རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་(༤༧༥)ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་(༤༧༥)ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་(༤༧༦)ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་(༤༧༧)ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པར་ཁེགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བཅིང་གྲོལ་(༤༧༨)དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་འཇོག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེང་སང་འགའ་ཞིག་

ལྷ་བ་མཐོན་པོར་སྙོམ་སྟེ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཞེས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་(༦༡༨)ལྟར་གདན་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ། དེས་ན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་(༦༢༣)མཐའ་དག་མི་འབར་བའི་ཀླབས་ལྟར་མཐོང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་ཡང་རྩེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ།

སྨྲས་པ། གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་(༦༢༩)ཡོངས་འཁྲིལ་ཚིག་དོན་གཏིང་མཐའ་དཔོག་པར་དཀའ། བློ་དམན་བྱིས་པའི་སྙིང་ལ····· འཇིགས་སྐྱེར་སྣ་ཚོགས་རིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ། རྣམ་མང་ལྟ་བའི་ཆུ་སྲུང་སྟོང་འགྱེད་བློ་གསལ་གཉིས་སྐྱེས་(༦༢༣)རོལ་པའི་གནས། ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་སུ་ཡིས་དཔོག ཨོན་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གྲུ་ཛིངས་ནི། སྦྱོར་བྱུང་(༦༢༣)མཐུན་པའི་རླུང་གིས་ཞེར་བསྐུལ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་སོན་པ་ལས། ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དེང་འདིར་རྙེད། གང་དག་མཁས་མཆོག་བྱེ་བའི་མདུན་ས་རུ། ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤྲེལ་འདོད་ན། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་འདི། བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་ཡིན། དེང་དུས་མཁས་སྙོམ་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་བརྩོལ་ཅན་(༦༣༩)། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་རིང་མ་སྦྱངས་པར། རྙེད་བཀུར་(༦༣༥)བསྡུ་ཕྱིར་རྩོམ་པའི་བློས་གར་གྱིས། ངལ་བ་ལྟར་ལེན་གང་དེ་ཨེ་མ་མཚར། རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལས་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན་(༦༣༦)། ཤར་བས་ཉེས་བཤད་ཀུན་ད་(༦༣༧)རྫུམ་བྱེད་ཀྱང་། རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་(༦༣༨)ཆེན་པོ། ངོ་མཚར་དོན་གྱི་འཛུམ་དཀར་ཅི་ཡང་མ་ཁོད། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གི···

བཅུད་བསྡུས་ནས། རབ་འབྱམས་(༨༣༧)གྲུབ་མཐའ་གསལ་བྱེད་བཀོད་འདི་ཡང་། འགྲན་སེམས་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ། རང་དང་སྐལ་མཉམ་བློ་གྲོས་འཕེལ་ཕྱིར་ཡིན། ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་སྤྱད་ནི། བླ་བའི་འོད་ཀྱང་ཟླ་ཡིས་གསོན་པ་དེས། འགྲོ་ཀུན་ལྷ་ངན་གཙང་རོང་(༨༣༣)ལས་བསྒྲལ་ཏེ། ཡང་དག་ལམ་(༨༣༩)གྱིས་རྟག་ཏུ་དབུགས་ཕྱིན་ཤོག ཅེས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་གུ་གྲི་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་། དགེ་སློང་ངག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར། བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་རྒྱ་སྨྲུལ་རྒྱུ་སྟོད་བླ་བའི་ཡར་ཚེས་ལ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏ་མགྲིན་ཚེ་རིང་ངོ་།

མངྒ་ལཾ། །།

༄། །གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཚིག་དོན་གནད་ཆེ་བའི་རིགས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་ཐོར་བུ།

མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་མཆན་འགྲེལ་བཀོད།

རྩོམ་པ་པོ་ངོ་སྤྲོད་རགས་བསྡུས།

གྲུབ་མཐའི་བསྟན་བཅོས་«རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ»འདི་ཡི་མཛད་པ་པོ་ནི། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ········ དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཉེ་བླ་ལྟར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་ མཚན་ལ་མ་ཧཱ་པཎྜི་ཏ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པའི་སྡེ་ཞེ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན།

རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ནི། ཧུས་ཤོང་རིགས་དང་། ཡབ་གཅན་ཚའི་(མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ རྨ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་བྱང་རྒྱུད་དང་རྨ་ཆུའི་ལྷོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་ཞིག) དཔོན་པོ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་རྣམ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་སྤྲེལ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༣༨)ལོའི་ཧོར་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་མདོ་སྨད་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་སྔང་རའི་གསེར་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་(དེང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རྨ་ལྷོ་ཁུལ་གཅན་ཚ་རྫོང་ཁོངས་ཡིན)སུ་སྐུ་བལྟམས། མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་ཆེན་པ་ཧྲྀན་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་སྐུ་སྲུང་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔའི་སྟེང་ཧོག་ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ་བསྙེན་དང་། དྲུག་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་ཚོས་རྗེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དགུང་ལོ་བདུན་ནས་བཟུང་ཕུ་བོ་སྟོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་བཅར་ཏེ་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། མཚན་ལ་སྣ་བླ་ཞེས་བཏགས། སྐུ་ཞང་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་། གསུམ་རྟགས། ཐུགས་ཀྱི་བསྙགས་ཐབས་སོགས་

བསླབས་པས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པར་སྡོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགེ་ཚུལ་བསྒྲུབས། གསུང་རྩོམ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་འཕྲིན་ལས་ཞེས་བྱུང་བ་དེ་དུས་གནང་བའི་མཚན་ཡིན། དཔེ་གཟིགས་འཛིན་སྐྱོར་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་མཆོད་རྟེན་ཐང་དུ་བཞུགས་སྐབས་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་བླ་མེང་གི་བསྟོད་པ་ལྡུགས་རྩོམ་མཛད། གཞན་ཡང་སྐུ་ན་ཕྲ་དུས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་པ་དང་། ལམ་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་བཅས་དེབ་ལྡེ་བཅུར་ལོང་པ་བརྩམས། དགུང་ལོ་བཅོ་དྲུག་བཞེས་པ་ཆུ་ཕག (སྤྱི་ལོ་༡༧༩༣) ལོའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་བླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་ཚོགས་དབུས་སུ་རྗེ་གོང་མའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་བ་དང་ཁྲི་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཉིན་བཞི་ལྡེའི་རིང་གྲལ་སྟོན་ཆེན་མོ་བྱེད་དུས་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་གནང་སྐབས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་རིགས་ལུང་མ་སོང་བས། སེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ཉིད་དང་དངོས་སུ་རྩོད་པ་བྱུས་ན་འདི་ལས་ལྷག་ཡོད་དམ་ཞེས་ལབ་གླེང་མང་དུ་བྱུང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འཇུང་རོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན། བསྡུས་གྲྭའི་རྟགས་གསལ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཐེངས་རེ་རེ་གསན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་གནས་ལྔ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་དབྱིག་ཀཱུ་རབ་འབྱམས་པར་བསྟེན་ནས་·······
དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་། སྙེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སོགས་རིག་པའི་གནས་དུ་མར་གསན་སྦྱོང་མཛད་པས་སྒྲ་རིག་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་དོན་···
མཐའ་དག་དང་། སྙེབ་སྦྱོར་གྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད། སྟོན་དཀུན་ཕལ་ཆེར་རྩོད་པ་གཙོར་འདོན་དང་། ལོ་མཇུག་ཏུ་བཅད་རྒྱ་རྒྱུན་

རིང་ཙམ་གནང་དུས་རྟག་ཏུ་མཚན་ཕྱེད་ཡོལ་བར་ཆོས་སུ་བཀའ་སྤྱོད་དྲག་པོ་
ལྷུར་བཞེས། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བར་རོང་པོ་མེ་རྟེན་ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་རྒྱ་
མཚོ་ལས་སྙན་དངགས་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་སྟེང་ནས་
བཤད་པ་ཚར་གཅིག་གསན། ཕྲུག་ལེན་བཞིན་ལེའུ་དང་པོའི་ལམ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྲུན་བཅུ་སྦྲོང་བའི་བར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་ཚང་བའི་རྩོམ་
རྒྱུགས་ཀྱང་ཕུལ། དེ་དུས་རྩོམ་ལ་དོན་གཉེར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཚན་ཐོག་ཐག་
སྤྲངས་ཏེ་ནམ་ལངས་བ་མང་ཞིང་། འགྲེལ་པ་མཁས་པའི་དགོངས་རྒྱན་
བཀའ་རྩོམ་མཛད། གཞན་ཡང་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་གྱི་གནས་
བསྟོད་ཨུཏྤལ་མཐིང་ཁའི་རྩེད་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་སྙན་དངགས་ཀྱི་ཉམས་བླ་ན་
མེད་པ་འདི་ཡང་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ས་མོ་སྤྲུལ་（སྤྱི་ལོ༡༧༩༨）
གྱི་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆ་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་
སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཕྱུང་སྐྱ་རོལ་
པའི་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཁན་སློབ་
སྤྲུགས་མ་དང་། གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་
པའི་ཞལ་སྔ་ནས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན། འབྲས་ཡུལ་སྐྱེད་ཚལ་
མཁན་པོ་གནས་ལྔ་གཟིགས་པའི་མཁས་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་
ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མཛད་དེ། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་
ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ།
མཚན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་གྲགས་པའི་
སྡེར་གསོལ། ལྕང་སྐྱ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་སྲས་གཅིག་པུར་གྱུར་ཏེ། ཕྱིས་
སུ་བླ་མ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་འཁྲུངས་ན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཚང་འདྲ་བ་རེ་
འཁྲུངས་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བསྔགས་བརྗོད་མཛད།

དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་པར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་པཎ་ཆེན་སྟོང་བ་མཐའ་ཡས་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་འབྱོར་ཕྱུག་དང་དངོས་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེན་...
མཛད། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་གྲྭ་ཚང་བཞི་ཡོད་པའི་
ཡ་གྱལ་མཁས་མཆོག་གདེངས་ཅན་བྱེ་བའི་རོལ་མཚོ་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་ཆོས་
གྲྭར་ཞུགས། གཞུང་བཀྱ་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཀླུ་འབུམ་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་དང་།
རྒྱ་སེང་གེ་གཉིས་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཅིང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་མཆོག་དང་
པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་དྲུག་པ་དང་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔལ་ས་
སྐྱའི་བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་བློ་གྲོས་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་ཞབས་ལ......
གཏུགས། ཡིག་ཆའི་བློ་རྟགས། ཕར་ཕྱིན་ཐལ་ཕྲེང་ཟུར་བཀོལ་བཞི།
འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ། དབུ་མ་རྒྱས་པ། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་
གསལ། རྗེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཐུགས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་
པོད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱངས། དབུས་སུ་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས་རིང་ཕྱི་ནང་གི་
གཡེང་བ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་སྤངས་ནས་ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཅི་མི་སྙམ་པར།
དཀའ་སྤྱད་ཤུགས་དྲག་གིས་འཕགས་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་འོལ་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་ཞིབ་ཐིགས་སུ་སྦྱངས་པས་གཞུང་བརྒྱའི་སྙིང་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་ཏེ།
གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་མཁྱེན་སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། རྒྱུད་དང་
རྒྱུད་འགྲེལ་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོགས་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་
ཕུག་པའི་གཟབ་བཤད་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོགས་
དཔྱོད། ལག་ལེན་གྱི་རིགས་ལ་མཐོང་བ་རྒྱུད་པའི་ཞིབ་ཁྲིད། དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་བཅས་དབུས་གཙང་ས་སྐྱ་སོགས་སུ་དབང་ལུང་རྗེས་
གནང་རྒྱུན་གང་བཞུགས་ཆོས་རྒྱུན་ཉག་ཕྲ་བར་ཡོད་དོ་ཅོག་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་
གིས་བཙལ་ཏེ་གསན། རིགས་གྲྭ་དང་དཀྱུན་ཆོས་ཕར་ཕྱིན་སྟོན་མོ་བཅས་ཀྱི་

ཐོག་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་མང་པོ་ལྕང་རིགས་གསལ་དག་སྒྱུར་བ་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྫོ་བ་ཤ་སྟག་གིས་ཆར་བཅད་པས། དབུས་གཙང་ཡོངས་སུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་འབར། དེ་ལྟར་དབུས་སུ་གསན་སྦྱོང་ཐུགས་བཞེས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་གྲབས་བྱེད་པར་གཞུང་ནས་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་པཎྜི་ཏ་ནོ་མོན་ཧན་གྱི་ཚོ་ལོ་དང་ཐམ་ཀ་སོགས་ཀྱི་གཟེངས་བསྟོད་དང་ན་བཟའ་ཞེར་སྨྱུད་དབུ་གདུགས་རྒྱ་གླིང་དར་སོགས་ཀྱིས་ཕེབས་རྫོངས་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ས་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༧༥༨)ལོའི་ཧོར་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། སྟ་ཕྱིར་ཟླ་གྲྭ་དཔོན་འབངས་བཅས་སེར་སྐྱ་དྲག་གཞན་མང་པོས་རིམ་པར་བསུས་ཏེ། དགུ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་སེར་སྦྲེང་དང་བཅས་གདན་སར་ཕྱག་ཕེབས། དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པར་ཨ་མཆོག་བདེ་མོའི་ཐང་གི་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་བཏབ། དགུང་ལོ་སོ་བཞི་བར་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་དཔར་བཀོ་ཐོག་མར་བཙུགས། དེ་སྔོན་དགོན་འདིར་དཔར་བཀོས་ཀྱི་སྲོལ་མ་བྱུང་བས་དཔེ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དཀོན་པར་ཡོད་སྐབས། སྣོ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དཔར་ཐོག་མར་བཀོས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་གདན་སར་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཨེ་ཝཾ་ཆོས་འཁོར་གླིང་བཏབ། དགོན་ལུང་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཁྲི་ར་བཞུགས། དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པར་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཆོས་ཁྲི་ར་བཞུགས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཟླ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱལ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པར་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕྱག་ཕེབས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས། ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ནས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྗེ་བླ་མའི་རིང་ལུགས་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་བར་སྤེལ་ཞིང་། སྤྱོངས་དེའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གཏན་བདེའི་ལམ་ལ་བཀྲི་ཕྱིར་དབང་ལུང་རྗེས་

གནང་དང་མན་ངག་བཅས་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་བ་ལ་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པར་གོང་མ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་སྡེ་འདི་ལ་གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་མཚན་དང་གསེར་གྱི་འཇའ་ས་བཅས་བསྩལ། དེར་འཁོད་དགོན་པའི་མཚན་མན་ཧྭ་དང་། སོག་པོ། རྒྱ་ནག བོད་བཞིའི་སྐད་རང་རང་གི་ཡི་གེར་བྲིས་ཡོད་པ་དེ། བོད་ཡིག་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་འདིར་བློ་གསལ་གླིང་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་སྣང་བའི་མཚན་ཡང་གནང་། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ཤིང་འབྲུག（སྤྱི་ལོ་༡༧༨༩）ལོར་ཡང་བསྐྱར་དབུས་སུ་ཕེབས། དབུས་གཙང་དུ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཙོས་བླ་ཁག་རྣམས་དང་། གདན་ས་གསུམ། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་སོགས་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ལ་དངུལ་སྲང་བདུན་ཁྲི་ལྷག་གི་བསྙེན་བཀུར་ཞུས། གར་ཕེབས་སུ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་གང་ཡོད་ཙད་བཅད་དེ་ཡོན་འབུལ་གྱིས་བླུས་པ་དང་། དད་འབུལ་བཅས་པོ་ཏི་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བར་མ་ཟད། འབྲི་བསྡུས་བགྱིས་པའི་སྔོན་གྱི་དཔེ་རྙིང་དང་དཔེ་ཆ་དཀོན་པ་ཁག་ཅིག་བཅས་བསྒྲིག་སྟེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་འཛམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་། མ་ཉམས་གོང་སྤེལ་མཛད་དེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། གཞན་ཡང་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་སོགས་ལྦུགས་རྩོམ་མང་པོ་གནང་། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་ཕྱག་དཔེ་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གཟིགས་རྟོག་ཞིབ་ཏུ་མཛད། སྤྱོད་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཐར་མ་གསན་པའི་དབང་ལུང་དུ་མ་དང་། ཐར་གསན་རྟིང་རྒྱུད་ཁྲངས་བཙན་མིན་པ་མང་པོ་བསྐྱར་དུ་གསན་པ་སོགས་བཞེད་དོན་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། དགུང་ལོ་ང་དགུ་བར་མདོ་སྨད་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། དགུང་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ས་སྤྲེལ（སྤྱི་ལོ་༡༧༨༨）ལོར་དངུལ་སྲང་ཁྲི་བཞིར་ཉེ་བས་བྱམས་སྐུ་རྟེན་བརྟེན་པ་བཞེངས། དངུལ་སྲང་ཉི་ཁྲིར་ཉེ་བས་

འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བསྐྲུན། གསེར་བཟང་གིས་བྲིས་པའི་བཀའ……
འགྱུར་ལ་སོགས་པ་བཞེངས། དགུང་ལོ་རེ་བཞི་པ་ལྕགས་ཕག（སྤྱི་ལོ……
༡༧༣༡）ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཉེར་བརྒྱད་ཉིན་མཚོ་སྔོན་ཀ་མདོ་གདོང་
དམར་དགོན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེར་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་
ཆེ་བླ་བྲང་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་མོ་གླང་གི་
（སྤྱི་ལོ་༡༧༣༣）ལོའི་དཔྱིད་དུས་སུ་བྱུང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་སྟེ་
སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྙིང་པོར་ཟ་མ་ཏོག་བཞུགས་པ་སྲིད་ཞིའི་མཆོད་
སྡོང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ།
དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཡིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གདན་ས་ནས
དབང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་བར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་
དབང་རྗེས་གནང་། ལུང་ཁྲིད་མན་ངག སྒྲ་དང་སྙན་ངགས་སློབ་པ་
སོགས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྐྱངས་པས་
གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་བུ་སློབ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། ཀློང་རྫོལ་གྲུབ་
དབང་ངག་དབང་བློ་བཟང་། ཧ་ཆག་རྗེ་དྲུང་། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་ངག་
དབང་ཀུན་དགའ་ཆོས་སྐྱོང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་སྨོན་ལམ། སྒོ་
མང་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས། ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ། ཐུའུ་བཀྭན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།
ཨ་ཀྱཱ་ཞབས་དྲུང་། ཨ་ལག་ཤ་དྭགས་པོ་ཀུན་གྲོལ་ཆོས་རྗེ་སོགས་དམ་པའི་སྐྱེ་
འཕྲེང་འཛིན་པ་མང་པོར་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱས་པར་བྱས། གཞན་ཡང་བསྟན་པའི་རྩ་
ལག་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གསར་འདེབས་དང་ཉམས་གསོས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང……
གནང་བ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་
རྒྱུན་ཚུགས་གང་ཐུབ་མཛད། ཕྱག་དཔེ་པོ་ཏི་ཁྲི་ཕྲག་བཀལ་བ་གསར……
བསྒྲིགས་གནང་ཁར། བཀའ་རྩོམ་ཡང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ཆ

ནས་མཁས་པའི་རང་རྩལ་རྫོགས་པ་པོད་བཅུ་ཕྲག་ལོངས་པ་བརྩམས་པ་སོགས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགུང་ལོ་དྲུག་བཅུ་ཙམ་བར་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་དལྷ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྷ་བུར་ཡོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཤེས་དགོས་སོ།

རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི《རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས》དང་། བླ་བྲང་དགོན་པའི་གདན་རབས་རིམ་བྱུང་སོགས་སུ་གཟིགས་པར་འཚལ།

དང་པོ། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་མཚན་འགྲེལ།

（༡）ཚོགས་གཉིས། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའོ། ཇི་སྐད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པར། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུའོ། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་བཞིན། བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སུ་གྲུབ་ངེས་པ་ཡིན། ཚོགས་འདི་གཉིས་མ་རྫོགས་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བ་དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་མ་རྫོགས་པར། དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ།

（༣）སྙིང་རྗེ། ནད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱི། ཆོས་གཅིག་ལ་བསླབ་པར་བགྱིའོ། དེ་གང་ཞེ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ལས་གྲོལ་བའི་ཁུར་འཁྱེར་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དང་པོ་རྩ་བ་ཐ་མ་འབྲས་མཆོག་ལྡན། འདི་ནི་སྙིང་རྗེའི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཡིན། རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་མེད་གྱུར་ན། དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དཔེར་ན་ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་སྡོང་པོ་སོགས་འོག་མ་འོག་མ་བྱུང་ན་གོང་མ་གོང་མ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར། སྙིང་རྗེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།

(༤) ལྷུན་གྲུབ། འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཞིབ་པ་གཤམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ལ་གཟིགས།

(༥) ཆོས་སྐུ། སྦྱོར་བ་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་ཆོས་སྐུའོ། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་བསྒོམས་པའི་རྣམ་སྨིན་ནམ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། དོན་བསྡུས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ། སྒོམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཡོད། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཞིའོ།

(༦) འཛིན་མ། ས་གཞིའི་མིང་སྟེ། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སུ་སྤྱོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

(༧) གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་

གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་བཅས་སོ། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བཞེས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བར་མཛད། དེའི་ཕྱིས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་རོ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་བྱུང་། དེ་ཡང་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་བྱུང་ངོ་།

(༨) འཕྲིན་ལས། སྤྱིར་འཕྲིན་ལས་ནི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རིགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཡིན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་གསུངས།

(༩) མུ་སྟེགས། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུའམ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བས་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ཡང་བསྟན་པ་འདི་དང་སྟོན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྣང་འདས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་གྱུར་པས་ཐར་པའི་སྒོ་དང་སྟེགས་ལ་གནས་པས་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།

(༡༠) ཕྱིས་པ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང(༥༡)ལ་གཟིགས།

(༡༡) རྒྱལ་སྲས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་དང་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས་ཡིན་ལ། སྲས་ཞེས་པའང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཚོབ་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྲས་ཞེས་པ་ཡིན།

(༡༢) གདེངས་ཅན། ཀླུའི་མིང་སྟེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོར་སྐྱེས་པའི་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མིང་བཏགས་པའོ།

(༡༣) ཐུབ་དབང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟེ། ཐུབ་པ་ནི་གླགས་རྙེད་པ། སྒོ་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་སམ་ཉོན་མོངས་པ་ཐུབ་པ། དབང་པོ་ནི་གཙོ་བོའི་དོན། ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་གོ་བ་ཡིན་ཡང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པར་མི་གོ

(༡༤) མ་དྲོས་མཚོ། མ་ཕམ་གཡུ་མཚོ་སྟེ། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་སྤུ་ཧྲེང་རྫོང་གི་དབུས་སུ་ཡོད། མཚོ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ནི་ཏི་སེ་དང་མཚོ་མ་ཕམ་གྱི་གནས་ཡིག་ལས། དེ་ཡང་སྟོན་བསྐལ་པ་ཆགས་པའི་དུས་སུ་མཚོ་འདི་ཉིད་མེད་ལ། དེའི་རྗེས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུག་ཕྲམ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དེ་

དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱིད་སོས་ཚལ་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་
གཟིགས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ། མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་དུས་སྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་བདག་ཅག་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་
ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཡིན། བྲམ་ཟེས་སྨྲས་
པ། ལྷ་འདི་ནི་བདག་ཅག་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ལགས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་
སྨྲས་པ་འདི་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་མཆིས་སམ། བྲམ་ཟེས་སྨྲས་པ། ལྷ་འདི་ལ་
ཕན་ཐབས་མཆིས་ཏེ་གཏན་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་རིགས་སོ། ཞེས་
གསོལ་བས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྦྱིན་གཏོང་གི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཤིང་། འཛམ་
བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟས་དང་
གོས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདོད་པའི་གཏན་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཛད་པའི་ཚེ་ས་ལ་དོང་ཆེན་པོ་བྲུས་ནས་དེར་འབྲས་བཙོས་པའི་ཁུ་བ་རྣམས་
འཕོ་བ་ལས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་དོང་གང་ནས་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་
ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་འབྲས་ཁུ་དྲོན་མོར་བརླུགས་ཀྱང་མཐར་ཤིན་ཏུ་བསིལ་
བར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོ་དེའི་མིང་ལ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་ཐོགས་པ་དང་།
འབྲས་ཁུའི་མཚོ་ལུད་ནས་འབབ་ཆུ་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་ཁུའི་ཆུའམ་གངྒཱ་ཞེས་བྱུང་
བའི་ཚུལ་འདུལ་བ་ལུང་བཞི་ལས་གསུངས་ལ། ཡང་མཚོ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཕམ་
ཞེས་འབོད་པ་ནི་མཚོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་ཡོན་
ཏན་གྱིས་མ་ཕམ་པས་ན་མ་ཕམ་ཞེས་འབོད་པར་གསུངས་སོ། མངོན་པ་
མཛོད་ལས། མ་དྲོས་པ་ཡི་ཆུ་ཞེང་དུ། དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་སྟེ།
ངོས་ལ་རིན་ཆེན་ཕ་གུ་བརྩེགས། དེ་ལས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་བཞི། གངྒཱ་དང་
ནི་སིན་དྷུ་དང་། སི་ཏ་དང་ནི་པཀྵུ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེའི་ཕྱོགས་
བཞི་ནས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འབབ་པར་གྲགས་ལ། མཚོ་འདིའི་འགྲམ་གཡས་
རོལ་ན་འཛམ་བུ་བྲྀ་ཀྵའི་སྡོང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

བ་ཞིག་ཡོད།

(༧༥) རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ། རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྟེ། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་ཕྱིག་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པར་ཕམ་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད། རྒྱལ་ཚབ་ནི་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཞེས་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི། ཕྱར་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་སྤྱན་སྔར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་བླ་མར་གྱུར་ནས། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་(ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ན་བཞུགས་པའི་མཚན)ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁང་བཟང་དུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ལྷའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བའི་སིལ་སྙན་དང་སྒྲ་དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་མང་པོས་མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། དུས་ཇི་ཙམ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་རོལ་མོའི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞབས་གཉིས་ལ་འཇུས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱེད་མི་བཞུགས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་འདི་མཛེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། སླན་ཆད་ཀྱང་སྟོན་པར་འོས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པས། ཁྱེད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདིས་ཁྱོད་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་གསུངས་ནས། རང་གི་ལ་ཐོད་དང་ཅོད་པན་བྱམས་པའི་དབུ་ལ་བཅིངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ

ཁྱོད་ནི་ངའི་འོག་ཏུ་དགའ་ལྡན་ན་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་རྗེས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་རོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ། དགའ་ལྡན་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ……བཞིའམ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་དུ་གཟིགས་ནས་དགུན་དུས་འདས་ཏེ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་ག་ཉ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་དུས་སྦྱོར་ལ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ།

(༡༨) **མི་ཕམ་མགོན་པོ།** རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ནས་ནུབ་སྟེ་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་འགྲོ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ངེས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདའ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་མཛད་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་སྟོན། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ད་ལྟ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་དུས་སུ་འབབ་ཞིང་། དེ་ནས་མར་འགྲིབ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པས་ཚེ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བཅུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཤིང་བྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་ཐུག དེ་ནས་མུ་གེ ནད། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་ལོ་བདུན་ཟླ་བདུན་ཞག་བདུན་གྱི་བར་འབྱུང་སྟེ། ལྷག་མར་ལུས་པའི་མི་རྣམས་ཐེག་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་ནས་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བར་འགྱུར། དེའི་མཐུས་ཚེ་ལོ་ནི་ཤུ་ཐུབ་པར་འཕེལ། དེ་བཞིན་མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཚེ་ཇི་རིང་དུ་འགྱུར་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་ལོ་བདུན་བརྒྱ་པར་གྱུར་པ་ན། འཕགས་པའི་

གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གིས་གང་སའི་སྟེང་འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱས་ཏེ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏོ། དེ་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པར་གྱུར་རོ། དེའི་རྗེས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་ཏེ། སླར་ཡང་མར་གྲིབ་འགོ་འཛུགས་པར་འགྱུར། དེ་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་རོ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མ་བྱོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་བཅུང་བདུན་དང་ས་ཡ་ཕྲག་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས། དེང་སང་གི་རྩི་སྟངས་བྱས་ན། མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་བདུན་ས་ཡ་དྲུག་ཡོད།

(༡༧) **འཇམ་པའི་དབྱངས།** ཤེས་པའི་རྩུབ་རིག་ཐམས་ཅད་དང་ཐལ་ཞིང་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། རྒྱུ་ཆོས་སྐུ་ལས་གདུལ་བྱའི་ངོར་གཟུགས་སྐུའི་ཚུལ་བསྟན་པ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་སུ་ཟིན་ནས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་མཛོད་མཐའ་དག་འཛིན་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པ། ལྷག་དོན་སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བསྟན་

རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤྲེལ་བའི་བྱེད་པོར་བསམ་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་སྟེ། སྦར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷར་བསྟེན་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད་པས་རང་གི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་འདྲ་སྐུར་བཞུགས་སྟངས་དང་། སྐུ་མདོག ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱག་གཡས་པར་བསྣམས་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཅོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཕྱག་གཡོན་པར་ཆོས་མཛོད་གླེགས་བམ་བསྣམས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ། མི་ཏོག་ཨུཏྤལ་དེ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱི་སྐྱོན་མ་བགོས་པ་མཚོན་ནོ།

(༡༨) ལུང་བསྟན། ད་ལྟ་བའི་མི་རྣམས་ལ་ཕྱོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་སྔོན་ཚུད་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གསུང་།

(༡༩) ཀླུ་སྒྲུབ། སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ནང་པའི་བསྟན་པ་དང་དེའི་གཞུང་ལུགས་སོགས་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་མཁས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། ཨཱརྱ་དེ་བ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཡོན་ཏན་འོད། ཤཱཀྱ་འོད་བཅས་བརྒྱད་པོ་འཕགས་ཡུལ་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་མཆོག་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བྱོན། དེ་དག་ལས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་མཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ནས་ལུང་སྟོན་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་

པོས་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སོགས་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོ་ནས་བསྟན་པ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཉིད་དུ་ལུང་གི་འཕྲེང་བས་ཞེ་བར་བསྔགས། དེའང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིན་ཀླུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོང་བའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷ་ཡུལ་ན་བྲམ་ཟེ་འབྱོར་ལྡན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་ཏགས་དང་མཚན་མ་བཟང་སོད་ཀྱང་ཞག་བདུན་གྱི་ཚེ་ཚད་ལས་མེད་ཟེར། དེ་ལ་ཅི་ཕན་དྲིས་པས་བྲམ་ཟེ་བརྒྱ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ཟླ་བ་བདུན་དང་། དགེ་སློང་བརྒྱ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་ལོ་བདུན་ཐུབ་པར་བཤད་པས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ་དགུང་ལོ་བདུན་སོན་པ་ན་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བུ་ཤི་བའི་རོ་མཐོང་བར་མི་བཟོད་པར་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕྲམ་དུ་བཏང་། རིམ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དགོན་པ་ཆེ་ཤོས་ནཱ་ལེན་དྲར་ཕེབས་ཏེ་སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཧ་དང་མཇལ་ནས་ཚེ་དཔང་ཞུས་པས་སྐུ་ཚེ་བསྲིངས་ཤིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགོན་པའི་མཁན་པོ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོའི་དྲུང་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཤིང་། མཚན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གསོལ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཏེ་ཐུགས་སུ་ཆུད། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་མཛད་རིང་ཡུལ་དུ་མུ་གེ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། གླིང་ཕྲན་གཞན་ནས་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་བླངས་ནས་གསེར་བཙོངས་པའི་རིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་འཚོ་བ་སྦྱར། དེའི་གནས་ཚུལ་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་

གསན་ནས་ཁྲོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་ཚོང་བྱས་པས་འཚོ་བ་སྐྱོར་བ་ཆོས་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཞེས་སྐབས་དེར་བསླབ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་སྐྱོད་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་གནས་ནས་ཕྱུངས། སློབ་དཔོན་དགུང་ལོ་བརྒྱ་མ་ལོན་ཙམ་ན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་འཆད། དེའི་སྐབས་དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་སྨུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ«རིག་པའི་རྒྱན»ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བྱས་པ་དེ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་ནཱ་ལེན་དྲར་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། དེའི་ཚེ་བྱིས་པ་གཉིས་ཆོས་ཉན་དུ་འོང་པ་ན་དྲི་ཞིམ་པོས་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་། བྱིས་པ་དེ་གཉིས་ཕྱིར་སོང་པའི་ཚེ་དྲི་ཞིམ་པོ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པས་བདག་ཅག་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཇོག་པོའི་བུ་ཡིན། མི་ཡུལ་དུ་ཡོང་བ་ལ་ཙན་དན་གོར་ཤིར་ཥའི་བསྲུང་བ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར། ཙན་དན་དེ་ཧླངས་དུ་ཡོད་དམ་དྲིས་པས། ཡབ་ལ་དྲི་འོ་ཟེར། དེས་ཕ་ལ་དྲིས་པས། ཀླུ་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་འབྱོན་ན་ཕུལ་ཟེར་བར། ཀླུའི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་མི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་ཡུལ་དུ་བྱོན། ཀླུ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཀླུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་གྱུར་ཏེ། ཀླུ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། ད་ལྷ་ང་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་བཞེངས་པའི་འདམ་འཚོལ་བ་དང་། འབུམ་གདན་དྲངས་པར་འོང་པས་བསྡད་མི་ཁོམ། ཕྱིས་འོང་སྲིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀླུའི་འདམ་མང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་བརྒྱ་པ། གཟུང་མང་པོ་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན། དེའི་ཚེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱོན

པའི་གདའ་མར་འབུམ་གྱི་ཞབས་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་མ་བསྐུར་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཀླུ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་འབུམ་རྒྱས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ་དང་། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་མེད་པས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གཤམ་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུམ་རྒྱས་པའི་གཤམ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། ལེའུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུམ་རྒྱས་བསྡུས་ལ་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། དེས་ན་ཀླུའི་འདམ་བཞེས་ནས་མཆོད་རྟེན་བྱེ་བ་ཙམ་བཞེངས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་སོགས་མི་ཡུལ་དུ་སྤྱན་དྲངས་པས་མཚན་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ཆགས། དེ་ནས་མཉན་ཡོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་གིས་གཙོས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་མང་པོ་བཞེངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྡོང་ཤིང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་རྡོའི་དྲ་མིག་གི་ར་བ་སྐོར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྕགས་རིས་བསྐོར་ཞིང་ནང་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཞེངས། བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ཐེབས་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད། སྒྲ་མི་སྙན་དུ་གཤེགས་པའི་ལམ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ས་ལ་མ་ན་བྱིས་པ་ཛཻ་ཏ་ཀའི་ལག་རིས་ལས་ཕྱིས་རྒྱལ་པོར་ལུང་བསྟན། སྐུ་ཚེའི་སྨད་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་བོར་གཙོར་བཞུགས་གནང་སྟེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དར་སྤེལ་མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པར་མཛད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ན། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཙན་དཔུང་དང་བཅས་ཕྲག་དོག་གིས་མ་བཟོད་པར། སྔར་སློབ་དཔོན་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་གཤེགས་སྐབས་ལུང་བསྟན་པའི་བྱིས་པ་དེ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་བཙུན་མོའི་མངལ་དུ་བདུད་ཀྱིས་ཞུགས་ནས་ཕྱིར་བཙས་པས། དེའི་མིང་དུ་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་ནུས་ལྡན་དུ་གྲགས་པ་ལ། རང་གི་མས་གོས་བཟང་པོ་བསྒྲུབས་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་རྙེད་དཀའ་བ་ཞིག་བྱིན་པས། བུ་ན་རེ། འདི་ད་ལྟ་སྤོས་ལ་ང་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་

ན་གྱོན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཚེ་མཉམ་པའི་བཅུད་ལེན་གྲུབ་པས་སློབ་དཔོན་མ་གྲོངས་བར་མི་འཆི། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་མི་ཡོང་ཅེས་བརྗོད་པས། བུ་སྨྲ་ངན་སྐྱེས་ནས་ངུས་པས་ན། མ་ན་རེ། ངུ་མི་དགོས། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པས། དབུ་སློང་ན་སྟེར་བར་གྱུར་ཞིང་། དེར་ཡབ་ཀྱང་འགུམས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར། དེས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་སློང་པའི་ཕྱིར་དུ་འོང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཆོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་དེས་རལ་གྲི་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་བཅད་པས་ཆད་པར་མ་འགྱུར། དེ་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ང་ཉིད་སྔོན་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་འཇག་མ་ཞིག་བཅད་པའི་ཚེར་ལ་འབུ་གཅིག་གི་སྐེ་བཅད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་རྩ་ཀུ་ཤས་ཆོད་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོད། དེའི་ཚེ་སྐུ་ཁྲག་འོ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཞིང་དབུ་དེའི་ཞལ་ནས། ང་ནི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ། ཕྱིན་ནས་ལུས་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་ཚིག་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་སླར་དབུ་འབྱར་གྱི་དོགས་ནས་དཔག་ཚད་གཅིག་ཙམ་དུ་དོར་བ། སློབ་དཔོན་བཅུད་ལེན་སྒྲུབ་པས་སྐུ་ལུས་དང་དབུ་རྡོ་རུ་གྱུར་ཅིང་སླར་རིམ་གྱིས་དབུ་དང་སྐུ་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་པར་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་ཉེ་ཇེ་ཉེར་སོང་ནས་མཐར་སྐུ་ལུས་ལ་འབྱར་ནས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་དུས་ལྟར་ བསྟན་ པ་ དང་ འགྲོ་ བའི་ དོན་ རྒྱ་ ཆེར་ མཛད་ པར་ གྱུར་ བར་ གསུངས། མཐར་ སྐུ་ ཚེ་ བསྲིངས་ ཏེ་ དགུང་ ལོ་ དྲུག་ བརྒྱ་ བཞུགས་ པར་ གྲགས། མདོ······སྔགས་གང་གི་ཆ་ལའང་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མང་དུ་བསྐྲུན་པ་ནི། ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་དམངས་ལ་གདམས་པ་སྐྱེ

པོ་གསོ་ཐིགས། མཛངས་གླིང་ལ་གདམས་པ་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ། ས་བདག་ལ་གདམས་པ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལུང་གིས་སྟོན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས། ཉེན་ཁྱིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བཤེས་སྤྲིངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས། ཐུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་སྤྱོད་མདོར་བསྡུས་པ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་བཏུས་སོགས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སྲོལ་འབྱེད། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བདུད་བསྩིས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་ལས། གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ། ནཱ་ག་བོ་དྷི། ཨཱཪྱ་དེ་བ། མ་ཏིཛྙ་པ། ཉེ་བའི་ཐུགས་སྲས་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་བཅས་བདུན་དུ་གྲགས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཨཱཪྱ་དེ་བ་སྟེ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དང་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པར་ཡང་གྲགས།

སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་བྱད་ནི་ཞབས་གཡོན་བརྐྱངས་ཤིང་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབུའི་སྟེང་དུ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་ཕུལ་བའི་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བདུན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བཞུགས་པའོ།

(༡༠) **ཐོགས་མེད།** རྒྱལ་བས་ལུང་གིས་ཟིན་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་དང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཐོགས

མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲངས་པའི་དོན། རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་དང་དུས་རབས་བཞི་པ་ལྔ་པའི་མཚམས་སུ་བྱོན།

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དགྲ་ལན་གསུམ་དུ་བྱུང་བའི་ཐ་མའི་ཚེ་ན་བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ། སྔོན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསོ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བསམ་པ་ལ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་མངོན་པ་ནི་དགྲ་ལན་གསུམ་གྱིས་བསྣུབས་པས། བདག་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་སོང་བས་བསྟན་པ་གསོ་བར་མི་ནུས་སོད། བུ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་སྤེལ་དུ་འཇུག་སྙམ་ནས་རྒྱལ་རིགས་དང་འདུས་པས་ཐོགས་མེད་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་འདུས་པས་དབྱིག་གཉེན་འཁྲུངས་སོ། འཁྲུངས་མ་ཐག་ནས་ཨཱ་ལ་གི་ཕྲང་གི་ཨ་ཡིག་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀློ་རྗོ་བའི་ཚིག་རྣམས་བྱས། ཡིག་སྟོས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སོགས་རིག་གནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ནི་ཡུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསླབས། ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཕའི་ལས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། ཡུམ་གྱིས་ཁྱོད་ཕའི་རིགས་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཀློ་སྦྱོང་ལ་བསྟན་པ་དར་བ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུང་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གི་དྲུང་དུ་བྱོན། གཅེན་པོ་ཐོགས་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགེ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱང་ནས་ལོ་རེ་ཚིགས་བཅད་ཁྲི་བཅུ་རེའི་ཚིག་དང་དོན་ཐམས

ཅན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་གནང་། འོན་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦས་
དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམ་ཞིག་ན་རྙེད་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དེ་
འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་བཅངས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་དུ་མ་ལ་འབད། དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་ཞིག་ལས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དབང་ཞུས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་
ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ལ་འབྲེལ་ཆེ་བ་དང་། གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་
རླབས་མྱུར་བ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་དོར་བས་ན། མེ་ཏོག་བྱམས་
པའི་དབུ་ལ་བབས་སོ། དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྙེན་པ་དར་
བར་བྱའོ་སྙམ་ནས་རི་བོ་བྱ་རྐང་གི་ཕུག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས
མཚན་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བས། ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་རྒན་པོ
ཞིག་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མས་ལྕགས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ལ་བདར་ཏེ་ཁབ་བཟོ་བ་མཐོང་
ནས། འདི་ལ་ཁབ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པས། དེས་ན་རེ། སྙིང་"
སྟོབས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། བསྒྲུབས་ན་མི་འགྲུབ་ཅི་ཡང་མེད། དཀའ་
ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་ན། རི་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་བར་རློག ཅེས་ཟེར་བས
བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པར་དགོངས་ནས་སླར་ཡང་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས
ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པ་གཟིགས་ནས་བརྩོན་པས་བསྐུལ་ཏེ་
སླར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་ཚང་བཅས་ཏེ།
ཕྱི་དྲོ་ཕྱིར་འཕུར་བ་དང་། དགོང་མོ་ཚང་དུ་ལོག་ཡོང་བའི་ཚེ་བྲག་ངོས་ལ
གཤོག་པ་རེག་ཙམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྲ་བའི་བྲག་ཀྱང་ཟད་པར
གཟིགས་ནས། ངའི་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ངོ་སྙམ་སྟེ། སླར་ལོ་གསུམ་མཚམས
དམ་པོར་བཅད་དེ་བསྒྲུབས་སོ། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་བསྒྲུབས་ཀྱང་
འགྲུབ་པའི་མཚན་ལ་མ་ཐོན་པས། ཐུགས་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐེབས་པས་ན། ཕྱི་མོ་

སྐད་འབྱུས་གཞིག་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཟུག་པ་ཞིག་གཟིགས་པས། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ། འབྲུ་རྣམས་བསལ་ན་འབྲུ་འཆི། མ་བསལ་ན་ཁྲི་འཆི་བར་འདུག་པས། གྲོང་ཁྱེར་ཨཙོཀྐ་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ཏེ་གསེག་ཤང་གཏའ་མར་བཞག་ནས་གསེར་གྱི་སྤུ་གྲི་གཡར་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད་ནས། དེར་འབྲུ་རྣམས་ལག་པས་བླངས་ན་འཆི་བར་དོགས་ཏེ་སྤྱན་བཙུམ་ནས་འབྲུ་ལྕགས་ཀྱིས་བླང་བར་བརྩམས་པའི་ཚེ། ཅི་ཡང་མ་རྙེད་པས། གཟིགས་པ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གཟི་འོད་འབར་བ་ཞིག་གཟིགས་པས། གཟིགས་ནས་ཀུང་ཡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་སྐྱབས། ངལ་བརྒྱུས་འབད་ཀུང་འབྲས་མ་མཆིས། ཅི་ཕྱིར་ཆར་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོའི་དཔུང་། གདུང་བས་བསྡིགས་ཏེ་སྨྲེ་ཚད་འབེབས། བདག་གིས་དེ་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀུང་རྟགས་ཙམ་ཀུང་མ་བྱུང་བ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞེས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀུང་། ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུངས་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀུང་། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོད། ང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིབ་པས་མ་མཐོང་ལ། ད་ལྟ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་ལས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་ང་མཐོང་བ་ཡིན། ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཁྱོད་རང་གི་ཕྲག་པར་ཁུར་ལ་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པས་མཐོང་བ་མ་བྱུང་བས་དེར་ཡིད་ཆེས། ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་དར་བར་ཞུ་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པས། ངའི་ཆོས་གོས་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུངས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ལྷའི་གྲོ་སྐད་གཅིག་གམ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུར་བཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ལྷག་པར་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དེ་དག་གི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། མདོ་

སྙེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་གསུངས་སོ། སླར་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡི་གེར་བཀོད། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ས་ཡི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་བཅས་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་བཅས་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་མཛད་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ། སྐུ་ཚེའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨ་རྒྱན་དང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་དང་། ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ཆོས་གཞིས་བརྒྱ་ལྷག་གསར་དུ་བཙུགས། སློབ་མ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་རིང་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་ན་ལེནྡྲ་དགོན་པའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བཞུགས། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་པར་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་ཏེ། ཀླུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སློབ་མ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཅིང་། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཞིང་འདི་གཉིས་ལ་འཛམ་གླིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དྲུག་ལས་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཞེས་ཟེར།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་བྱད་ནི། དགུང་གྲངས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་བཞུགས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ན་ཚོད་དུ་གྱུར་པ་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཚགས་ཤིང་ཞབས་གཡས་བརྐྱངས་ཏེ་ཕྱག་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་གཡོན་གླེགས་བམ་འཛིན་པ། མདུན་གྱི་སྤྲིན་གསེབ་ཏུ་བྱམས་མགོན་བཞུགས་པའོ།

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་

གསར་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཕལ་ཆེར་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མི་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་མི་ཡུལ་དུ་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་མ་དར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལྷ་དང་ཀླུ། དྲི་ཟ། སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་དྲངས་ནས་དེ་དག་གི་ཆོས་གནས་སུ་གྱུར། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལའང་དགྲ་ལན་མང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཕལ་ཆེར་ནུབ། ཕྱིས་ལྷ་དང་ཀླུ་སོགས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ཤིང་ཁྱད་པར་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་མང་། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྙན་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས། ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་བློར་མ་ཤོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་པས། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པ་ཡིན། ཤིང་རྟའི་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ནི། མི་ཡང་ཐར་དཀའ་བའི་ལམ་ཆུང་དེ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཐར་ཐུབ་པ་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

（༣༡）རྒྱལ་བ་གཉིས་པ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཚན་སྙན་སྲིད་ཞིའི་ཁྱོན་དུ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དེ་ཡང་། སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ། ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་

འཕྲིན་ལས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་དཔལ་
ལྟར་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷམ་མེར་གསལ་བ་ཡིན།

རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞབས་ནི་
གངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་
ལྡན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་
མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་
འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། མ་འོངས་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལས། འབྲི་དང་
ལྡན་གྱི་ས་མཚམས་སུ། དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པ་འདེབས། བློ་བཟང་
རྒྱལ་བའི་མཚན་ཡང་འབྱུང་། འཁོར་ནི་རྣམ་བཞི་རབ་བསྡུས་ནས། སྟོན་
པའི་མདོ་བཞིན་གསུང་སྒྲོག་པ། ལྷ་ཁང་ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན། ང་ཡི་སྐུ་…
གཟུགས་རྣམ་གཉིས་ལ། དབུ་རྒྱན་འབུལ་ཞིང་མཆོད་པར་བྱེད། ཅེས་དང་
གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་ལས་ལུང་གསལ་བར་བསྟན་པ་
དེ་ནི་མདོ་སྨད་ཀྱི་དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་ས་ཆ་ཤར་ཙོང་ཁ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་
འདིར། བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་དྲུག་པའི་མེ་བྱ་ལོ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༣༥༧ལོར་ཡབ་ཀླུ་
འབུམ་དགེ་དང་ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ངོ་མཚར་ལྡན་པའི་
མཚན་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྐུ་བལྟམས། ལྟེ་བ་བཅད་པའི་ཁྲག་ལས་ཙན་
དན་དཀར་པོའི་སྡོང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པའི་འདབ་མ་རེ་ལ་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་
སྐུ་རེ་ཡོད་པ་འབུམ་ཚོ་གཅིག་བྱུང་བ་སྙིང་པོར་བྱས་ནས་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱས་པ་
ལ་ད་ལྟ་སྐུ་འབུམ་དུ་གྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་སྲས་དྲུག་
ཡོད་པ་ལས་ཁོང་ནི་སྲས་བཞི་པ་ཡིན། དགུང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཀརྨ་སྐུ་ཕྲེང་
བཞི་པ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་ཀུན་
དགའ་སྙིང་པོར་གསོལ། དགུང་ལོ་བདུན་པར། ཤར་ཕྱོགས་རིག་པའི་…

དཔའ་བོ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་པས་མཁན་པོ་དང་། གཞོན་ནུ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད་དེ། ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་ར་ར རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་
གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་གསོལ་བར་མཛད། བླ་
མ་དམ་པ་འདི་ཉིད་ལས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་གསན་པ་དང་།
བླ་མ་འདིས་དབུས་སུ་འབྱོན་པའི་གྲོགས་ལྡན་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་ལེགས་པར་
མཛད་པས་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་
དྲུག་ལ་དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ་བྱོན། སྔ་རྗེས་སུ་འབྲི་གུང་། ཚལ།
སྙེ་ཐང་། སྐྱོར་ལུང་། དགའ་གདོང་། ཟྭལ་ཕུ། བདེ་བ་ཅན། གསང་
ཕུ། ས་སྐྱ། སྣར་ཐང་། ཞྭ་ལུ། རྩེ་ཐང་སོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ། མཁན་
པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་པ་དང་། སྤྱན་སྔ་བ་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལོ་
ཙཱ་བ་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ། བླ་མ་
བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཉྭ་ཁྲག་གྲུབ་ཆེན་སོགས་སྐྱེ་སྟོད་འཛིན་པའི་བླ་མ་
བཅུ་ཕྲག་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དང་ཕར་ཕྱིན། ཚད་
མ། འདུལ་བ། མཛོད། དབུ་མ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་གྲྭ་བསྐོར་
དུ་མར་མཛད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་
སྔགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཕྲ་ཟབ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུབ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་
གསུམ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཏེ་མདོ་
སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་ནན་ཏན་མཛད། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ ༡. རྫིང་ཕྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཞིག་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་པ་དང་།
༢. གཉལ་གྱི་ལུང་རར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ། ༣. སྤྱི་ལོ(༡༤༠༩)ལོར་ལྷ་
ལྡན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་པ། ༤. དགའ་ལྡན་སྒྲུབ་མཆོད་སྤེལ་བ་

བཅས་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་པར་འོས་པའི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་སྤེལ་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་(༡༤༠༨)བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྤྲང་ལོར་འབྲོག་རི་བོ་ཆེར་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་བཏབ་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཆུ་འགོ་བཙུགས། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀྲལ་བ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལྟ་བ་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་སྤེལ་ཕྱེ་ནས། གངས་ཅན་གྲུབ་མཐའི་ཡང་རྩེ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའམ་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་རིང་ལུགས་གསལ་བ་དང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འགལ་བ་མེད་པར་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཆོག་པའི་གདམས་ངག《ལམ་རིམ་ཆེན་མོ》དང་《སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ》སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་པོ་ཏི་བཅུ་ཕྲག་ཟུང་ལ་ཉེ་བ་ལེགས་རྩོམ་དང་དག་ཐེར་ནན་ཏན་མཛད། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་སོགས་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་བུ་སློབ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསྐྱངས་པ་སོགས་བསྟན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་རླབས་པོ་ཆེ་མཛད་ནས་ཕྱི་ལོ་(༡༤༡༨)བོད་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་ཕག་ལོར། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་སྐུ་ཞྭ་དང་དབུ་པཎ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད། གསུང་གི་ཐ་མ་སྐྱུལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེའི་ཕྱི་ལོའི་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་འདས་མཆོད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེང་སང་གི་བར་དུ་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོ་ཞེས་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་ཉེར་ལྔ་ལ་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་གི་སེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་དཀར་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཆོད་འབུལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡིན།

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འདིར་རགས་བསྡུས་ཙམ་བྲིས་པ་ལས་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་གཞུང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དད་པ་བསྒོམ

པར་བྱའོ།

(༡༡) ཡབ་སྲས། སྐབས་འདིར་ཡབ་ནི་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ཞབས་དང་། སྲས་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལས་འདིར་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྣམ་གཉིས་བཅས་གསུམ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཞུ་ཞིང་། དེ་ཡང་རྗེའི་སློབ་མ་ཤེར་འབྱུང་བློ་གྲོས་ཀྱིས། གངས་ཅན་ཞིང་འདིར་གཙུག་རྒྱན་ཙོང་ཁ་པ། དངོས་སྟོབས་རིག་པའི·····དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། མདོ་སྔགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཁས་གྲུབ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་ལས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཚན་ཐོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་སྐུའི་ཆ་བྱད་ནི། གཙོ་བོ་དཀྱིལ་དུ་བཞུགས་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཞུགས་སྟངས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མེ་ཏོག་ཨུཏྤལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བ། འདབ་མ་སྙན་ཐད་ནས་ཁ་ཕྱེ་བའི་སྟེང་དུ་གཡས་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་དང་། གཡོན་གླེགས་བམ་བསྣམས་པ། སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གླུབས་པ། དབུ་ཞྭ་གསེར་མདོག་རྩེ་མོ་མཐོ་བ། སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའོ། གཙོ་བོའི་གཡས་སུ་བཞུགས་པ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ཅུང་ཟད་བགྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ཉམས་ལྡན། སྙིང་རྗེའི་སྤྱན་གྱིས་འགྲོ་ལ་གཟིགས་པ་ཞབས་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གླེགས་བམ་བསྣམས་པ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་དབུ་ཞྭ་གསེར་མདོག་གསོལ་བའོ། གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་བཞུགས་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ནི། ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་དང་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་

པའི་གླིགས་བམ་བསྣམས་པ། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པ། ཅུང་ཟད་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཅན་གྱི་སྤྱན་དུ་རེར་གཟིགས་པ་སྨིན་མཚམས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་གསུམ་ཡོད་པ། རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་སྨྲའི་གོལ་ངན་མཐའ་དག་འཇོམས་པའི་རྩལ་དུ་རྫོད་པའི་འཁྱིང་ཉམས་དང་ལྡན་པ། དབུ་ཞྭ་གསེར་མདོག་ཅན་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འཆང་བའོ། ཡབ་སྲས་གསུམ་ཀའི་དབུ་ཞྭ་ནི་པཎ་ཞྭ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།

(༣༣)ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༨༠)དང་(༨༩)ཐོག་གཟིགས།

(༣༩)རབ་འབྱམས། རབ་འབྱམས་ནི་གྲངས་གནས་མཐོ་བ་ཞིག་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ནི་རབ་འབྱམས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ……འབྱམས་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས། རབ་འབྱམས་དེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་གསུངས་སོ། འོ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་པ་མཛོད་ལས། གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། སྟོང་གི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་གླིང་གཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཟླ་རྒྱུ་སྐར། རི་རབ། འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོ་སྟེ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྟོང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་། སྟོང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་

འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ལ་ནི་རབ་འབྱམས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ།

(༡༥) **བརྟུལ་ཞུགས།** ཐ་མལ་རང་ག་བ་ཅི་འདོད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་བའམ་མཏྲུག་སྤྲིལ་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་ཞུགས་པའོ།

(༡༦) **བ་དན།** མཆོད་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག སེར་ཕྱིངས་བསྐྱོད་སྐབས་སེར་མོ་བས་ཕྱུར་བྱེད་ཀྱི་དར་ཆའི་གྲས་ཤིག་ཡིན།

(༡༧) **གཟུར་གནས།** རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ལུགས་ལ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྷུང་བར་བློ་དྲང་པོར་གནས་པ་ཞིག་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་མི་འཛིན། སེར་སྐྱ་སོགས་ལ་མི་སྡང་ཡང་། གང་ཞིག་རིགས་པར་ལྡན་པའི་ཚིག དེ་ཉིད་སྟོན་པར་འཛིན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའོ།

(༡༨) **གྲུབ་མཐའི་དེ་ཉིད།** ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་མ་འདྲེས་པར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེར་གོ་དགོས།

(༡༩) **དམ་པ།** ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྨད་པས་མི་དགར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གནས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་སོ།

(༢༠) **རྙེད་པ།** སྐབས་འདིར་ནོར་རྫས་སོགས་འབུལ་བའི་རིགས་ལེན་ཐབས་ལ་གོའོ།

(༢༡) **བཀུར་སྟི།** སྐབས་འདིར་གུས་བཀུར་ཞབས་ཏོག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན།

(༡༢) ཚིགས་སུ་བཅད་པ། སྐབས་འདིར་རང་གི་གཏམ་དང་སྙན་གྲགས་འཕེལ་ཐབས་བྱེད་པར་གོ་བ་ཡིན།

(༡༣) གྲོལ་བ། གྲོལ་བ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན།

(༡༤) གང་ཟག གང་ཟག་ནི་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་སོ། བདག་དང་ང་དང་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན། བཅིངས་འགྲོལ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་ཞིང་། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་གཤམ་དུ་གསལ་ཡང་། རང་སྡེའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གདན་ལ་འབེབས་པའི་རྟེན་སའི་ལུང་ནི། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་བྱེད་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་ཀྱིས་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། དོན་ཀྱང་སྤྱིར་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ན། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔའི་ཚོགས་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པ་དང་། དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔ་ཞེས་གདམ་ངའི་ཚིག་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གང་ཟག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

(༡༥) བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ། དེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཟེར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་འདི་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཞེས་

བཟོད་ཅིང་བདག་འཛིན་འདི་གཉིས་མ་བཟློག་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཤེས་རབ་དེ་གང་ཞེ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་ཡང་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༨) **ཟབ་མོའི་ལྟ་བ།** འདི་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་མཆན་རྟགས་ཡང་(༣༥)ལ་གཟིགས།

(༣༧) **བྱམས་པ།** སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ཡིན། བྱམས་པ་ལ་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྙིང་རྗེ་ལས་བྱུང་། དེ་བྱམས་པ་ལས་བྱུང་བས། བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ནི་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྲལ་འདོད་དང་བྱམས་པ་ནི་དེ་དག་བདེ་བར་འགོད་འདོད་ཀྱི་བློ་དེ་ཡིན།

(༣༨) བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་ཤིང་། རང་གི་གྲོགས་རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིན། དབྱེ་བ་དེ་གཉིས། དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་ལྷ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོ་ང་ལྷ་སར་གཅིག་འགྲོའོ་སྙམ་པ་ལྟར་དུ། དང་པོ་ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་སར་འགྲོ་བ་དངོས་ཀྱི་འགྲོ་ཆས་དང་ཁལ་རྟ་སོགས་སྔ་གོན་བྱས་ནས་དངོས་སུ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ། ཤེས་རབ་ལ་བློ་སྦྱོང་སྙམ་ནས་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་པ་ནི། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི

གཉིས་ཀྱི། བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༣༩) **སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ།** ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མྱོང་བ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲོག་ཆགས་སྲིན་འབུ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དེར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་རང་སྡེ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་གཞུང་དངོས་ལས་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།

(༤༠) **གནས་ལུགས་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ།** འདི་ནི་བདག་མེད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོ་བ་ཡིན་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་ (༣༥) ལ་གཟིགས།

(༤༡) **ངེས་འབྱུང་།** འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་ཅི་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ལའང་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཐོང་བ་མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་ཕག་ཤ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེ་མེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་གཏིང་ནས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཆགས་ཤེང་ཞེན་པའི་གནས་མེད་པར་མཐོང་བ་ཞིག་ལ་ངེས་འབྱུང་བཙོས་མིན་སྐྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གིས་སུན་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་དྲག་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐབས་རེ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

(༩༣) སྲིད་པའི་རྩ་བ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༨)ལ་གཟིགས།

(༩༣) རྟེན་འབྲེལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཅས་ལྔའོ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བརྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བསྔགས་པ་མཛད། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོའི་དོན་ནི། མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པ་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་ནི་འདི་སྐྱེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་དུ་བཞིན། འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆ་ཤས་ཚོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ་ཚང་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ནི་མྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། འདི་ལའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།

ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། དེས་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས། ས་བོན་མ་སྤངས་བར་དུ་སྨྱུ་གུ་བྱུང་བ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་རྙེད་ནས། ལྟ་ངན་གྱི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ་ནུས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་ངན་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཆེན་པོའི་གཅེས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། དོན་འདི་ཤེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཤེས་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པས་རྣམ་མཆོག་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༩༩) ལྟ་བའི་གོལ་ས། གོལ་ས་ཞེས་པ་ནི། ནོར་སའམ་ལོག་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཞེས་པ་ནི། བདག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དེར་གོ་བ་ཡིན། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་

ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན། བདག་འཛིན་ལ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས། སྤྱིར་བདག་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་དུ་ཨཱ་ཏྨ་ཀ་ཞེས་ཡོད་ལ། དེ་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་རྟགས་ཐུབ་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་བདག་ཅེས་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་དོག་པར་བྱས་ན་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གོ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ང་དང་ང་ཡི་བར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བ་དང་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་མནར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་། འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༩༥) **བདག་མེད་ཕྲ་རགས།** བདག་མེད་པ་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༥) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ། བདག་མེད་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པས་གཤམ་ནས་སྐབས་ཐོན་སོ་སོར་གོ་བ་བཞེས་ན་ལེགས་པར་སྙམ་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།

གཉིས་པ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ མཚན་འགྲེལ།

(༩༦)**གྲུབ་མཐའ།** གཤམ་གྱི་མཚན་ཏགས་ཨང་(༥༦)ལ་གཟིགས་པར་མཚོལ།

(༩༧)**སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་།** སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་བཀའི········དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཐུ་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་གང་ཞིག་རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུང་པའི་བཀའོ། རྣམ་པ་བཅུ་ནི་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཇི་ལྟར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ཏེ། ༡. ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༢. དབང་དུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༣. འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༤. རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༥. རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༦. རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༧. གོ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༨. གདགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༩. དུས་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ༡༠. ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ཞེས་སོ།

(༩༨)**ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ།** འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ནི་སངས་རྒྱས་ལང་ཀའི་ཡུལ་ཏེ་དེང་སང་གི་སེང་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་བམ་པོ་དགུ་དང་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་

པ། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ཆོས་འགྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་དཔེ་ལས་བསྒྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

(༩༨) ཆོས། སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་དྷརྨ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་ནི་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། འདོད་འཇོ་ལས། ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་ན་དྷརྨ་སྟེ་ཆོས་སོ། ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིག་པར། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ལམ་དང་མྱང་འདས་དང་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན་ནོ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། ཞེས་པ་ལྟར་གང་ལ…… དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་དྷརྨ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་པར་འཇུག་སྐབས་དེའི་སྒྲ་བཤད་ནི་དམ་པ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ་ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས

བྱའོ། དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། །

(༥༠)བསྟན་པ། སྐབས་འདིའི་བསྟན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་རྟོག་པའི་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ཆོས་ལྷག་པ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་སོ། དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་དང་མུ་སྟེགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའམ་ལྷག་པས་ན་ལྷག་པ་ཞེས་སོ། ལུང་གི་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བཞག་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མོ། དེ་ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རིས་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྦྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་འཆལ་མཐའ་དག་སྲུང་བའི་བསླབ་ཁྲིམས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོར་བོར་སྟོན་པའི་རིས་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒོམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གི་སྒྲིབ་པ་སྲུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་

ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་གསུངས། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་
གཙོར་བོར་སྟོན་པའི་རིམ་སུ་གནས་པའི་གསུང་རབ་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་
པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་
རྫོན་ཤིང་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་དང་འདྲ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤིང་
མཁན་གྱི་དཔུང་པ་བརྟན་པོ་དང་འདྲ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤིང་
མཁན་གྱི་ལུས་སྟོབས་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས། སྡེ་
སྣོད་གསུམ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་མེད།
སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལན་གསུམ་བསྡུས་པ་ལས་བཀའ་བསྡུ་
དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོ་རྟིང་མ་
སྔེ་ཕྱི་ལོ་དེར་བྱུང་བ་ཡིན། དེའང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་སྔོན་ཙམ་དུ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་གཉིས་རང་གི་འཁོར་
དང་བཅས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེ་ནས་སྟོན་པ་འཁོར་དགེ་སློང་ཁྲི་བརྒྱད་
སྟོང་དང་བཅས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཐུབ་
པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགེ་སློང་དབང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
འདས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོགས་སོ་ཞེས་འཕྱ་
བར་བྱེད་པ་སེལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་བརྗེད་ངས་
ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་དོན་འཛིན་པར་མི་ནུས་པ་ལ་ཕན་གདགས་ཤིང་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་
བདེ་ཙན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས་འཕགས་པ་
འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྟོན་པའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་འདུས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བཞུགས་རིང་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་

རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་བཟུང་ནས་ཡོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སྐབས་དེར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་ཚད་བསྡུས་པའི་ཐོག གུན་དགའ་བོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་རྣམ་སྒྲུར་བརྩེགས་པའི་ཁྲི་ལ་འཛོགས་ཏེ་ཞལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས། མིག་མཆི་མས་གང་། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། སྙན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ནས། འདི་སྐད་བདག་གི་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་གླེང་གཞི་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་པ་དང་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས། དེ་རྗེས་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ། །

(༥༡) ཕྱིས་པ། འདིར་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན།

(༥༢) རྣལ་འབྱོར་པ། རྣལ་ཞེས་པ་གཞི་གནས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སེམས་གཡེང་བ་ཞི་བར་བྱས་ནས་རང་གི་སྒོམ་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། འབྱོར་ཞེས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའམ་ལྷག་པར་དུ་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པའོ། །

(༥༣) གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ། ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་ རིས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་ཚེ་འདི་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའོ། །

(༥༤) གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བ་ནི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཅུང་ཟད་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་བློ་ངོར་འཐད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བླང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཟེར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་རང་གི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་མེད་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རང་གི་གཞུང་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

(༥༥) གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་གྲུབ······མཐའ་སོ་སོའི་ལྟ་སྒོམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ལམ་སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ། འབྲས་བུ་རང་གི་མངོན་འདོད་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཅས་གསུམ་ཡིན།

(༥༦) གྲུབ་མཐའ། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་གཞན་བཀག་སྟེ་རང་གི་བློ་ངོར་ཡང་དག་པར་འཐད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའམ་དམ་བཅས་ཏེ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཐག་བཅད་པའི་ཆ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐག་བཅད་པ་དེ་གཞན་ལ་སྨྲ་བས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་སྐད་དོད་ལ། སིདྡྷཱནྟ་ཟེར་ཞིང་དེ་དོན་མང་པོར་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་སིདྡྷི་གྲུབ་པ་དང་ཨནྟ་མཐའ་ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མཚམས་སྦྱར་བས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའོ།

(༥༧) 《འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ》 དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི······འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞུ་བ་དེས་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་

རིགས་པ་བཅུ་ཕྲག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། བསྟན་བཅོས་འདི་དང་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་«གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ»གཉིས་ལ་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་རྣམ་གཉིས་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྔགས་སོ། «འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ»འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྟོག་གེ་པ་ཆེན་པོ་མ་ཧཱ་སུ་མ་ཏི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་དབུ་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

(༥༨) ཕྱི་རོལ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་འཚོལ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་སྒྲ་བཤད་ནི་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལ་དཔྱོད་ཀྱང་ལུགས་མཐུན་གྱི་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སྡེ་ཡིན་པས་ན་གཞན་སྡེ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུའམ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་ཡོག་པའི་ལམ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བས་ན་མུ་སྟེགས་པ་ཞེས་སོ།

(༥༩) ནང་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནང་པ་ཞེས་པའོ།

(༦༠) ཕྱི་པ་དང་ནང་པའི་ཁྱད་པར། ཕྱི་ནང་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར⋯⋯དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇོ་བོ་རྗེས། ཕྱི་པ་ནང་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་

ནང་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཕྱི་པའོ།

(༤༡) **དཀོན་མཆོག་གསུམ།** ཆོས་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་གསུམ་མོ། དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པས་ན། དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་མཚན་གསོལ། ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་ནི་དང་པོ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོད་བཅུད་སྐལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་འགའ་རེ་ལ་འབྱུང་གི་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོམས་ན་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དཀོན་པ། གཉིས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་གཡའ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པས་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱལ་ཁམས་དབུལ་ཕོངས་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་མཐུན་ལྡན། བཞི་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན། ལྔ་པ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་སྐྱབས་གནས་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། དྲུག་པ། དེ་ལ་བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ཡང་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་ནི། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་དེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སོགས་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ། དེའི་མཚན་གཞི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རེ་རེ་བ་དང་། སོ་སྐྱེའི་བཙུན་པ་ཁྲིམས་ལྡན་བཞི་སྡེ་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་དོད་ཐུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན།

(༨༣) **སྐྱབས་སུ་འགྲོ** འཁྲུལ་དང་ཕྱུགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་རེ་ལྟོས་འཆའ་བའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྙིང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཞིག་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་གཉིས་ཚང་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ན་ཚ་ཚབས་ཆེན་གྱིས་མནར་བའི་ནད་པ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ལ། ནད་དེ་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྨན་པ་ཞིག་དང་སྨན་པ་དེས་བསྟན་པའི་སྨན་བཟང་པོ། ལྷག་བསམ་དག་པའི་ནད་གཡོག་གསུམ་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་

པ་བཞིན་སྐྱབས་ཡུལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནི་བསླུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངེས་ཤེས་ཅི་འདྲོངས་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཅི་རྙེད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཚེ་འདིའི་གནོད་པ་སེལ་བ་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྣོད་དུ་ཆུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཡི་གཏེར། ཕུལ་གྱིས་གཞལ་བར་ག་ལ་ནུས། ཞེས་དང་། འཆི་མེད་རྔ་སྒྲའི་གཟུངས་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་ཁྱབ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བསམ་མི་ཁྱབ། བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་པར་སྨིན་པའང་བསམ་མི་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེ་བ་སྐྱབས་འགྲོ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྨང་རྡོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་ཁོ་ན་གནད་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁོ་ན་གསུངས་པས། སྐྱབས་འགྲོ་པཎྜི་ཏ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ།

(༨༣) **འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ།** ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པས་བསྟེན་པའི་ལྷ"

དབང་ཕྱུག་དང་། ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ཡང་ཡུལ་ལྷ་དང་། གཞི་བདག་ལ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་མཐུ་བོ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུག་གི་སྐྱབས་གནས་ལ་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག་རང་ཡང་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད། དཔེར་ན། རང་ཡང་ཆུ་ཡི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་མེད་པ་ཞིག་གིས་གཞན་སྐྱོབ་ཐབས་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཕྲལ་གྱི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་འདུན་འགའ་ཞིག་གི་གྲོགས་འཚོལ་བ་ཙམ་ལ་མི་རུང་བ་མེད་དེ་དཔེར་ན། སྦྱིན་བདག་ལ་འཚོ་བའི་གྲོགས་འཚོལ་བ་དང་། སྨན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་རེ་བ་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས། རང་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་ནུས། དེ་ཕྱིར་གང་ལ་བསྐྱབ་ན་མི་བསླུ་བའི། དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

(༨༩) ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར། རང་གཞན་ནམ་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཀླའི་འབྱེད་ཆོས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཐ་དད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྟོན་པ། བསྟན་པ། ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་། ལྟ་བ། སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ། འབྲས་བུ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་སོགས་ཡོད། འབྱེད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་《གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ》ནང་གསལ་བཞིན། སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་བྲལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་

གྲུངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་ཁྱོད། སྐྱོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། ཞེས་སྟོན་པར་འཛིན་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཞན་དག་རང་དོན་མཆོད་སྦྱིན་ལ། གཞན་གྱི་སྲོག་ནི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། རང་གི་སྲོག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། རྟོག་གེ་པ་དག་དངོས་པོ་རྣམས། སྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འཚལ། ཆོག་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། མི་སྟོས་མེད་ཅེས་ལེགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན། སྒོམ་པ་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ། སྤྱོད་པ་ངལ་གདུབ་ཀྱི་མཐའ་དང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་མི་སྤོང་། འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་འགོག་བདེན་འདོད་མི་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་སོགས་བཞེད་པ་མང་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་འབྱེད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ནི་གཙོ་བོ་ལྟ་བས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཟད། ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་འཇོག་པ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོ་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་གང་ཟག་དེ་གསུམ་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཞིག

ཁས་ལེན་པས་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་མཚན་རྟགས་ཡང་……(༣༡༣)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༨༥)སྟོན་པ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེར་གོ་ཞིང་། དེ་ནི་རང་རང་གི་བློས་དཔྱད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བྱེད་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གདན་ཚིགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་པའི་གཞུང་སྣ་ཚོགས་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྲོལ་གསར་དུ་འབྱེད་པ་པོ་དེར་གོ་དགོས་སོ།

(༨༦)བསྟན་པ། འདི་ཡང་བསྟན་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེར་གོ་ཞིང་། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ལམ་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེས་བསྟན་པའི་གཞུང་དོན་ཆ་ཚང་བ་དེར་གོ་དགོས་སོ།

(༨༧)ལྟ་བ། སྐབས་འདིར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་ལ་འཛིན་པའི་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན།

(༨༨)རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག སྤྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་ནི་གྲོག་འབུར་ཡན་རྣམས་ལ་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ང་ཞེས་ཤར་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞིང་། ང་དེའི་དོན་དུ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་བསགས་པ་ལས་ང་ཞེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བློ་དཔྱད་པ་གང་ཡང་མི་བྱེད། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོས་ན་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རང་རང་གི་སྟོན་པ་དང་དེས་གསུངས་པའི་ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཙིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཡི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་ང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་བཙལ་ཏེ་མཐར་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གྲུབ་

པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་ཆ་ནས་རྟག་པ། ཆ་ཤས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆ་ནས་གཅིག་པུ། རང་སྐྱ་བར་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་རང་དབང་ཅན་ཞེས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་བདག་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། དེ་དག་ཞིབ་ཙམ་བཤད་ན། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱང་། བདག་ནི་སྔར་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ངོ་ཤེས་པར་དྲན་པ་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལས་གྲུབ་ཀྱང་བདག་ནི་ཆ་ཤས་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་པུར་གནས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་སྐྱེ་འཇིག་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། བདག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངའོ་ཞེས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ།

(༤༡) ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ། མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དང་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་གྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་ལས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་བསྣོན་འབྲིའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས། དད་པ་ཆེར་འབྱུང་གི་མདོ་ལས། དམ་པ་མིན་པའི་ལྟ་བ་ཉེར་བརྒྱད་དང་གཞན་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག

ལྷ་ངན་ནི་ཤྲུ་སོགས་ལྷ་བ་ངན་པ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་ཡོད་པས། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མུ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིར་ལོག་རྟོག་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་འདི་བྱུང་དང་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་བས་གཞན་སྡེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་བཟུང་བྱ་བ་མི་རིགས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལས། གྲངས་ཅན་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། དཔྱོད་པ་བ། གཅེར་བུ་པ། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་ལ། མུ་སྟེགས་པ་ཀུན་དེའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྡེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།

（༧༠）ཁྱབ་འཇུག་པ། ཁྱབ་འཇུག་ནི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་ལྷའི་མིང་དང་ཁྱབ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་འཁོར་བ་ཟད་མཐའ་ཅན་དང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཡི་གེ་ཨོཾ་བསྒོམ་པ་དང་རླུང་བུམ་པ་ཅན་བསྒོམ་པ་སོགས་འདོད་པའི་ཕྱིར་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་ནི། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གྲོང་ཁྱེར་སྐྲ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར་དཔལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཆུང་མ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གིས་སྐོར་ཞིང་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིར་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་དང་། འཇུག་པ་བཅུའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པས་འཇུག་ཟེར། དང་པོ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་དང་ནི། མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དང་། དགའ་བྱེད་ར་མ་ཀ་ནག་པོ། སངས་རྒྱས་ཀལྐི་ཙེ་དང་བཅུ། ཞེས་བཤད་པའི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི། ༡. ཉ་ཡི་

གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སྔོན་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོར་ནུབ་པ་བཏོན་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱིན་ནོ། ༢. སའི་ལྷ་ས་གཞི་ཆེན་པོའི་ཁུར་གྱིས་ལྕི་ནས་གདེགས་པར་མི་བཟོད་པར་ཁྱབ་འཇུག་རུས་སྦལ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་འཇིག་རྟེན་བཏེག་སྟེ་གནས་པ། ༣. ཕག་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན་པ། ༤. ལུས་ཕྱེད་ནི་མིའི་གཟུགས་དང་ལུས་ཕྱེད་ནི་སེང་གེའི་གཟུགས་སུ་བྱུས་པའི་མི་སེང་གེའི་མགོ་ཅན་(དེང་ཨེ་ཅིབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྐད་དུ狮身人面像ཟེར་བ་དེ་མིན་ནམ)གྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་སྐྱོང་གསེར་ཅན་གྱི་བྲང་སྟེར་སོས་དྲལ་ཏེ་བསད་པ། ༥. མིའུ་ཐུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལ་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་བསྣངས་པས་བསྣུས་ཏེ་ས་འོག་ཏུ་བཙུག་པ། ༦. རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་རཱ་མ་ཙའམ་དགའ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་རང་གི་ཆུང་མ་སྲིན་པོ་ལངྐ་མགྲིན་བཅུས་འཕྲོགས་པ་སྤྲེའུ་ཧ་ནུ་མནྟ་ལ་གྲོགས་བཅོལ་ཏེ་སྲིན་པོ་དེ་བསད་པ་(སྤྲེའུ་ཧ་ན་མནྟ)ཞེས་པ་དེའི་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གི་རྩོམ་པ་པོ་ཝུའུ་ཁྲིང་ཨེན(吴承恩)གྱིས་བྲིས་པའི་སྐད་གྲགས་ལྡན་པའི་སྒྲུང་《ནུབ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་ཐར》ནང་གི་སྤྲེལ་རྒྱལ་དེ་དང་ཞིན་ཏུ་འདྲ་བའོ། ༧. ཡང་དྲང་སྲོང་ཛ་མ་ཨགྣིའི་བུ་རཱ་མ་ཙའམ་དགའ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྲིད་སྒྲུབ་སོགས་བསད་ནས་རྒྱལ་རིགས་མེད་པར་བྱས་པ(ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་རཱ་མ་ཞེས་པ་དགའ་བའི་དོན་དང་ཙ་ཞེས་པ་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་རཱ་མ་ཙ་ནི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན། འདིའི་སྒྲ་རྗེས་ཀྱི་རཱ་མ་ཙ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་མིང་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་གཅིག་པ་གཉིས་ཡིན) ༨. ནག་པར་སྤྲུལ་ནས་རྩོད་དུས་སུ་ཆུ་བོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་དྲངས་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ། ༩. བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་སྤྲུལ་ནས་སྔོན་རྒྱལ་རིགས་བསད་པ་དང་སྲིན་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་སེམས

ཅན་བསྐྱབ་པ། ༡༠. རིགས་ལྡན་དྲག་ཟླའི་བུ་གཉེ་ཙོ་ཞེས་པ་མ་འོངས་བསྐལ་པ་ཇོགས་ཁར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་བཏུལ་བའི་མཐར་དུས་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཇུག་པ་བཅུར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་གསུམ་གཏམ་རྒྱུད་རྙིང་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་དྲང་སྲོང་གདུག་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་ཆེ་རྣམས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པར་དུས་འཁོར་ལས……གསུངས་སོ།

(༧༡) དབང་ཕྱུག་པ། ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་གྲགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའམ་ལྷ་ཆེན་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་ཞེས་པའི་ལྷའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་པ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་ནི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་སོགས་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ན་བསྒྲུབས་པ་དང་། ལམ་ནི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རླུང་བསྒྲུབས་ཏེ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་བསྒྲུབས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་ལིངྒའི་རྩེ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། བུད་མེད་དང་སྦྱར་ནས་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་ལས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཐར་པར་འདོད་པའི་ཕྱར་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་མིན་དུས་འཁོར་ནས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིར་མ་བྲིས། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ནི། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་ན་བཙུན་མོ་ཨུ་མ་དང་སྲས་ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་སོགས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་སྟོང་གི་བསྐོར་ཞིང་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཉིན་ཧྲུ་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཆེན་ཏི་སེར་བཞུགས་པ་ཡང་ཕྱར་སྲིད་པ་ཆགས

དུས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྷན་དུ་དུག་བུམ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྷ་ཆེན་པོ་རང་གི་མགྲིན་པར་བཞག་པས་དུག་གིས་དེའི་མགྲིན་པ་སྔོ་ནག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་སྡོམ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་ཏི་སེར་གནས་བཅས་པ་ཡིན་ཟེར། དེ་བཞིན་རལ་པའི་རྩེར་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་ཚེས་ཅོད་པན་དུ་བཅིངས་པ། ལྷ་ཚངས་པའི་སྙིང་གདོང་བཅད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱོང་ཕྱིར་སློང་སྟོད་དུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མིའི་ཐོད་པ་ལག་ཏུ་ཐོགས་པ་ལྷ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟགས་སུ་རྩེ་གསུམ་པ་ཐོགས་ཏེ་གནས་པའི་སྐུ་བརྙན་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞིག་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་བཙུད་ཀྱི་བྱེད་པོ་དང་ཡི་གེའི་བྱེད་པོ་སོགས་བྱེད་པོ་ཉེར་བཞིར་བཤད་པའི་ལྷ་ཞིག་གོ

(༧༦) རྒྱལ་བ་པ། གཅེར་བུ་བའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་བརྗོད།

(༧༧) སེར་སྐྱ་པ། གྲངས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སེར་སྐྱ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་གྲུབ་མཐའི་མིང་ལ་སེར་སྐྱ་པ་ཞེས་བརྗོད། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ནི། སྔོན་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དེས་བསྟི་གནས་སུ་བསྒོམ་པས་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཉེར་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་གོ་ནས་རང་གིས་མཐོང་བའི་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་སོགས་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་རལ་པའི་ཁ་དོག་སེར་སྐྱ་ཡིན་པས་སེར་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད། སེར་སྐྱའི་བསྟི་གནས་བྱེད་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱིས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཡིན།

(༧༨) ཕུར་བུ་བ། རྒྱང་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག

སྟེ། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་གྲུབ་མཐའི་མིང་ལ་ཕུར་བུ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ནི་ལྷ་ཡི་བླ་མ་སྟེ། སྔོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཨིནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་མཛད་པ་དེ་ལ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུས་ལེགས་པར་སྦྱང་ནས་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་ལྷའི་བུ་རྣམས་ལ་བསྟན་པས། དེ་ལྷའི་བུ་རྣམས་ལ་བརྡ་སྤྲོད་པ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐོས་པས་ལྷའི་བླ་མ་ཞེས་གྲགས། ལྷའི་བླ་མ་རྒྱང་འཕེན་པའི་སྟོན་པར་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཞེས་ན། དེ་ཡང་། སྔོན་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགེ་བར་གནས་པས་འཐབ་རྩོད་ལ་སྤྲོ་བར་མ་གྱུར་པས་གཡུལ་ཕམ་པར་ཉེ། དེའི་ཚེ་ལྷའི་བླ་མ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུས་ལྷ་རྣམས་འཐབ་མོ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་གཞུང་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། ཕྱིས་ཕུར་བུས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་དར་བར་དོགས་ཏེ་གླེགས་བམ་གངྒཱའི་ཆུ་ལ་བསྐུར་བས་དྲང་སྲོང་ཞིག་གིས་རྙེད་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དར་བར་གྲགས་པས་ན་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་རྒྱང་འཕེན་པའི་སྟོན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

(༧༥) **རྟོག་གེ** རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རིག་པ། རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རིག་པ།

(༧༦) **རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ།** སྐབས་འདིའི་རྟོག་གེ་ནི་རྟོག་གེ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་རིག་པ་སྨྲ་བ་པོར་གོ་དགོས་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། རྟོག་གེ་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་པ། ཕུར་བུ་པ་དང་ལྔའོ།

(༧༧) **རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག** བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་། གཅེར་བུ་བ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ

རྣམས་སོ། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དབྱེ་ཚུལ་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་གོ སོ་སོའི་ཞིབ་ཕྲའི་འགྲེལ་བཤད་གཞན་གྱི་སྐབས་འབབ་ཏུ་གསལ་བས་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༧༨)རྟག་པར་ལྟ་བ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་རྟག་ལྟ་དང་ཆད་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེའི་རྟག་ལྟ་ནི། མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། བདག་རྟག་པར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།

(༧༩)ཆད་པར་ལྟ་བ། ཆད་ལྟ་ནི་ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་མཐའོ། དཔེར་ན། ཤི་བའི་ཚེ་ན་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༨༠)བྱེ་བྲག་པ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག གྲུབ་མཐའ་འདིར་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་སྨྲ་བས་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་གཟེགས་ཟན་གྱིས་བརྩམས་པའི་《བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ》ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་འུག་པ་བ་དང་། གཟེགས་ཟན་པ་དང་། འུག་ཕྲུག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར།

(༨༡)རིག་པ་ཅན་པ། སྔར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱས་དོན་ཡང་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་གིས་བྱས་པའི་《རིག་པའི་ལྟ་བའི》རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་རིག་པ་ཅན་

ཞེས་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཀང་མིག་པ་ཡང་ཟེར་རོ།

(༢༢) **དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན།** བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟ་ཞིང་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པས་ན་གཟེགས་ཟན་ཞེས་ཟེར། དེས་མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་《བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ》ཞེས་པ་དེ……བརྩམས་པ་ཡིན།

(༢༣) **བྲམ་ཟེ་ཀང་མིག** བྲམ་ཟེ་དེའི་མིང་ལ་སྔར་དྲང་སྲོང་མཛེས་པ་ཟེར་ཞིང་། དྲང་སྲོང་འདི་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་རང་གི་བཙུན་མོ་ཀུན་པ་ཡུ་མའི་བསྲུང་མ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། དེ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས། ཡུ་མ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དྲང་སྲོང་དེས་མིག་ཀང་པར་ཕབ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས། ལྷ་ཆེན་མཉེས་ནས་གཞུང་རྩོམ་པའི་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དབང་བསྐུར་ནས་མཆོག་སྦྱིན་པས་དྲང་སྲོང་ཀང་མིག་ཅེས་གྲགས། དེས་རིག་པ་ཅན་པའི་གཞུང་《རིག་པའི་ལྷ་བ》བརྩམས། དེའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ལ་ཀང་མིག་པའམ་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་གྲགས།

(༢༤) **ཤེས་བྱ།** བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་མ་བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བའམ་བློས་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད།

(༢༥) **ཚིག་དོན་དྲུག** བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བར་འདོད་ཅིང་། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་བྱུང་ཚུལ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་འུག་པ་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་བསྟི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་བྱ་འུག་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་དྲིས་པས་དྲུག་པ་ཚུན་ཆད་བརྡ་བྱས་ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་བྱུང་བས་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་རྒྱ་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། འུག་པ་ལྟར་འཕྲུལ་ནས་ཚིག་དོན་དྲུག་བསྙད་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་

ནོ། དེས་ན་སྟོན་པ་དེའི་མིང་ལའང་ཐུབ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་རྗེས་འབྲངས
རྣམས་ལ་ཐུབ་ཕྲུག་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཚིག་དོན་དྲུག་ནི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་
ལས་དང་སྤྱི། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྫས་
དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་དང་
དྲུག་གོ ༡. རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དུས་ཕྱོགས་བདག་
ཡིད་རྣམས་སོ། དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་ལྔ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་དང་། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ་སོང་བའི་རྫས་ཞེས་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྫས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་
གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཆོས་
གཞན་གྱི་རྟེན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པས་ན་རྫས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ༢. ཡོན་
ཏན་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་དང་། རོ། དྲི། རེག་བྱ།
གྲངས། ཚད། སོ་སོ་བ། ལྡན་པ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ། གཞན་དང་
གཞན་མ་ཡིན་པ། བློ་རྣམས། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། འདོད་པ།
སྡང་བ། འབད་པ། ལྗི་བ། སྣུམ་པ། འདུས་བྱས། ཆོས། ཆོས་
མིན་པ། སྒྲ རྟོད། གཤེར་བ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་འོ། ཡོན་ཏན་གྱི་
མཚན་ཉིད་ནི། རྫས་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་
བརྟེན་པ། འདུ་བའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ། ཚད་མ་དང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པའོ།
༣. ལས་ནི། འདེགས་པ་དང་། འཇོག་པ། བརྐྱངས་པ། བསྐུམས་པ།
འགྲོ་བ་དང་ལྔའོ། ༤. སྤྱི་ནི། བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་ལ་རང་
ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཞིག་གོ
དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་
ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ༥. བྱེ་བྲག་ནི་
སྤྱིའི་དོན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཏེ། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་

ལས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ དཔེར་ན། དཀར་པོ་ནག་པོ་དང་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་གིས་འབྱེད་པར་འདོད་དོ། ༤. འདུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་སྟེ་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པའི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གོ དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོ་ས་ཐ་དད་པའི་ལྡན་འབྲེལ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དད་པའི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་སོ།

(༢༦) **ཁྲུས།** བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ཡིས་ལུས་པོ་ཁྲུས་པ་ལས་ སྡིག་པ་འདག་པར་འདོད་པ་ཡིན།

(༢༧) **དབང་བསྐུར་བ།** སྐབས་འདིའི་དབང་བསྐུར་བ་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་དད་པ་བྱེད་པའི་ལྷ་ཞིག་གིས་གཞུང་རྩོམ་པ་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་གཞན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་སྦྱིན་པ་ལ་ཟེར།

(༢༨) **སྨྱུང་གནས།** སྐོ་ཚས་ཉུང་ངུར་བསྟེན་པའི་སྡོམ་པ་ཞིག་ཡིན།

(༢༩) **མཆོད་སྦྱིན།** ཡར་ལྷ་སོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། མར་ངན་སྐྱོང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་རང་གིས་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཕྱིར། རྟ་དང་བ་ལང་མཐའ་ན་མི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་བཅད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྫས་སུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་སྐྱོང་བ་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཞན་དག་རང་དོན་མཆོད་སྦྱིན་ལ། གཞན་གྱི་སྲོག་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། རང་གི་སྲོག་གིས་སྦྱིན་སྲེག་མཛད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༣༠) **སྦྱིན་སྲེག** མེའི་མཆོད་འབུལ་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཞིག་ཡིན།

(༣༡) **ཐར་ལམ།** བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་

ཁྲུས་དང་དབང་བསྐུར་བ། སྨྱུང་བར་གནས་པ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། ནགས་སུ་གནས་པ། མཆོད་སྦྱིན། སྦྱིན་སྲེག སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བས་ཆོས་ཞེས་ཟེར་ལ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

(༡༣) བླ་མའི་མན་ངག རང་ལ་ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཞིག་གིས་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་སྐབས་གནད་ཆེ་བའི་ཉམས་མྱོང་ཟུར་བསྡུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༣) རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་ཡིན།

(༡༩) བདག བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བཅིངས་གྲོལ་གྱི······གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ནི། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་རྫས་ཡིན་ཕྱིན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ལས་བློ་དང་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མིན་དང་། འདུས་བྱས་དང་དགུ་ནི་བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། འོ་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དགུ་པོའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལུས་དབང་བློ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྫས་ཡོད། ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་རང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཤེས་རིག་མིན་པས་སེམས་མིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་རྟག་པ། ལས་དགེ་མི་དགེའི་བྱེད་པ་པོ། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཟ་བ་པོ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་པུ་བཅས་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཡོད་པ་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ན་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་བས། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། བདག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་།

བདག་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཚེ་འདིའི་དགེ་སྡིག་ལས་ཕྱི་མར་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། བདག་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱིའི་བདག་དང་། ནང་གི་བདག་གཉིས་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པས་ཞིབ་ཕྲ་གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༩༥) **དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་།** ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན།

(༩༦) **ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ།** ཆོས་ནི་ཁྲུས་དང་། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཆོས་མིན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ།

(༩༧) **བློ།** བློ་ནི་ཤེས་པ་སྟེ། གོང་གི་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཚན་བློ་རྣམས་ཞེས་པ་ཡང་འཇུག་ཤེས་ལྔ་པོ་དེར་གོ་བ་ཡིན་ནོ།

(༩༨) **བདེ་སྡུག** བདེ་བ་ནི་སིམ་པ། སྡུག་བསྔལ་ནི་གདུང་བའོ།

(༩༩) **འདོད་སྡང་།** འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་སྡང་བ་ནི་ཞེ་སྡང་ངོ།

(༡༠༠) **ཐར་པ།** བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་བཅིངས་ཐར་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་བདག་ལ་འཁྲིད་པ་འདུ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བདག་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པའི་ལས་བསགས་ནས། ཆོས་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས་ཞེ་སྡང་འཕེལ་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། བདག་ལུས་དབང་བློ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་ནས་ཡོན་

ཏན་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྙིང་པ་ཟད་པས་སླར་བླངས་པའི་ལུས་དབང་བློ་བདེ་སྡུག་འདོད་སྡང་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་། གསར་པའི་ལུས་དབང་བློ་སོགས་མ་བླངས་པས་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་བདག་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ཡིན་ཟེར་རོ།

བཞི་པ། གྲངས་ཅན་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༡༠༡) གྲངས་ཅན་པ། སེར་སྐྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། གྲངས་ཅན་པའི་སྨྲ་བཤད་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉེར་ལྔར་ངེས་པར་འདོད་པས་ན་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བརྗོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་བ་དང་། ཐུབ་པ་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་སེར་སྐྱ་པ། གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྨྲ་བས་གཙོ་བོ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། དབྱེ་ན་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།

(༡༠༢) དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་ (༧༣) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༡༠༣) ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉེར་ལྔར་ངེས་པར་འདོད། ཉེར་ལྔ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྔའོ།

(༡༠༤) བདག གྲངས་ཅན་པས་འདོད་པའི་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་

གྱུར་པའི་བདག་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དགུ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ༡. དོན་རྙེད་པས་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ། ༢. རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན། ༣. བདེ་སྡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཟ་བ་པོ། ༤. སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་རྟག་པ། ༥. ས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ། ༦. སྙིང་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མིན་པས་ཡོན་ཏན་མིན་པ། ༧. ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡུལ་ཅན། ༨. ཆ་ཤས་མེད་པས་གཅིག་པུ། ༩. ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྟེ་ཁྱད་པར་དགུ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅིག་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཡོད་པ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེ་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡིན་ཏེ་བཅིངས་ཐར་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་དེ། བདག་དེ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་བར་སྲིའི་གློར་གནས་པ་དང་། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚེ་ཡན་གར་བར་གནས་པས། བདག་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། བདག་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ལུགས་འདིར་བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་བདག་བེམ་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

(༡༠༥) **གཙོ་བོ།** རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་བདེ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་དོག་དང་། ཚད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱིས་ལྟ་མི་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་འདོད་དོ། དེས་ན་གཙོ་བོ་ནི་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ༡. ལས་སོགས་བྱེད་པ་

པོ། ༢. མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ། ༣. ཆ་མེད་པས་གཅིག་པུ། ༤. སེམས་དང་རྟོག་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཁོ་ན། ༥. སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ༦. ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་ལ་ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ། ཞེས་ཟེར་རོ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ།

(༡༠༦)ཆེན་པོ། བློ་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་ཞིག་སྟེ། བློ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡིན། འོ་ན་བློ་ནི་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་པས། ཡུལ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཞིག་སྟེ། ངོས་གཅིག་ལ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དང་ངོས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་བུས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་ཤར་ནས། དེ་གཉིས་སྤྲད་པ་ལས་ཡུལ་འཛལ་བར་འདོད་པ་ཡིན།

(༡༠༧)ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་དང་སྣམ་སེམས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་འཕེལ་ནས་བདག་མཆོག་

ཏུ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱུང་ངོ་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་ང་རྒྱལ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གསུམ་མོ།

(༡༠༨)ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ བློའི་ དབང་ པོ་ ལྔ་ གཉིས་ ཀའི་ བདག་ ཉིད་ ཅན་ གྱི་ དབང་ པོ་ ཡིན་ ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བློའི་དང་། བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ།

(༡༠༩)བློའི་དབང་པོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་ན་བློའི་དབང་པོ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་མིག་དབང་སོགས་བརྒྱུད་ནས་བློའི་དབང་པོར་འཆར་བས་སོ། བློའི་ དབང་ པོ་ ལྔ་ སྟེ། མིག རྣ་བ། སྣ། ལྕེ། ལྤགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ།

(༡༡༠)ལས་ཀྱི་དབང་པོ། སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་ན་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་ཟེར། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ། ངག ལག་པ། རྐང་པ། རྐུབ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ།

(༡༡༡)འདོམས། ཕོ་མོའི་མཚན་མ།

(༡༡༢)འདུས་བསགས། རྡུལ་ཕྲས་དུ་མ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་གོང་བུ། རྡུལ་ཕྲས་ནི་ས་རྡུལ། ཆུ་རྡུལ། མེ་རྡུལ། རླུང་རྡུལ་བཞི་ལ་རྡུལ་བཞི་དང་། ས་ཕྲས། ཆུ་ཕྲས། མེ་ཕྲས། རླུང་ཕྲས་བཞི་ལ་ཕྲས་བཞི་ཟེར།

(༡༡༣)བེམ་པོ། གཤམ་གྱི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༣༧༧)ལ་གསལ།

(༡༡༤)དོན་དམ་བདེན་པ། ལུགས་འདིར་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དོ། མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་ལས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེ་བུ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར།

(༡༡༥) ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དོ། ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔ་ལ་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཕུད་པའི་གཞན་ཉེར་གསུམ་པོ་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག སྣང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། སྣང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་དེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསོག ཅེས་སོ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། ༡. རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ༢. མི་རྟག་པ་དང་། ༣. མ་ཁྱབ་པ་དང་། ༤. བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ༥. རྣམ་པ་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ༦. རྟེན་པ་དང་། ༧. འགྲོ་བ་དང་། ༨. ཆ་བཅས་དང་། ༩. གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་དགུ་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གསལ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་དགུ་ནི་མི་གསལ་བའོ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུ་ལྡན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་པ། བྱེད་བཅས་དུ་མ་རྟེན་པ་འགྲོ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། བཟློག་པ་དང་ནི་མི་གསལ་བའོ། ཞེས་སོ།

(༡༡༦)《དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད》 གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མར་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དྲང་སྲོང་ཆུ་ཀླུང་གིས་རྩོམ་པའོ། དེས《དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་སུམ་ཅུ་པ་དང་དྲུག་ཅུ་པ》སོགས་བརྩམས་ནས་གྲངས་ཅན་ཕྱི་མ་སྟེ་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་འཛིན་པའོ། ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་གཙོ་བོ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་རློབས་པ་པོ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར།

(༡༡༧)རང་བཞིན། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དོན་གཅིག

(༡༡༨)རྣམ་འགྱུར། རྣམ་འགྱུར་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག

(༡༡༩)ཁྱད་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ཤེས་བྱ། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༡༠༥)ཐོག་གྲངས་ཅན་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་བཤད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པས་དེར་གཟིགས།

(༡༢༠)ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། ལྔ་པོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ། ཞེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་དེ་ལས་ཤེས་བྱ་ཉེར་གསུམ་པོ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

(༡༢༡)རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། ང་རྒྱལ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་འབྱུང་བ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྐྱེའོ།

(༡༢༢)སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། དེ་ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེའོ།

(༡༢༣)མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ། འདི་ནི་ང་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ཕྱེ་བའི་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་དོ་དེ་ཡང་དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཁྱོ་ཀ་གཅིག་ལ་ཆུང་མ་བྲམ་ཟེ་མོ་ཞིག་དང་དམངས་མོ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྲམ་ཟེ་མོ་ལས་བུ་བཅུ་གཅིག་བཙས་ཤིང་། དམངས་མོ་ལས་བུ་ལྔ་བཙས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བྲམ་ཟེ་མོ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། བུ་བཅུ་གཅིག་ནི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། དམངས་མོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། བུ་ལྔ་ནི་དེ་ཙམ་ལྔ་ལྟ་བུའོ། བྲམ་ཟེ་ནི་མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་སའམ་འཇུག་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་རོ།

(༡༣༤)བསམ་གཏན། སེམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་གཡེངས་པ་ཞི་ནས་རང་གི་སྒོམ་བྱའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ།

(༡༣༥)ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས། མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ནང་ཚན་ཞིག་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་གོ། དཔེར་ན་ཤི་ནས་གར་སྐྱེས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བའོ།

(༡༣༦)ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ། ཀུན་རྫོབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། གྲངས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། ཐེ་སྤྱིད་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ནམ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དེས་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མཐོང་བས་ན་གཙོ་བོ་ལས་རྣམ་འགྱུར་གསར་དུ་མི་སྤྲོས་ཤིང་། རྣམ་འགྱུར་སྔོང་པ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས། སྐབས་དེར་གཙོ་བོ་དེ་བདག་ཏུ་མི་འགྲོ་ཞིང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ་འཇའ་ལྟར་ཡལ་བ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་དཔེར་ན། མཚན་མོ་སྨུན་ནག་གིས་ཁྱབ་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྐྱེས་བུ་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་བུད་མེད་མཛེ་ཅན་ཞིག་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེས་བུ་དེར་མཛེ་ནད་བགོས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་སྨྱོང་བ་བཞིན་དང་། གང་གི་ཚེ་ནམ་ལངས་པ་ན་བུད་མེད་མཛེ་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་འདི་ནམ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲིས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། བུད་མེད་དེར་ཆེས་བལྟས་བྱས་པས་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་

རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ནས་བྲིས་པ་བཞིན་ནོ།

(༡༣༧)ཐར་པ། གོང་སློས་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ལས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་ལེགས་ཤེས་ན། རལ་པའམ་མགོ་རྒྱུམ་ཅོད་པན་ཅན། གནས་ནི་གང་དང་གང་གནས་ཀྱང་། གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་བྱུང་ངོ་།

ལྔ་པ། དཔྱོད་པ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

(༡༣༨)དཔྱོད་པ་བ། ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འདིར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའང་འདུག མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ཡང་ཟེར་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་པར་འཛིན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་སོ།

(༡༣༩)རྒྱལ་དཔོག་པ། དཔྱོད་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༤༠)རིག་བྱེད། ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཅིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐད་དོད་བེདཿཞེས་པ་ནི་རིག་པའམ་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དཔྱོད་པ་བས་ལུང་ཚད་མར་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་ནི་བེདཿཞེས་པ་ ཡང་དོག་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ《རིག་བྱེད་ཀྱི་མདོ་》སྲིད་སྲུང་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྙན་ཚིག་དང་། ངེས་བརྗོད་བཅས་རིག་བྱེད་བཞི་ལ་གོ་བ་ཡིན། རིག་བྱེད་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཚངས་པའི་གདོང་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་ཚངས་པའི་བུ་བཞིས་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། ཚངས་པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་རྣམས་གདངས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས

འབྱུང་བ་དང་། ཡང་རིག་བྱེད་སུ་གང་གིས་མ་བྱས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས། དེང་སང་གི་མཁས་དབང་འགས་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའི་སྔོན་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་ནས་ཧིན་རྡུའི་ཆུ་བོའི་འབབ་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡ་ལི་ཨན་མིས་གནའ་བོའི་ཏ་ཟེག་ལས་བྱིར་འོང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་བཞེད་པ་སོགས་རིག་བྱེད་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དཔྱོད་པ་བས་ རིག་བྱེད་ནི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚ་མེད་ཏག་པ་རང་བྱུང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྐད་དུ། ཆགས་སོགས་ཀྱེན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ནི་བརྫུན་ཉིད་ཡིན། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མར་བཟུང་བར་བྱ། ཞེས་ཟེར་རོ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལ་རིག་པས་བརྟགས་ན་འཐད་པར་དཀའ་བ་མཐོང་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་གནང་བའི་གྲུབ་པ་བཞི་པོ་འདི། གཏན་ཚིགས་དག་གིས་གཞིག་མི་བྱ། ལོང་བ་ཀང་པའི་ཚོད་དཔགས་ཀྱིས། སྦྱ་ངཿ ལམ་དུ་རྒྱུག་པ་ལྟར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོར་འཛིན་རྣམས། ལྷུང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ།

(༡༣༡)དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དཔྱོད་པ་བས་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།

(༡༣༣)མཆོད་སྦྱིན། དཔྱོད་པ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཚངས་པ་ལྟ་བུ་ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ

རིག་བྱེད་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་དང་ཁྲར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ་ཕྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་སྐབས་མི་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་། རྟ་དང་བ་ལང་དང་ར་རྣམས་བསྲེག་ཅིང་བསད་པར་བྱའོ། ཡང་ན་དེ་དག་དབུགས་བསྟུབ་ལ་གསད་པར་བྱ་སྟེ་སེམས་མེད་པར་བྱའོ། རྟ་དག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་རྟ་རེ་རེ་ལ་ཁབ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བཙུགས་པ་བཞིན་དུ་ཟུག་ཟེར་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁྲར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་ཚུལ་ཡང་མ་དང་བུ་སྲིང་སོགས་ལྡན་ཅིག་གཅེར་བུར་ཕྱུང་ནས་ཕྱུགས་བཞིན་རྐང་བཞི་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་རྩ་ཟ་བ་ལྟར་དང་། མངལ་སྒོར་ལྕེས་ལྡག་བཤང་སྒོར་སྣོམ། འཁྲིག་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་བ་གླང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་ཚོ་ག་དེ་ལྟ་བུ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མཆོད་སྦྱིན་མེད་པར་མཐོ་རིས་དང་ཚངས་པའི་གོ་འཕང་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

(༡༣༣)མཐོ་རིས། སྤྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྐད་དོད་དུ་སྭརྒ་ཞེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་དོན་གྱིས་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ངོ་།

(༡༣༤)ངན་སོང་། སྤྱིར་རང་རྒྱུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཆེས་ཆེར་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཆེས་ཆེར་སྤྱོད་པར་སོང་བས་ན་ངན་སོང་སྟེ། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་གསུམ་མོ།

(༡༣༥)ཐར་པ། ལུགས་འདིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཚངས་པ་ལྟ་བུ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་མི་འདོད་དེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་དྲི་མ་དག་པའི་སྐབས་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འདི་དང་གཤམ་དུ་བཤད་རྒྱུའི་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཕུད་པའི་མུ་སྟེགས་པ་གཞན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་གོ།

(༡༣༦)དྲི་མ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་སོ།

(༡༣༧)**ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ།** ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། ཅེས་ཟེར་རོ། གཞན་ཡང་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་རྣམས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་བློ་དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་མ······བརྩམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བཤད་པ་སྤྱན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས་སོ། གྲུབ་མཐའ་འདི་དང་གཤམ་གྱི་གཅེར་བུ་བ་གཉིས་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པ་དང་། ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་གྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན།

(༡༣༨)**བདེན་པའི་ངག་མེད་པ།** བདེན་པའི་ངག་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ནི་རྫུན་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།

དྲུག་པ། གཅེར་བུ་བའི་མཆན་འགྲེལ།

(༡༣༩)གཅེར་བུ་བ། ཕྱར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་སྟེ། འདོམས་དགྲིས་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན་གཅེར་བུ་བའོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་འཛིན་པས་ན་མཆོད་འོས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རྒྱལ་བ་པ་དང་། རང་གི་སྒྲ་ཉིད་རེ་བཞིན་ཟད་པར་ཕྱིས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའམ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་སྡིག

པ་ཟད་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་བྱེད་པ་དང་།   ཕྱོགས་དང་མཁའ་ལས་གོས་གཞན་མེད་པས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་དང་མཁའ་ཡི་གོས་ཅན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱོགས་སུ་སྡོམ་བྱ་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དང་།   སྡིག་བདག་ཏུ་སྨྲ་བས་སམ་ཡང་ན་ལུས་འཚོ་བ་ཙམ་ལས་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པས་ན་འཚོ་བ་པ་ཞེས་པ་དང་།   ང་ཚར་མི་འཛེམ་པས་ན་འཛེམ་མེད་པ་དང་ཐལ་བ་པ་ཞེས་པ་ཡིན།   དེང་སང་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་རྗེན་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡིན་ཞིང་།   ད་ལྟ་འང་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ལ་ཕྱིས་སུ་ལུས་གཅེར་བུར་མི་འདུག་པར་གོས་དཀར་པོ་གཅིག་པུ་གྱོན་གྱི་ཡོད། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་གཅེར་བུ་བ་འདི་ཁོ་ན་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་རང་གི་ཐར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས།   གཞན་རྣམས་ནི་འཚེ་བར་སྤྱོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།

(༡༩༠)རྒྱལ་བ་དམ་པ།   གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།   ཁྱུ་མཆོག་དང་།   མཆོད་འོས་དང་།   སྟོང་རིས་དང་།   འཕེལ་བ་སོགས་གཅེར་བུ་བས་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ཐ་མའི་སྟོན་པ་འཕེལ་བ་དང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནས་གསུངས་སོ།

(༡༩༡)ཚིག་དོན་དགུ   ལུགས་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དགུར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པ་ཡིན།   ཚིག་དོན་དགུ་ལ་ཡང་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ།   འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་དང་ཤམྦྷ་ལའི་གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་སོ།   དང་པོ་ནི།   (༡)སྲོག་དང་(༢)ཟག་པ་(༣)སྡོམ་པ་དང་།   (༤)ངེས་པར་རྒས་དང་།   (༥)འཆིང་དང་།   (༦)ལས། (༧)སྡིག་དང་།   (༨)བསོད་ནམས།   (༩)ཐར་པ་སྟེ།   འདི་དག་ཚིག་གི་དོན་དགུར་འདོད།   ཅེས་པ་ལྟར་དང་།   གཉིས་པ་ནི་སྲོག་ལྡན།   སྲོག་

ལྡན་མ་ཡིན་པ། ཟག་པ། སྡོམ་པ། སྤྱངས་པ། བཅིངས་པ། ཐར་པ། འགྲོ་བ། འོང་བ་དང་དགུའོ།

(༡༩༣)སྲོག སྲོག་ནི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ། རྫས་རྟག་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་རྟག་པའི་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། དེ་ཡང་སྲོག་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལུས་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྲོག་ཆེ་བ་དང་། ལུས་ཇི་ཙམ་ཆུང་ངུར་སོང་བ་ན་སྲོག་ཀྱང་ཆུང་ངུར་འགྱུར་བར་འདོད་དེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བུས་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ། སྲོག་ནི་ཉམ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ནི་ལུས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། རྫས་རྟག་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་རྟག་ཚུལ་ཡང་། ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་གྲངས་མི་རྟག་པས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ལུགས་འདིས་སྲོག་ལྡན་མཚན་གཞི་ཙམ་ཞིག་མཚོན་ཆེད་དུ་སྲོག་ཅན་སྡེ་དགུར་དབྱེ་བ་ཡིན། དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བས། སྲོག་ནི་སྲོག་ཅན་སྡེ་ཚན་དགུ (༡)ས(༢)ཆུ(༣)མེ་དང་(༤)མེ་དང་(༥)རླུང་། (༦)སྲིན་བུ(༧)གྲོག་མ(༨)བུང་བ(༩)མི། དབང་པོ་གཅིག་ནས་ལྔ་དང་ལྡན། ཞེས་བཟེར་རོ། དེས་ན་གཅེར་བུ་བས་ལྗོན་ཤིང་སེམས་ལྡན་འདོད་པ་དང་། ས་སོགས་སྲོག་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་བསྒྲིགས་པ་སྡིག་པའི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བུས་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས། སྡིག་པ་སྡིག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༡༩༣)ཕྱིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ། རང་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལས་ཕྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བའི་

ལས་འབྲས་རྒྱུད་མི་འཛའ་སྟོན་པའོ། ལུགས་འདིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

(༡༩༩)མིང་། མིང་གྲགས་དང་མཚན་སྙན་གྱི་ཆེད་དུ་བསགས་པའི་ལས་སམ་ཡང་ན་ཚེ་འདིའི་མཚན་སྙན་མཐོ་དམའི་ཁྱད་པར་གང་བསྒྲོས་དེ་ཡང་ལས་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཡིན་གསུངས།

(༡༩༥)རུས། རུས་རྒྱུད་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་སམ་ཡང་ན་ཚེ་འདིའི་རུས་རྒྱུད་བཟང་ངན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་ལས་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཡིན་གསུངས།

(༡༩༦)ཚེ། ཚེ་སྲུང་བའི་ཆེད་དུ་བསགས་པའི་ལས་སམ་ཡང་ན་ཚེ་འདིའི་ཚེ་རིང་ཐུང་གང་འཚོ་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཡིན་པར་འདོད་པས་ཡིན······གསུངས།

(༡༩༧)ཐར་པ། ལུས་གཅེར་བུར་སྡོད་པ་དང་། ངག་མི་སྨྲ་བ་མེ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་པ་དང་། མི་འཚེ་བ་དང་། བདེན་སྨྲ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་བརྩོན་དམ་པོས་ཚེ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱས་ལ། འདིར་ཡང་སྔོན་མེད་པའི་ལས་གསར་པ་ཞེ་བར་མི་བསགས་པས། ལུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཟད་པས་སྐྱེ་བ་ཟད་ལ། སྐྱེ་བ་ཟད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་དེ་ཟད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བགྱིས་པ་ཡིས། མདུད་པ་འཇིག་པར་གཅེར་བུས་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རང་ལྗོངས་ཀྱི་གངས་ཏི་སི་དང་མཚོ་མ་ཕམ་ནི་གཅེར་བུ་བའི་སྟོན་པ་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སུ་བསྟི་བ་ཡིན་ཏེ། གཅེར་བུ

བའི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་ཐོག་མ་སྟོན་པ་ཕྱུ་མཆོག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་ཧྲི་ཤི་ལ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་སྤྱད་པས་སྟོན་གྱི་ལས་རྣམས་ཟད་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྲགས་སོ།

(༡༤༨)མི་ལྷ་ལ་བརྟེན་པ། རང་གི་ལུས་པོའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་མེ་བཞག་ནས་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༤༩)འཇིག་རྟེན་འདུས་པ། འདི་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཤིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ། དབྱིབས་གདུགས་གྱེན་ལ་བསྒྲེངས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཁ་དོག་ཀུ་མུད་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དཀར་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ། སྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པས་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡིན་ཟེར་རོ། དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྲོས་མེ་ཏོག་དང་། བ་ཞོ་བ་སོ་མུ་ཏིག་མདོག གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ཅེས་འབྱུང་ངོ་།

(༡༥༠)དཔག་ཚད། གཞམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༩༣)ལ་གསལ།

བདུན་པ། རྒྱང་འཕེན་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༡༥༡)རྒྱང་འཕེན་པ། ཕྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་རྒྱང་རིང་དུ་སོང་བས་ན་རྒྱང་འཕེན་པའོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཚེ་འདི་ལ་གང་ལེགས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྨྲ་བས་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ། ཤི་བའི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་སྨྲ་བས་ཆད་སྨྲ་པ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་མེད་སྨྲ་བ། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཕུར་བུ་པའམ་ལྷའི་བླ་མ། འཇུག་སྟོབས་སྟོན་པར་

འཛིན་པས་ན་འདུག་སྟོབས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྨྲ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྨྲ་བའམ་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱེར། སྟོན་པ་ནི་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་འམ་ལྷའི་བླ་མ། འཇིག་རྟེན་མིག འདུག་སྟོབས་ལྟ་བ་ཅན་དང་ཀ་མཆོག་སོགས་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས། རྒྱང་འཕེན་པའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་རྟོག་གེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་རང་གི་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཏེ་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྨྲས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་། སྡིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མེད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་སྔར་ཕུར་བུས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས(གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༧༩)ལ་གཟིགས)དེ་ལས་བཏུས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བརྩམས། རྩ་བ་དེ་ལ་འདུག་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་བྱས་པས་དེའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལ་མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་བྱ་བ་རྒྱོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚབས་ཆེ་ཤོས་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ལྷ་སོགས་འདོད་པའི་ཚད་སྨྲ་གཅིག་དང་། འགྲོ་བ་ཙམ་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་ནས་མི་འདོད་པའི་ཚད་སྨྲ་དང་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྟོག་གེ་བ་དང་སྒོམས་འདུག་པ་རེ་ཡོད་དོ།

(༧༥༣)སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་གློ་བུར་བ་ལས་འོད་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན། ལུས་གློ་བུར་བ་ལས་སེམས་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལས་མྱོས་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ། འོ་མ་ལས་ཞོ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་མི་མཐུན་པ་དག་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱེར། ཇི་སྐད་དུ་འབྱུང་བ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ནི། ཤེས་པ་ཡོད་

པ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་སྨྱོས་མཐུ་དང་། མི་ཤེལ་ལས་ནི་མི་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རིག་པ་ནི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ལ་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིས་འདུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ།

(༡༥༣)མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན། རྒྱང་འཕེན་པས་སེམས་ལུས་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཆང་དང་སྨྱོས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་སེམས་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དང་། རྩིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་སེམས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལས་མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དཔེའོ།

(༡༥༤)སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལུགས་འདིས་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ན། འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་ལུས་འབྱུང་ང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་གྱུར་ཏེ་ལུས་འཇིག་པ་ན་སེམས་ཀྱང་འཇིག་སྟེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཚོ། ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མེད། ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། སླར་འཚོ་བ་ནི་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་འཆི་འཕོའི་སེམས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མེད། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་དེ་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལྷ་དང་འདིའི་མི་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་བ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་པས་ན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ།

(༡༥༥)ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པ། ལུགས་འདིས་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་

མི་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའམ་བདག་ཅེས་པ་ད་ལྟ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅེས་ཟེར། དེས་ན་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་ན་བློ་ཡང་འཇིག་པར་འདོད་པ་ཡིན།

(༡༥༦)གཞལ་བྱ། སྤྱིར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཡོད་པ་དོན་གཅིག ཚད་མས་རྟོགས་བྱ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་གཅིག དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སོ། འོན་ཀྱང་རྒྱང་འཕེན་པས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལས་སྤྱི་མཚན་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༥༧)རང་མཚན། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༧༡)ལ་གསལ།

(༡༥༨)ཚད་མ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༦༨)ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པ་དེར་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། འདིར་རྒྱང་འཕེན་པས་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལས། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཚད་མ་ལ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་འཁྲུལ་བར་འདོད་དོ།

(༡༥༩)མངོན་སུམ་ཚད་མ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༧༠)ལ་གསལ།

(༡༦༠)སྤྱི་མཚན། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༧༣)ལ་གསལ།

(༡༦༡)རྗེས་དཔག་ཚད་མ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༧༡)

ལ་གསལ།

(༡༨༣)རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ། རྒྱང་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་པར་རང་སྡེ་མ་ཟད་གཞན་སྡེ་ཕལ་ཆེར་ཡང་འདོད། དེ་ལྟར་འདོད་དོན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། སྲན་མ་ཟླུམ་པ་དང་ཚེར་མ་རྣོ་བ་དང་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་སུས་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མིག་གིས། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་བདེ་སྡུག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་གི་རྒྱུ་མེད་པའོ། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་འགོད་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣོ་བ་ལྟ་བུའོ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་ཚེ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དབུལ་བ་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ཡང་སེར་སྣ་ཅན་ཁ་ཅིག་ཕྱུག་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཚེ་རིང་བ་མཐོང་ནས་ལས་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འཆོལ་བའམ། ལས་བཟང་ངན་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་ངན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་དོ། ལས་འབྲས་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སོགས་ལ་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་ལས་གྲོལ་

བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་ཅེས་ཐར་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།

(༡༨༣)ལྟ་བ་ངན་པ། སྐབས་འདིར་བདག་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་ལྟ་དང་། ཤི་བའི་ཚེ་བདག་རྒྱུན་ཆད་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་ལྟ་ལ་གོ་དགོས།

བརྒྱད་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པའི་མཆན་འགྲེལ།

(༡༨༤)སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་། དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་གནས་པ་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པས་ན་སྟོན་པ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དང་། མཛད་པ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟོན་པ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་སྟོན་པ་འདིའོ།

(༡༨༥)ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན། མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཛད། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་རྣམས་འཇོམས་མཛད་པ། བཅོམ་ལྡན་སེང་གེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མཛད་པ་

འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལས་འཕགས་པ་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུའང་མ་གྱུར་ན་སོ་སྐྱེའི་བློ་ཡིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་
དཔོག་པར་དཀའ་མོད་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་
བ་རྣམས་སྤྱི་ཚན་བཅུ་གཉིས་སུ་དོན་གྱིས་འདུ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་ལ་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་
བླ་མ་ལས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་།(༡) དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་
དང་། (༢)ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་(༣)བལྟམས་པ་དང་། (༤)བཟོ་ཡི་
གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། (༥) བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་བ་དང་།
(༦)ངེས་འབྱུང་(༧)དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། (༨)བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་
གཤེགས་པ་དང་། (༩) བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་ (༡༠) རྫོགས་པར་ནི།
(༡༡)བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། (༡༢)མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་
མཛད་རྣམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་
པར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དགའ་ལྡན་
གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དགའ་ལྡན་ལྷའི་
ཡུལ་དུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་
དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁྱེན་ནས་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་
ལྔས་གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བར་མཛད་དོ་ (འདི་སྐོར་
ཅུང་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་༡༥ལ་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས་)
གཉིས་པ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ་ནི་ཧོར་ཟླ་བཞི་པ་ས་ག་ཟླ་བའི་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གླང་ཆེན་ཐལ་དཀར་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྷ་ལས་བབས་ཏེ་ཡུམ་

སྐུ་འཁྲུལ་པའི་ལྷུམས་སུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་སོ། གསུམ་པ་སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཟླ་བ་བཅུ་བཞུགས་ནས་ནོར་ཟླ་དང་པོའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་དུ་ཡུམ་གྱི་མཆན་ཁུང་གཡས་པའི་རྩིབ་མའི་བར་ནས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ན་བཟའ་དང་བཅས་ནས་འཁྲུངས་སོ། འཁྲུངས་མ་ཐག་ཕྱོགས་རེར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ང་ཉིད་མཆོག་ཡིན་གསུངས། གོམ་པ་རེ་ལ་མེ་ཏོག་པདྨ་རེ་བྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལྟས་དུ་མ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མས་བུ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པས་མཚན་ཡང་གཞོན་ནུ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། བཞི་པ་བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པའི་མཛད་པ་ནི་དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུན་གྱི་བཤེས་གཉེན་བྱ་བའི་དྲུང་ལས་ཡི་གེ་སློབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པས་ཡི་གེ་ལ་མཁས་པར་གྱུར། གཞན་ཡང་མདའ་འཕང་བ། ཆུ་ལ་རྐྱལ་བ། འདེགས་དང་མཆོང་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་བཟོའི་གནད་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པས་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། ལྔ་པ་བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བའི་མཛད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་འཚོ་མ་དང་གྲགས་འཛིན་མ་དང་། རི་དྭགས་སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པའི་བཙུན་མོ་དྲུག་ཁྲི་དང་བཅས་དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའི་བར་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ནས་རྩེ་དགས་རོལ་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་དོ། དྲུག་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཛད་པ་ནི་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་ཐོག་ཉིན་ཞིག་སྐྱེད་ཚལ་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཕེབས་པ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་ཕྱོགས་བཞི་ན་རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ཚངས་སྤྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་བཅས་གཟིགས་ནས་འཁོར་བའི་བྱ་བར་སྙིང་པོ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས་མ་གནང་བར་གྲོང་ཁྱེར་དམག་གིས་བསྐོར་ནས་

བསྒྲུང་ཡང་དེའི་མཚན་མོ་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་མའི་མངལ་དུ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ནམ་ཕྱེད་ན་ཚིབས་པ་ཐུགས་ལྡན་ལ་ཆིབས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གདན་དྲངས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་གི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད། ལྷ་ཡིས་ཕུལ་བའི་ན་བཟའ་ངུར་སྨིག་བཞེས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དོ། བདུན་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ལ་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཟས་སྤངས་པ་དང་མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་སྡུན་དབྱུང་ཞིང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཟིགས་ནས་ཆུ་བོ་ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ཟས་དང་སྒོམ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད། དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལུས་རིད་ཅིང་མདངས་ནག་པོར་གྱུར་པས་དགེ་སྦྱོང་ནག་པོ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ལུས་ངག་གི་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་པ་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྗོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐར་ཁ་ཟས་རགས་པ་གསོལ་བས། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ། ལམ་དུ་རྩྭ་འཚོང་བཀྲ་ཤིས་བྱ་བ་ལས་རྩྭ་བསླངས་ཏེ་སྔོན་གྱི་ཕྱིར་བསྔམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་བསྐོར་བ་ལན་བདུན་བྱས། སེང་གེའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་རྩྭའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་ཞལ་ཤར་དུ་གཟིགས། སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་། དྲན་པ་མངོན་པར་བཞག་ནས། སྟན་འདིར་བདག་གི་ལུས་འདི་སྐམས་ཀྱང་རུང་། པགས་པ་རུས་པ་ཤ་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། བསྐལ་

མང་རྙེད་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། སྟན་འདི་ལས་ནི་ལུས་བསྐྱོད་མི་བྱའོ། ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་དོ། དགུ་པ་བདུད་བཏུལ་བའི་མཛད་པ་ནི། དེ་ནས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་ལའང་རྨི་ལྟས་ངན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བྱུང་བ་སོགས་འཇིགས་སྐྲག་སྤངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུད་ཀྱི··· དམག་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དཔུང་ཆེན་པོ་འཐབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྙིང་འགས་པར་ནུས་པའི་འཇིགས་རུང་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལྡན་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ལ་ཕྱིག་མོ་བྱེད་པ་དང་། མཚོན་ཆའི་ཆར་འབེབ་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ལས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་བྱ་བར་བརྩམས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཡོ་འགུལ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་ཅིང་། མཚོན་ཆ་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་ནས་ས་གཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར། དེ་ནས་སྔར་རང་གི་བུ་མོ་སྲིད་མ་དང་དགའ་མ་སོགས་ལ་བར་ཆད་ཅི་ནུས་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བཏང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཞིན་ཕྱེད་འགེབས་པ་ལ་སོགས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུ་སོ་གཉིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བསླུ་བར་བརྩམས་ཀྱང་ཐུགས་གཡོ་བར་མ་ནུས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་པའི་ནམ་སྲོད་འཇིགས་རུང་གཡོན་ཅན་བདུད་ཀྱི་སྡེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་བར་མཛད་དོ། བཅུ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་བཞེས་པའི་ལོ་དེའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། དེའི་ནུབ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་ལ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་། བདུད་རྩི་ཟས་ཀྱི་བུ་ཀུན་དགའ་བོའང་བཙས་ཞེས་གྲགས། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པར་སངས་རྒྱས་

ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པའི་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྐོར་ནས་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱ་གྲང་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། འདིར་མཛད་པའི་གྲངས་སུ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འོག་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༤༣)ལ་གཟིགས་པར་ཞུ། བཅུ་གཉིས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་ནི། སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། མཐར་དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོག་ཏུ་སྣ་ལའི་ཚལ་གྱི་དབྱུས་ཐ་མའི་གཟིམས་ཁྲི་ལ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།

(༡༦༦)བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༤)ཐོག་བཤད་ཟིན་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལའང་《མདོ་སྡེ་པད་དཀར་》དང་《དྲི་ལན་བསབས་པའི་མདོ》《མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་》སོགས་སུ་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་འདིར་ཡིག་ཚོགས་མང་བར་དོགས་ནས《དྲི་ལན་བསབས་པའི་མདོ་》ལས་གསུངས་པ་ཞིག་ཙམ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཐོག་མར་སེམས་གང་དུ་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ལ། སྟོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས

དཔྱལ་བར་ལྟུངས་ཏེ། མིའི་ཤིང་རྟའི་དཔྱལ་བར་དཔྱལ་སྲུང་ཨ་ལྷང་སྟོད་པའི་མིའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་མཁན་གྱི་གྲུད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཚེ་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བོ་དེ་སྟོབས་ཆུང་བས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་ན། ཨ་ལྷང་གིས་ཞུགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་བྲང་ལ་བསྣུན་པས་ཁྲག་གི་ཆར་བབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་བཟོད་པར་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ན། དེ་ལ་བཟོད་གླགས་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་ཨ་ལྷང་ལ་འདི་ལ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེད་པར་གསོལ་བས། དེ་ཁྲོས་ཏེ་ཞུགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་གཉའ་བར་བཙུགས་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་དག་ཅིང་། དཔྱལ་བའི་གནས་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷར་སྐྱེས་པར་གསུངས་སོ། འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་པར་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་པས་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྲང་ལས་འདས་པའི་སྤྱན་སྔར་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་དགོངས་གཞི་མང་པོས་ཐ་དད་པ་མང་དུ་གསུངས་པས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་འདི་ཁོ་ནའོ། ཞེས་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་སྙིང་པོ་མེད་པར་གསུངས་སོ།

(༡༤༧) **བསྐལ་པ།** སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར་ན་བསྐལ་པ་ལ་ཆགས་གནས་འཇིག་སྟོང་གི་བསྐལ་པ་བཞི་དང་། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ནད་མཚོན་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་དང་། མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་། ཡང་བསྐལ་པ་རྫོགས་ལྡན་དང་། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། རྩོད་ལྡན་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་མུན་བསྐལ་དང་སྒྲོན་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་སྐབས་

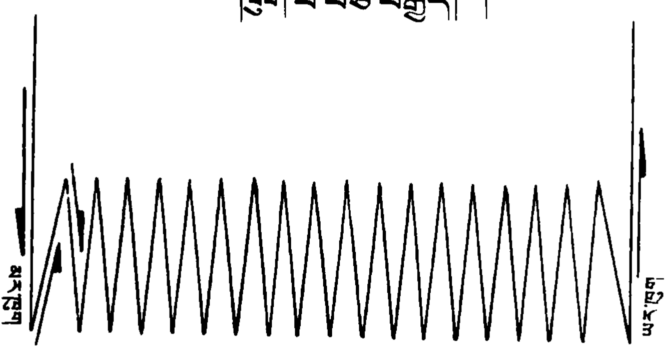
འདིའི་བསྐལ་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོར་གོ་དགོས་ཤིང་། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ། གནས་པའི་བསྐལ་པ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ། སྟོང་པའི་བསྐལ་པ་སྟེ་དུས་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི་ཡོད། དེ་རེ་རེར་ཡང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པས། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དོ།

དུས་ཀྱི་དུམ་བུ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བསྐལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་འདས་ནས་འཇིག་རྟེན་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། ཐོག་མར་འོག་གཞིའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་ལས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་གྱི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྣོད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དང་། བཅུད་"""""" འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། ། མཛོད་ལས། ཆགས་པ་དང་པོའི་རླུང་ནས་ནི། དམྱལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། དམྱལ་བའི་ཁམས་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལྷུང་བ་ནས་དམྱལ་བའི་ཁམས་སུ་ལས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་བར་གྱི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་གནས་པའི་བསྐལ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་ཡ་ཐོག་རིང་མོ། མ་ཐོག་རིང་མོ། བར་གྱི་ཁྱུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ། བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཐོག་མར་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ནས་རིམ་གྱིས་མར་འགྲིབས་ཏེ། ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་དུས་སུ་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་བྱོན་པའི་དང་པོ་འཁོར་བ་འཇིག་བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། ཚེ་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲིའི་དུས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ད་ལྟ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། ད་ལྟ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ནས་སླར་མར་འགྲིབ་

སྔེ་མཐར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཐུག   དེ་ནས་སྐུ་གེ་ནད་མཚོན་གསུམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅོས་པར་བྱེད་དོ།   དེ་ཡན་ལ་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་ཟེར་ཞིང་།   ད་ལྟ་ང་ཚོ་འཚོ་གནས་བྱེད་པའི་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བཞི་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྐུ་གེ་ནད་མཚོན་གསུམ་གྱིས་ཚར་ཕྱིན་ཏེ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་མི་རྣམས་ཐིག་པས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བས་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བར་འགྱུར།   དེའི་མཐུས་ཚེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་པར་འཕེལ།   དེ་བཞིན་མ་བྱིན་ལེན་དང་འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྤངས་ཏེ་ཚེ་ཇེ་རིང་དུ་འགྱུར་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་སླར་མར་འགྲིབ་འཚུག   དེ་དུས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་རོ།   དེ་ནས་སླར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་གཉིས་ལ་ཁུག་པ་གཅིག་ཟེར།   དེ་འདྲ་བའི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ།   དེ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་སྐུ་གེ་ནད་མཚོན་གསུམ་གྱིས་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་དོ།   ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མར་འགྲིབ་སྐབས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་མོས་པ་བྱོན་ནོ།   དེ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ཐ་མ་ནས་སླར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་བའི་མ་ཐོག་རིང་མོ་སྟེ།   དེ་དག་ལ་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཞེས་ཟེར། གོ་བ་ལེན་བདེ་ཡོང་ཆེད་གཤམ་གྱི་རི་མོ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད། །

བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་མཐའི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དལ་བ་དང་། ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་འགྲོ་མགྱོགས་པས་རྒྱུང་པ་གཅིག་དང་ཁུག་པ་གཅིག་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་སོ། ལོ་གྲངས་ལྟར་ན། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་མཆོག་ནས་བར་བསྐལ་རེ་རེར་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་གཞིར་བྱེད་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་དུང་ཕྱུར་དགུ་བཅུ་དང་། བར་གྱི་ཁུག་པའི་ཚོས་གཅིག་ལ་དེའི་ཕྱེད་ཀ་ཡོད་སྐབས་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་གཞིར་བྱས་པའི་དུང་ཕྱུར་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི། དམྱལ་བའི་ཁམས་སུ་ལས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནས་མཐར་འཇིག་རྟེན་འདི་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གང་རུང་གིས་འཇིག་ནས་རྩ་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་བར་གྱི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་བཅུད་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་དང་སྣོད་འཇིག་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་འཇིག་པ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་འོ། གནས་པའི་བསྐལ་པ་རྫོགས་ནས་འཇིག་པའི་འགོ་བཙམ་པའི་དུས་སུ་དམྱལ་བ་ནས་ལས་ཟད་པ་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ། ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གཞན་གྱི་དམྱལ་བར་ཚེ་འཕོས་ནས་འགྲོ་བས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དམྱལ་གནས་སུ་སེམས་ཅན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་དམྱལ་བའི་གནས་སྟོངས། དེ་ནས་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོའི་རྩ་བའི་གནས་སྟོངས། དེའི་ཚེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཤར་ལུས་འཕགས་གླིང་དང་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། སྒྲ་མི་སྙན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་གླིང་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་འདྲ་བས་མིའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་། དེ་ལྟར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཆར་མི་འབབ་ཅིང་ཉི་མ་བདུན་འཆར་ནས་མཐར་མེ་ལྕེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་མཐར་མེད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་མན་ཆད་མེ་ཡིས……

བསྲེགས་ཤིང་འཇིག་གོ དེ་འདྲ་བ་མེ་ཡིས་ཐེངས་བདུན་འཇིག་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆར་པའི་རྒྱུས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། མེས་བདུན་རྒྱུས་གཅིག་ཡང་མེས་བདུན་རྒྱུས་གཅིག་དེ་འདྲ་སྤེལ་བ་ལན་བདུན་གྱི་མཐར་སླར་ཡང་མེས་ལན་བདུན་འཇིག དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱང་ཕྱེ་མར་འཐག་པར་བྱེད་པའི་རླུང་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ནི། མཐུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ས་ཁམས་གཙོ་བོར་ཡིན་པས་སོ། བཞི་པ་སྟོང་པའི་བསྐལ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་མེད་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་གསར་པ་ཞིག་མ་ཆགས་བར་གྱི་སྟོང་པར་གནས་པའི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་སྟོང་པའི་བསྐལ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་དེ་མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༧༨༢)**གྲངས་མེད།** དེང་འཛམ་གླིང་འདིར་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྲངས་གནས་ཆེ་བ་བརྩི་སྐབས་དུང་ཕྱུར་བརྩི་གཞིར་བྱེད་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲོལ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། སྔར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གྲངས་གནས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སྲོལ་བཞིན་པའི་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དུང་ཕྱུར་སོགས་གྲངས་ཅན་ནས། གྲངས་ཀྱི་གནས་དྲུག་བཅུ་བརྒལ་བའི་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་གཞལ་བའི་བརྩི་སྲོལ་ཞིག་སྟེ། གྲངས་གནས་དྲུག་ཅུ་ནི། གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་རྣམས། དགུ་པོ་རྐྱང་པའི་གྲངས་སུ་བརྗོད། ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་རབ་བཀྲམ་དང་། གཏམས་དཀྲིགས་མི་འཁྲུགས་ཁྱད་འཕྱིན་དང་།

སྦྱང་རྟེན་དེད་འདྲེན་མཐའ་སྐྱང་དང་། རྒྱུ་རིག་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། ལེགས་འཁྱིན་རྟོགས་འགྲོ་འཁྱིང་རྟུལ་དང་། རྒྱུ་རྟགས་དང་ནི་སྟོབས་འཁོར་དང་། བརྡ་ཤེས་རྣམ་འབྱུང་སྟོབས་མིག་དང་། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། བདང་སྙོམས་རྣམས་ཏེ་ཆེན་པོར་བཅས། ལྔ་བཅུ་ཁྲིག་པའི་གྲངས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་མེད་པ་ནི་ཐ་མའོ། གོང་ནས་གོང་དུ་བཅུ་འགྱུར་བསྒྲེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲངས་གནས་གཅིག་ནས་དུང་ཕྱུར་བར་རྒྱང་པའི་གནས་དགུ་དང་ཐེར་འབུམ་བཅུ་ལ་ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བས་ཐེར་འབུམ་ནས་བདང་སྙོམས་བར་ཆེན་པོ་དང་བཅས་གཉིས་རེ་བརྩིས་པས་གནས་ལྔ་བཅུ། དེ་དག་ལ་ཁྲིག་པའི་གྲངས་ཀྱང་ཟེར་རོ། རྒྱང་པའི་གནས་དང་ཁྲིག་པའི་གྲངས་བསྡོམས་པའི་ལྔ་བཅུ་རྩ་དགུ་ནི་གྲངས་ཀྱི་མིང་དུ་བཏགས་ལ་ གྲུག་ཅུ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མིང་ལས་འདས་པ་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

(༡༨༩)ཚོགས་བསགས། བསག་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་དགེ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེ་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༣)པའི་ཐོག་ཡོད་པས་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲངས་མེད་གསུམ་ཞེས་པའི་གྲངས་མེད་ནི་བགྲང་དུ་མེད་པའི་གྲངས་མེད་མ་ཡིན་གྱི་གྲངས་ཀྱི་གནས་གྲུག་ཅུ་པའི་གྲངས་མེད་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་ཅིང་། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་ལའང་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་ཁྲི་ཕྲག་གསུམ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་དེ་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་

ཅིང་། དེ་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལྟར་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནས་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གཉིས་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་སྟེ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པར་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་ལས། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། དེ་མིན་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་ལས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔོན་རྒྱལ་པོའི་བུ་གཞོན་ནུ་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་ཕྲུང་པོ་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བསྙེན་བཀུར་བ.ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་བསགས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་ནས་བཟུང་གྲངས་མེད་གཉིས་པས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བསྙེན་བཀུར་བས། དེས་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་འདི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་པའི་ཚོགས་བསགས་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་བགྲོད་པར་གསུངས། ཇི་སྐད་དུ་གང་ཚེ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་། ལུང་བསྟན་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཚེ། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། དབང་བཅུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར། ཅེས་སོ།

(༡༧༠)རྡོ་རྗེ་གདན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན།

འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ནཻ་རཉྫ་ན་ཞེས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྡོ་རྗེ་གདན་ནི། ཕྱིར་ས་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡུལ་དབུས་དང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བའི་གནས། བསྐལ་པ་སྟོང་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འབྱུང་བའི་གནོད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གནམ་ལ་ཟླ་བ་བཏགས་པ་ལྟར་གནས་པ། དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གིས་བརྒྱན་ནས་ཡོད་པ་སོགས་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

(༡༧༡) མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། སྤང་བྱ་སྒྲ་ཞིང་སྒྲ་བའང་བཅོམ་ནས་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་མཆོག་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལའང་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་དམན་ལྟར་ན། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། དེ་ནས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་མཚན་དཔེའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ལྷའི་བུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་སྐྱེ་འཁྲུངས་ཤིང་དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་དགུ་པ་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པ་ཙུན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟན་ཐོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་པ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ལམ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ། གསར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད་དོ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྔོན་བསྐལ་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་ཆེན་

གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཚོགས་བསགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་མེད་དང་པོར་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་བགྲོད་ཅིང་། གཉིས་པར་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ནས་ས་གསུམ་བགྲོད་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ནས་ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོངས་སྨྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་སོ། ཡོངས་སྐུ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། དེ་མིན་གསང་སྔགས་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༧༢) **ཝཱ་ར་ཎ་སི།** རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆུ་བོ་ཝ་ར་དང་ཎ་སི་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། སྔར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་དེར་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་གསུངས་པ་ཡིན།

(༡༧༣) **ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ།** སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་མ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཡུལ་གྱི་སྟོད་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་མའི་དང་པོ་ལྔ་སྟེ། ༡ ཀུན་ཤེས་ཀཽ་ཎྜི་ནྱ། ༢ རྟ་ཐུལ། ༣ རླངས་པ། ༤ མིང་ཆེན། ༥ བཟང་ལྡན་བཅས་ལྔ་ལ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་རིམ་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཡི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།

(༡༧༤) **བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར།** སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་འཇིག་རྟེན་

འདིར་དང་པོར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཤིག་སྟེ། སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་བབ་
པའི་ཧོར་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཞག་ཞེ་དགུའམ་བདུན་ཕྲག་བདུན་རིང་ཆོས་ཉན་
པའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཆེད་དང་། རང་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་དག་གཞན་
གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བར་དགོངས་ཏེ་ཆོས་མི་གསུང་བར་བཞུགས། ཟབ་ཞི་
སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་བདག་གིས་
རྙེད། སུ་ལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་ནུས་པས། མི་སྨྲ་ནགས་འདབ་ཉིད་དུ་
གནས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་ལས་ཆུང་ངུར་བཞུགས་པ་ན།
ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནས་ལྷགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལྷ་གྲངས་ལས་འདས་པ་དག་གིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་།
ཁྱད་པར་དུ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
ལྟར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། ཝཱ་ར་ཎ་སི་ནས་ལེ་དབར་བཅུ་ཙམ་ཆོད་པའི་
དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་སྟེང་གློ་བུར་དུ་བྱུང་
བའི་ཁྲི་དང་པོ་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་མཛད་ཅིང་། ཁྲི་བཞི་པ་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་
གིས་བཞུགས་ནས་ཐོག་མར་གདུལ་སླ་བ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ཤས་ཆུང་བ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀློག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང་ལྷའི་འཁོར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞིར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་རིམ་པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་བྱུང་ངོ་།
འདི་དག་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ལས་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་གཞམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་……
(༡༨༥)ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

(༡༧༥)བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་རི་ཞིག་སྟེ། གནས་འདིར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་བཀའ་སྩལ་ཏེ་བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཏོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་ལས་འདས་པ་རང་ལུས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉན་པས་མིང་དེ་ལྟར་ཐོགས་པ་ཡིན།

(༡༧༦)བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་བསྐོར་བའི་བར་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས། ལྷ་དང་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་ཏེ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་རོ། དེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་སོགས་བཀའ་བར་པའི་སྡེར་གཏོགས་པའི་མདོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་གང་ཞིག ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཟླས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ནི《ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ》ལྟ་བུའོ། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལས

བརྩམས་པས་སོ།

(༡༧༧)ཡངས་པ་ཅན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་སྟེ། སྔར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་པོ་གསུངས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན།

(༡༧༨)ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་བསྐོར་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐ་མ་སྟེ། ཆོས་བསྐོར་བར་པ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་རི་མ་ལ་ཡ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་དང་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་གྲངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོན་པས་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དངོས་སམ། དེའི་སྟེང་གཏོགས་པ་གང་རུང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཤིང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུང་བས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། ཆོས་འཁོར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་ལས། ཆོས་འཁོར་དང་པོས་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གཉིས་པས་ཡོད་

པར་འཛིན་པ་ལས་བཟློག་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འཛིན་པ་གཙོ་བོར་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ།

(༡༧༨)**མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག** སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཛད་པ་བཞེས་སྐབས་ཐམ་པར་མཛད་པའི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་སྟེ། སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་དང་། གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལ་བ་ཅན། ཀ་ཏའི་བུ་ནོག་ཅན། གཅེར་བུ་བ་གཉེན་གྱི་བུ་བཅས་དྲུག་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་ལམ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་དེ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་པས། དེ་རྣམས་ཕྲ་དོག་གིས་ཡིད་དཀྲུགས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་ཕྱིར་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ན། སྟོན་པ་དགུང་གྲངས་ང་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་མཛད་པའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདུལ་བྱ་སྐྱེ་བོ་དགུ་ཁྲི་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་མཉན་ཡོད་དུ་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ལའང་འགྲན་པའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་དང་། འགྲན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་བདུན་གྱི་དབར་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲན་པའི་ཁྲལ་གྱིས་གནས་པས་འགྲན་ཟླ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་ནི་ཚེས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ཆོ་

འཕྲུལ་ཞིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བརྒྱད་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་དཔའ་ཞུམ་ནས་འགྲན་པར་མི་ནུས་པར་གྱུར་ཏེ་ཕམ་པར་མཛད་པས། ལ་ལ་ནི་ཆུར་མཆོངས། ལ་ལ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་མུ་སྟེགས་ཅན་དགུ་ཁྲི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་དད་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཆོས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་བསྟན་པས་ན་ལྷ་དང་མི་དད་པ་ཅན་དག་གིས་མཉན་ཡོད་ཛེ་ཏའི་ཚལ་དུ་མཆོད་རྟེན་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བང་རིམ་བཞི་པ་ཕྱོགས་རེར་སྒོ་འབུར་དང་བཅས་པ་བརྩིགས་སོ། གོང་སྨྲོས་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལྟར་ཉིན་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་ལས་ཐེག་དམན་ལུགས་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ།

(༡༢༠)ཕན་བདེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ།

(༡༢༡)སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༥༠)ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

(༡༢༢)འགྲེལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བྱེད་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་ཅིང་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཏེ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༢༣)འཁོར་ལོ་གསུམ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་བ་སྟེ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༧༩)ལ་གཟིགས། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་

ཆོས་འཁོར་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༡༧༦）ལ་གཟིགས། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༡༧༨）ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

（༡༨༤）གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༧）ལ་གཟིགས།

（༡༨༥）དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

（༡༨༦）ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན་པས་འོག་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༥༠༧）ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

（༡༨༧）རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་ཡིན་པས་འོག་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༩༣༣）ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

（༡༨༨）གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་（༥༥）ལ་གཟིགས།

（༡༨༩）བྱེ་མདོ་གཉིས། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའང་ཟེར་རོ། ཐེག་དམན་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐུ་མྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ད་བར་ཕལ་ཆེར་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས། གྲུབ་མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དགོས་དོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་སོགས་གཞམ་གྱི་སྐབས་བབ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༩༠)དབུ་སེམས་གཉིས། རང་སྟེ་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའང་ཟེར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རིང་པོར་མ་སོང་བར་མི་ཡུལ་དུ་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་མ་དར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་དང་ཀླུ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དེ་དག་གི་མཆོད་གནས་སུ་བཞུགས་དུས་ཕྱིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས། དེ་དག་བསྡུས་ཏེ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀྲལ་ཏེ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་མཛད། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བྱོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ལུགས་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤེལ་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གསོ་བར་དགོངས་ཏེ་བྱམས་པ་ཡི་དམ་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཀྲལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་སོགས་གཤམ་གྱི་སྐབས་བབ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༩༡)ཐེག་པ་གསུམ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁུར་འཁྱེར་ནས་རང་གིས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཡང་རང་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་ཁྱེར་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་ནི།

ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཤྲ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཉན་ཐོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ཞིང་དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དང་། ཐོས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་སྒྲོག་ཀྱང་ཟེར། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ཞིང་། གཙོ་བོ་བདེན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་དོན་ལ་མི་སྒྲུབ་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་རང་རྒྱལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་སངས་རྒྱས་སམ་རང་རྒྱལ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་བ། འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་དབེན་པར་གནས་པ། ཉན་ཐོས་ལས་ཤེས་རབ་ཟབ་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཁྲིད་པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྡུད་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ཟླ། ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། དགའ་སྐྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཆོག ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༡༠༣)《**རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ**》ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བརྩམས་པ་ཞིག་སྟེ། བསྟན་འགྱུར་ཁྲིད་ན་བཞུགས་པའི་སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན།

དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དེ་དུས་འཁོར་ལྟར་དུ་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཡིན།

(༡༩༣) རང་རྒྱུད་པ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༥༠༨)ལ······ གཟིགས་པར་ཞུ།

(༡༩༤) ཐལ་འགྱུར་བ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༥༦༧)ལ་ གཟིགས་པར་ཞུ།

(༡༩༥) རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ། མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་དཔེར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅིག་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན། ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྐྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༩༦) དབུ་མ་པ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༥༠༩)ལ······ གཟིགས།

(༡༩༧) བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༡༧)ལ···· གཟིགས།

(༡༩༨) འབྲས་བུ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༨༨)ལ་གཟིགས།

(༡༩༩) རྒྱུ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༨༨)ལ་གཟིགས།

(༢༠༠) མདོ་སྡེ་པ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༥༩)ལ······ གཟིགས།

(༢༠༡) འདུས་བྱས། འཇིག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའམ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདུས་བྱས་ཞེར་བ་ཡིན། འདུས་བྱས་དང་

(༡༠༡)རྒྱུན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡན་ཆད་མཐུད་པའི་ཡུན་ཚད་དེ། ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། གཞུང་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་གཞི་དེ་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་ཡུན་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པའི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདྲ་བའོ།

(༡༠༢)སྐད་ཅིག སྐད་ཅིག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་ཆུང་ཤིང་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཐ་ཕྲའི་ཆ་དབྱེར་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཟེར་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཚད་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཅིག དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུར་ཟླ་བ་གཅིག ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ། ཇི་སྐད་དུ། སེ་གོལ་དྲུག་ཅུ་བཞིར་དབྱེའི་ཆ་གཅིག་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུར་ཐང་ཅིག་སྟེ། སུམ་ཅུ་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག སུམ་ཅུ་ཟླ་བ་བཅུ

གཉིས་པོ་གཅིག་གིས། གྲངས་ཅན་ནས་ནི་གྲངས་མེད་བར་དུ་འགྲུབ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་ཆ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྔ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

（༣༠༤）ཀུན་བཏགས། གཤམ་གྱི་མཆན་རྟགས་ཡང་（༤༣༦）ལ་གཟིགས།

（༣༠༥）གཞན་དབང་། གཤམ་གྱི་མཆན་རྟགས་ཡང་（༤༣༤）ལ་གཟིགས།

（༣༠༦）ཆོས། ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་པ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་ལ་གོ་བས། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།

（༣༠༧）དོན་དམ། དོན་དམ་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་དངོས་སམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པ།

（༣༠༨）ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་ཞིག་གསུངས་པ་ལས་གསུང་གི་ཐ་མ་ནི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་རྩ་མཆོག་ཏུ་གཤེགས་ཏེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་ནས་ཟླ་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་པ་ལྕགས་ཕོ་འབྲུག་གི་ལོ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་སྣ་ལའི་ཚལ་གྱི་དབུས་ཐ་མལ་གཟིམས་ཁྲི་ལ་སེང་གེའི་ཉལ་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས། མགར་བའི་བུ་ཙུན་ད་ཞེས་པ་དེས་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བ་བཞེས། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ཀུན

དགའ་བོ་གཉིས་དགེ་འདུན་ལ་གཏད། སྐུའི་སྟོད་གཡོགས་བསལ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསྟན། དགེ་སློང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་བལྟ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཨུ་དུམྦ་ར་བཞིན་ནོ། བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་ཞུས་ཤིག འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྐུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་། རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དཔེར་ན་འབངས་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བཏགས་ཕབ་པའི་ཁྲིམས་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་མི་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བའི་རྒྱ་འདི་ལས་ནམ་ཡང་འགལ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་སོ། དེ་བཞི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་ཡང་ཟེར་བ་ཡིན།

(༡༠༩) **འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ།** ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བྱས་པའམ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འགགས་པས་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེས་སྣུམ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་རྐྱེན་ནི་མང་པོ་དག ལྷན་ཅིག་འདུས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རྐྱེན་ནི་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཞེས……གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༡༡༠) **ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ།** འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་

ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མིན་ཀྱང་། ཆོས་
གང་ལ་དམིགས་ན་ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་
བཅས་ཡིན་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་
ཉིད་དུ་གནས་དེ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་
བོའམ་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས
སྡུག་ བསྔལ་ གསུམ་ གྱི་ རང་ བཞིན་ གྱིས་ དེ་ དག་ ཡོངས་ སུ་ བསྡུས་ པ་ ཡིན་ ནོ།
དཔེར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་སྐད་
ཅིག་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་གིས་རྒྱུན་མྱུར་དུ་ཟད་ཅིང་། གང་བདེ་བ་ཟད་པ་
ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མི་རྟག་མི་
བརྟན་པས། སྙིང་པོ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་བས་རྟག་
བརྟན་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་ལུགས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༣༡༡)ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
གིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་ན་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་
གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་དུད་འགྲོ་ཡན་ཆད་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོད་པའི་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་
པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངའོ་སྙམ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཐོག་མ་
མེད་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐ་མལ་པའི་བློ་ལ་
སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཚན་

ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་ཐག་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ལ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་སོ་སོའི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་གཤམ་གྱི་སྐབས་བབ་སོ་སོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༣༡༣)མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༣༡༤)གནས་མ་བུ་བ། གནས་མ་བུ་ནི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གི་མང་བཀུར་བའི་སྡེ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གནས་པའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་བུད་མེད་ནི་གནས་མ་ཡིན་ལ་དེའི་བུ་ཡིན་པས་གནས་མ་བུ་བ་ཞེས་བརྗོད། ལུགས་འདིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཞིག་ཁས་ལེན་པས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་མ་ཡིན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། གནས་མ་བུ་བའི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་ན་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་བདག་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་ཕུང་པོ་མ་བཟུང་བར་བདག་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ་བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ནའང་ཕུང་པོ་འཇིག་ན་བདག་ཀྱང་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་དུ་མར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་། མདོ་

དང་ཡང་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག
གམ་བདག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བརྟེན་པ་མཛོས་ཞེས་ཟེར། ཚད་མའི་དེ་ཉིད
ལས། མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན
ཡིན། དུ་མ་སོགས་འགྱུར་ཕྱིར་དེ་ཉིད། མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ལེགས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་གནས་མ་བུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མང་བཀུར་སྡེ
ལྡེས་བདག་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་བདག་མེད་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང
ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ནི་གནས་མ་བུ
བ་ལ་སོགས་པའི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྡེས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཞིང་བདག་མེད་པར་འདོད
པས། ཐུབ་པའི་ལུགས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱེ་མདོ་ཀུན་དང་མཚུངས
ཞིང་གཞན་སྡེ་ནམ་ཡང་མིན་ནོ།

(༣༡༩)རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར
རང་ཚུགས་སུ་གནས་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི
རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཞེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་གི་ལུས
སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ
པོའི་ངའམ་བདག་ཞིག་ལོགས་སུ་རང་ཚུགས་སུ་གནས་པ་ཚོང་པ་ལས་ཚོང
དཔོན་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་ཤིག་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུར་མེད་པ
ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ།

(༣༡༥)རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང
((༦༨))ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

(༣༡༦)མང་བཀུར་སྡེ་ལྔ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ཚན་མང
པོས་བཀུར་བ་ལ་ལྔ་ལས། གནས་མ་བུ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་།
ཀུ་རུ་ཀླི་པ་དང་། ཆོས་སྲུས་པ་དང་། བླ་མ་པ་བཅས་ལྔ་ལ་མང་བཀུར་སྡེ

ལྷ་ཟེར་རོ།

དགུ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་འགྲེལ།

（༣༡༧）བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། 《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ······འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའམ་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད། མཚན་ཉིད་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེའོ།

（༣༡༨）རང་རིག མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་འཛིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་བློ་རང་གིས་རང་མྱོང་བའམ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་ཚེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ། རང་གིས་རང་མྱོང་བའམ་རིག་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། བཟུང་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་རིག་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། རང་རིག་མི་འདོད་ཚུལ་གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་（༥༠༣）ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

（༣༡༩）ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་ནས་རགས་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་སྣང་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ན་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཟེར། དེ་ཡང་། ཕྱི་དོན་བེམ་པོ་

རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩོམ་གཞི་ནི་ཆ་ཤས་བསལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་གཅིག དེ་བདུན་ལ་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག དེ་ལྟ་བུའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཆགས་པར་འགྱུར་པ་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་།

(༡༡༠) **ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ།** ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱད། ཅེས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། ཆེན་པོ་བདུན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྡེ་སྣོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རྟག་ཏུ་གུས་སྦྱོར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་སྟོབས་དང་།

མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་སོ། དེ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དང་། མི་ལྡན་པ་ནི་ཐེག་དམན་ནོ། དེས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་དམན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་བླང་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་པའི་གང་ཟག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་བླང་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ།

(༡༡༧)བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་དབྱེ་བ། འདིར་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་ བྲག་སྨྲ་བ་གསུམ་ནི། དཔེར་ན་ཤར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་དར་བའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་ལྟར། དེ་གསུམ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བྱས་པར་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སྡེ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་ན་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་པ་བཞི་སྐད་མི་མཐུན་པ་ལེགས་སྦྱར། ཟུར་ཆག རང་བཞིན་ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པས་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ལ་གྱེས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེན་པ། གནས་བརྟན་པ། མང་བཀུར་བ་བཞིའོ། དང་པོ་ནི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་གསུང་རབ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་འདོན་པ། དུས་གསུམ་ཡོད་པར་སྨྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་

ནི། གནས་བརྟན་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་རང་བཞིན་སྐད་དུ་འདོན་པ། གྱེས་པའི་ཚོ་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་འདིར་འདུས་པས་ཕལ་ཆེན་པ་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཀཱ་ཏྱཱ་ན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་འདོན་པ། གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་གནས་བརྟན་པ་ཟེར་བ་ཡིན། བཞི་པ་ནི། ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཟུར་ཆག་སྐད་ཀྱིས་འདོན་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་སྡེ་བྱས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་མང་བཀུར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་སོ། བཅོ་བརྒྱད་ནི། སློབ་དཔོན་འདུལ་བ་ལྷས། ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རིར་གནས། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ། བཏགས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང་། ལྔ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྲུངས་སྡེ། ས་སྟོན་སྡེ་དང་ཆོས་སྲུང་སྡེ། མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའི་སྡེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་འཇིགས་མེད་གནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། ས་སྒྲོགས་རི་དང་སྲུང་བ་པ། གནས་མ་བུ་ཡི་སྡེ་རྣམས་ནི། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། ཡུལ་དོན་སློབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། ཐ་དད་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་འགྱུར། ཞེས་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ་ལྔ། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་བདུན། གནས་བརྟན་པ་གསུམ། མང་བཀུར་བ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་སོ། འདི་དག་ལ་བཞེད་རྒྱུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༣༣༣) སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁ་ཆེའི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྐྱོབ་དང་། ནུབ་སྐྱོབ་མ་རུའི་བཙུན་པ

ཆེན་པོ་དབྱིག་བཤེས། ཐོ་གར་གྱི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་དབྱངས་སྒྲོག ཕ་ར་ཀྵ་སིའི་བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་སྟེ་བཞིའོ། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སློབ་མ་འབུམ་ཕྲག་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས《བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་》ལ་སོགས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

(༡༡༣)《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》 ཆོས་མངོན་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་སྟེ། མིང་གཞན་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ཡང་ཟེར་ཞིང་འདི་ནི་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་ཀྱི་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་དུས་སུ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་སློབ་མ་ཟླ་བ་ནོར་བུ་ལ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་བྱང་ཕྱོགས་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་གར་མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་མཛད་པའི་ཤློ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཞིག་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན《མངོན་པ་སྡེ་བདུན་》བཀར་འདོད་པས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དོན་བསྡུས་པ《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་》ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།

(༡༡༤)དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག དུས་གསུམ་པོ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིས་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་མང་བར་དོགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་སྐྱོབ་དང་སངས་རྒྱས་ལྷའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་སྐྱོབ་ནི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་པོ་དོར་ཡང་རྫས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་འགྱུར་ཡང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི། མྱུ་གུ་སོགས་

དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་ནས་དུས་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མྱུ་གུའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། མྱུ་གུ་མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན།

（༣༣༥）གཞི་ལྔ། བྱེ་སྨྲས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་སོ། དེ་ལྔ་ཀ་འང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞན་རྣམས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གོ་སླ་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྫས་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའམ་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། གཞི་ལྔ་པོ་རྫས་སུ་འདོད་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོའི་རྫས་རེ་མེད་ན་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན།

（༣༣༦）སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི་དབང་པོ་ལྔ། དོན་ལྔ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ། མཛོད་ལས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཏེ་

དབང་པོ་ལྔ། དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔའོ། འདི་བཅུའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་གཉིས། དབྱིབས་བརྒྱད་དང་ཁ་དོག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི·····འཇོག་ཚུལ་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི། ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་འདེགས་འཇོག་སོགས་བྱེད་པ་ན་དེའི་ཟླ་ལོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ནི་རང་གི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཞིང་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱར་མེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ། བར་མའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད། བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ།

(༡༡༧) **གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི།** རང་གི་འཁོར་དུ་འགྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་སེམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། དབྱེ་ན་དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་གོ

(༡༡༨)**འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི།** རང་ཉིད་འཁོར་དུ་འགྲོ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེའི་དབྱེ་ཚུལ་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས་ང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཞི་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ནི། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། འདུན་དང་རེག་པ་བློ་གྲོས་དྲན། ཡིད་བྱེད་མོས་དང་ཏིང་འཛིན་ནོ། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ་ནི། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གཉིས། མི་འཚེ་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སོ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག་ནི། རྨོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་རྨུགས་དང་རྒོད་པའོ། མི་དགེ་

བའི་ས་པ་གཉིས་ནི་ཊ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པའོ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཅུ་ནི། ཁྲོ་དང་འཁོན་འཛིན་གཡོ་སྒྲག་དོག འཚིག་དང་འཆབ་དང་སེར་སྣ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚོའོ། མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དཔྱོད་འགྱོད་གཉིད་ཁོང་ཁྲོ་བ། ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་ཞ་དྲུག་གོ

(༡༡༩)ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། འདི་ལ་དབྱེ་ན་བྱེ་སྨྲས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་ཕྱི་སྟེ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། སྲོག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གསུངས་ཤིང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདིའི་སྟེང་སོ་སྐྱེ་སོགས་བཅུ་བསྣན་ནས་གྲངས་ཉེར་བཞིར་འབྱིན་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།

(༡༢༠)འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་པར་མ་བྱས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བྱེ་སྨྲས་གཞི་འདི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་འདོད་པ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མི་འདོད་དོ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བྱེ་སྨྲ་ཕལ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྨྲས་དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིར་

འདོད་པ་ཡིན།

(༡༡༡)ཡོད་པ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བློ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

(༡༡༢)རྟག་པའི་དངོས་པོ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལས་བྱེ་སྨྲ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྟག་པར་འཛོག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།

(༡༡༣)གཟུགས། གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད………གཟུགས་དང་བེམ་པོ་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༡༤)ཤེས་པ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། བློ། རིག་པ། ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ།

(༡༡༥)ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། གཟུགས་ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་སྐབས་ལྟ་བུའོ།

(༡༡༦)མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ། བྱེ་སྨྲས་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོར་འཛོག་པ་ཡིན།

(༡༡༧)རྫས་གྲུབ། བྱེ་ སྨྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར……

འདོད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ན་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༡༡༨)རྫས་ཡོད། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༡༩༡)ལ་གཟིགས།

(༡༡༩)བཏགས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚུལ་གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༡༩༠)ལ་…… གཟིགས།

(༡༩༠)ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་གང་ལ་བཅོམ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་པ་དང་། སེལ་བྱེད་ཀྱི་བློས་ཆ་གཞན་བསལ་བས་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ནང་གི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་བུམ་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་བུམ་ནང་གི་ཆུའི་ཁ་དོག་དང་དྲི་རོ་སོགས་བློས་ཆ་གཞན་བསལ་བ་ན་བུམ་ཆུར་འཛིན་པའི་བློ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༩༡)དོན་དམ་བདེན་པ། མཛོད་ལས། དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལས་གཞན་བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུའོ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་པའི་བློ་ནམ་ཡང་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

(༡༩༢)རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་བའི་མཐར་

ཐུག་པ། དེ་ལ་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་གོ དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ལྕགས་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ཆུ་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ལུག་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་གླང་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་སྲོ་མ་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ཤིག་གཅིག དེ་བདུན་ལ་ནས་གཅིག དེ་བདུན་ལ་སོར་མོ་དབུས་མའི་ཚིག་གཅིག སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་། ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་སྟེ་འདོམ་གང་ངོ་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གིས་འཕགས་པ་ནི་དགོན་པ་ཞེས་བྱའོ། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་གོ ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་མཐའ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྡུལ་བདུན་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག དེ་བཞིན་ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། ཉི་རྡུལ་སྲོ་མ་ཤིག་ནས་སོར་ཚིགས་སོར། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཁྲུ་གང་དེ་བཞི་ལ། གཞུ་འདོམ་ཞེས་གྲགས་ལྔ་བརྒྱར་རྒྱང་གྲགས་གཅིག དགོན་པའི་ཚད་དེ་དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༡༩༣)**ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད།** དུས་ཐུང་ཞིང་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་གི་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཕྲ་རྒྱ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་གོ དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ནས་ལོ་ཟླ་ཞག་ལ་སོགས་པའི་བར་བརྩི་ཚུལ་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༡༠༣)ལ་གཟིགས་པར་ཞུ།

(༡༩༩)**《མཛོད》** ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མངོན་པའི་གཞུང་གི་རྩ་བ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྔར་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ》

ཞེས་བྱ་བ་འདི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་ཏེ། 《མངོན་པ་སྡེ་བདུན་》དང་《བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་》སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ《ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་》ཞེས་བྱ་བ། ཁམས་དང་། དབང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་། ལས་དང་ཕྲ་རྒྱས་དང་། ལམ་དང་གང་ཟག ཡེ་ཤེས་དང་། སྙོམས་འཇུག་སྡེ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་མཛད་ཅིང་། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཡོད།

(༡༩༥)དོན་དམ། དོན་དམ་པ་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ།

(༡༩༦)བདེན་གྲུབ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༡༧༤)ལ་གཟིགས།

(༡༩༧)ཟག་པ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

(༡༩༨)ཟག་བཅས། ཟག་བཅས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། མཚན་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པའམ་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེའོ། དེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་དམིགས་ནས། ཡུལ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་འབྲལ་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བློ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་བར་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་ལམ་བདེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་མཐའ་དག་གོ མཛོད་ལས། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་བཅས་དང་། ལམ་མ་…… གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ། ཟག

རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༩༨)ཕུང་པོ་ལྔ། དུ་མ་སྤུངས་པ་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དུ་མ་སྤུངས་པའམ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ན་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྣར་འདུས་ན་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་འདུའོ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་རུང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུའི་གཟུགས་བཞི་དང་། དེ་རྒྱུར་བྱས་པའི་འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ དང་པོ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། གཉིས་པ་འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་ནི་གོང་གི་མཚན་ཏགས་ཨང་(༡༡༦)ལ་གཟིགས། མདོར་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་གཟུགས་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། གཉིས་པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ནི་རང་ཡུལ་མྱོང་བར་མ་གང་རུང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སྤུངས་པའི་ཕུང་པོའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མའམ་ཁྱད་པར་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་པ་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་གོ བཞི་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པ་དེའོ། ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་

འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་མཛོད་འགྲེལ་དུ་ཞི་དྲུག་གསུངས་པ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་（༡༡༨）ལ་གསལ་ཞིང་། ཀུན་བཏུས་སུ་སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་གསུངས་པ་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་ཞེ་དགུ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཡིན། དེ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཡིན་ཡང་ལོགས་སུ་ཕུང་པོར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཚོར་བ་དང་། རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ལྟ་བ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩོད་པའི་རྩ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་ཐོབ་པ་སོགས་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་（༡༡༩）ལ་གཟིགས། ལྔ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་མ་སྤུངས་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བསྣན་ནས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་པ་འོག་ནས་གསལ་ལོ།

（༡༥༠）ཟག་མེད། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་དང་བཞིའོ། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་ཟག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཛོད་ལས། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༣༥༢)ལམ་བདེན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། རང་འབྲས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟེ། ལམ་གྱི་སྒྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་ལས་ཁྱད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པའི་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཇི་སྐད་དུ་གནས་པ་བསྡུས་པ་ལས་སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་དོ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཟག་བཅས་ཏེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཟག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༣༥༣) འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ། བྱེ་སྨྲས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༣༣)ལ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཉིས་པ་སོ་སོར་……བརྟགས་འགོག་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟགས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའམ་དེ་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་ཆ་དེའོ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི། རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་འགོག་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁེགས་པ་མིན་ཡང་རེ་ཞིག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་འགོག་པར་འགྱུར་པ་སྟེ་ཏ་ཡི་མགོ་ལ་རྭ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་གང་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་

ཅན་འདིར་འདུའོ།

(༣༥༣) ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། ལམ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་སོ། དེ་ལས་ཚོགས་ལམ་ནི། ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྩོལ་བ་དེའོ། སྒྲ་བཤད་ནི། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་པོར་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེ་བ་གསུམ་ཡོད། ལམ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གང་ཐོབ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ཅི་རིགས་འཐོབ་པར་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ནི། དོན་མངོན་རྟོགས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་དོན་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྣམས་སོ། སྒྲ་བཤད་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད། སོ་སོའི་མིང་གི་གོ་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་སྔར་དུ་མཐོང་བའི་སྔ་ལྟས་ཀྱི་དྲོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ལས་འདས་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ། ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་གདིང་ཐོབ་པའམ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱའོ།

(༡༥༤)མཐོང་ལམ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བདེན་པའམ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། སྒྲ་བཤད་ནི། སྔར་མ་མཐོང་བའི་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལའང་། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད། མིང་གི་གོ་དོན་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་བཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༡༥༥)སྒོམ་ལམ། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། སྒྲ་བཤད་ནི། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད།

(༡༥༦)མི་སློབ་ལམ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས། མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་རང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་དེའོ། སྒྲ་བཤད་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མི་སློབ་ལམ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་མི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ།

(༣༥༧)འཕགས་ལམ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་སྐབས་ལམ་དེའི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་འཕགས་ལམ་ཡིན་ནོ།

(༣༥༨)འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ།

(༣༥༩)ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་ཕྱུར་བའི་ལམ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཁམས་གོང་མར་ཡོན་ཏན་ནམ་ཞི་བར་ལྟ་བ་དང་འོག་མར་སྐྱོན་ནམ་རགས་པར་ལྟ་བའི་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཡིན

(༣༦༠)དགག་སྒྲུབ་གཉིས། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྟེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློས་བུམ་པ་མི་རྟག་པའི་དགག་བྱ་བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་དགོས་པས། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན། ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་ནམ་མཁའ་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་དེ་བློ་ངོར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ནམ་མཁའ་རྟོགས་དགོས་པས་ནམ་མཁའ་དགག་པ་ཡིན། དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ཡོད། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུའོ། བུམ་པ་དེ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་དགག་བྱ་

གང་ཡང་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བུམ་པ་དེ་རང་གི་བཟུང་བྱར་བསྒྲུབས་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་པས། བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ།

(༣༨༡)**མེད་དགག** རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་དེ། མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུའོ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་ཐོགས་རེག་བཅད་ཙམ་མམ་མེད་ཙམ་གྱི་ཆ་དེ་རྟོགས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞིག་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པའམ་མི་འཕེན་པས་སོ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་སྣང་མུན་གྱི་རྫས་ཤིག་ལ་འདོད་པ་སོགས་མེད་དགག་གི་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མེད་དགག་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།

(༣༨༢)**མ་ཡིན་དགག** རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་ཉིན་མོ་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་དེའི་ཤུལ་དུ་བཀག་ཙམ་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་པ་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་འཕེན་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོན་པོ་ཞེས་པས་ཟས་ཟ་བར་བསྟན་ལ། ཟས་ཟ་བའི་དུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལས། ཉིན་མོ་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ན་མཚན་མོ་ཟས་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་གོ་བས་སོ།

(༡༥༣)རྣམ་ཤེས། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༩༨)ལ་གཟིགས།

(༣༥༩)ཐོབ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཆོས་བཅུ་བཞི་འདོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རང་གང་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན་ནོར་ལ་ཁལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་རྫས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། དེ་ནི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པའོ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༣༥༤)ལུས་ངག་གི་ལས། ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མདོ་འདོན་པ་དང་། སྡང་བས་གཞན་ལ་བརྡེག་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་རྣམས་ལ་ཟེར་ཞིང་། ལས་དེ་རྣམས་རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་ཞིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ནི་གང་ཞེས་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་རྣམས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་བློ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱར་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། སྡོམ་པ་ནི་དགེ་བ་དང་།. སྡོམ་མིན་ནི་མི་དགེ་བ། བར་མ་ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ངོ་། མདོ་སྡེ་པས་ལས་ཡིན་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་《འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་

པོ་»ལས། བཟློག་པ་དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ། ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདོད་པའི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་མ། ཞེས་གསུངས་སོ

(༣༤༤)**མང་པོས་བཀུར་བ།** གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༣༡)ལ་གཟིགས།

(༣༤༧)**སྲུང་བ་པ།** སྲུང་བ་པ་ནི་སྲུང་བ་པའི་སྡེ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་དང་ཁྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚེ་མང་བཀུར་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་གོ

(༣༤༨)**ཚད་མ།** མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་མི་བསླུ་བ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གསར་དུ་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་སྦྲེལ་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། མཚན་ཉིད་དེར་ཟུར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། མི་བསླུ་བ་ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད་པའོ་ཞེས་གསུངས། ཟུར་གསུམ་པོ་འདི་ལས་བྱེ་སྨྲས་ཟུར་ཕྱི་མ་དེ་མི་འདོད་དེ། མིག་དབང···གཟུགས་ཅན་པ་དེ་ཐེམ་པོ་དང་། ལྟ་བ། ཚད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་

པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ།

(༡༦༩)**ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ།** གསར་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅད་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ཤེས་དང་ལྔ་ཡོད།

(༡༧༠)**མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།** མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་བཞིའོ། བྱེ་སྨྲས་འདི་བཞི་ལས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན།

(༡༧༡)**རྗེས་དཔག་ཚད་མ།** རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་དཔོག་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་ཟེར།

(༡༧༢)**དབང་པོའི་མངོན་སུམ།** མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྔའོ། བྱེ་སྨྲའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། མིག་ལ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་…… གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་རྩིགས་པ་དང་མུན་པ་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ

ཚོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་མིག་ཡ་གཅིག་གིས་བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། མིག་གཉིས་དང་རྣ་བ་གཉིས་སོགས་ལའང་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

(༡༧༣)ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། གཞམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༨༤)ལ་གཟིགས།

(༡༧༤)རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། གཞམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་………(༡༨༦)ལ་གཟིགས།

(༡༧༥)རང་རིག་མངོན་སུམ། གཞམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༨༥)ལ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། འདིར་བྱེ་སྨྲས་རང་རིག་མི་འདོད་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༡༧༦)མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ། གཟུགས་ལ་ཕྱིའི་གཟུགས་དང་ནང་གི་གཟུགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ནང་གི་གཟུགས་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དྭངས་པ་དེ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི་དབྱིབས་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཆགས་པའི་གཟུགས་དྭངས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་སོ།

(༡༧༧)བེམ་པོ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བེམ་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་ཉིད་རྡུལ་རྫས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གཟུགས་དང་བེམ་པོ་དོན་གཅིག་གོ

(༡༧༨)རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་གཞལ་བ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་སྣམ་པས་ལྷུགས་འཛིན་པ་ལྟར་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་དངོས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེའང་དབང་པོས་དོན་གྱི་རང་མཚན་མཐོང་ནས་ཤེས་པས་འཛིན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་པ་མེད་པའི་དབང་སྐྱེས་བློས། ཕྲ་རབ་བསགས་པ་དངོས་སུ་རིག

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མཐོང་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུའང་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སྣང་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་པར་ཤྲིག་ན་མོ་ཡོད་པས། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་བུམ་པ་མེད་པ་རྗེན་ཆེར་དུ་དངོས་སུ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་གཞལ་ཞེས་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དབང་བློ་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱི་རོལ་སོགས་སུ་དོན་འགག་ཀྱང་དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པས་ཡུལ་མྱོང་བར་འདོད་པས་ན། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི་འདྲ་རྣམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་མིན་པར་སྔ་ཕྱིར་འདོད་དོ།

(༡༧༩)རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ། མིག་དབང་ལ་དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། དེ་ནི་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་དང་བཅས་པའི་མིག་དབང་ཡིན་པས། རྟེན་བཅས་མིག་དབང་ཞེས་བརྗོད། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མི

བྱེད་པའི་མིག་དབང་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། དེའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་མེད་ཀྱང་། རང་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པའི་མིག་དབང་དང་། མིག་དབང་ཡིན་པ་རིགས་མཚུངས་པས་ན། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཞེས་བརྗོད། བྱེ་སྨྲས་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དོ།

(༡༨༠) **སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད།** སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བཞེད་ཚུལ་མང་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བཞེད། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་…… འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། ཐ་དད་དུ་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་པར་མེད་ན་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་བྱུང་བས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དོན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་སེམས་དང་། ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༡༨༡) **ལོག་ཤེས།** རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་

གཉིས། དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ཐྭ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༢)**ཟིན་པའི་སྒྲ** སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའམ་ཆོར་བས་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཞིག དཔེར་ན། སྐྱེས་བུའི་ངག་གི་སྒྲ་དང་། སྐྱེས་བུས་ཐལ་མོ་བརྡབ་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༣)**མ་ཟིན་པའི་སྒྲ** སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའམ་ཆོར་བས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ཞིག དཔེར་ན། ཛ་སྒྲ་དང་ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༤)**སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ** བརྗོད་བྱའི་དོན་ལུང་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། འདི་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག

(༡༨༥)**ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ** ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། རང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་བུའི་ངག་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྟེ། སྐྱེས་བུས་གཏམ་བཤད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༦)**རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ** བརྡའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་གོ་བྱེད་ཀྱི་མཇུན་བྱ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༧)**སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ** བརྗོད་བྱའི་དོན་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། འདི་དང་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག

(༡༨༨)**ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ** བརྗོད་བྱའི་

དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚུ་སྒྲ་དང་མི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༩)བཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱ་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་ངག རང་གི་བདག་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་དེ། བཀའི་·····མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༩༠)བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩོམ་པ་པོ་ལྟ་བ་ངན་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་མེད་ཅིང་བློ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གིས་བཀའི་དོན་བཤད་པའི་ངག་གང་ཞིག ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླངས། ཞེས་སོ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཤཱསྟྲ་ཞེས་པའི་ཤཱ་ས་ན་འཆོས་པ་དང་། ཏྲ་ཡ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ལས་བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཆོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་བསྟན་བཅོས་

ཞེས་བརྗོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཇོམས་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། འཇོམས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། ཅེས་སོ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡང་། འཇོམས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བཤད་བྱ་བཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༨༡)མིང་། མིང་ནི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ། ཡི་གེ་གཉིས་སམ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲའོ། མཁས་འཇུག་ལས། ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཛ་སྒྲོད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༢)ཚིག ཚིག་ནི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲའོ། མཁས་འཇུག་ལས། དེའི་ཁྱད་པར་དག སྟོན་པས་ཚིག་ཅེས་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ་རིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༣)ཡི་གེ ཡི་གེ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་སོ། མཁས་འཇུག་ལས། དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཅིང་། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། མཚན་གཞི་ནི་ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཀ་ལྟ་བུའོ། བྱེ་སྨྲས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་དེ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་

ཆོས་ཤིག་སྟེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག མིང་ཡིན་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། ཞེས······གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྤྱི་དེ་བེམ་པོ་ལས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དེ། 《ཊཱི་ཀ་དེ་ཉིད་སྣང་བ་》ལས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་བེམ་པོ་ཡོད་མིན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱེ་སྨྲས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མཐུན་འདོད་པ་གོ་བར་གསུངས་སོ།

(༡༨༤)ལམ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། གང་ལ་ཞུགས་ནས་འཇིག་རྟེན་ནམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་སུ་གྱུར་པའོ། དབྱེ་ན་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔ་ཡོད་དོ། ལམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་སམ···བགྲོད་པར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

(༡༨༥)བདེན་བཞི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལས་མེད་པས་ན། དེ་ཡི་ངོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པར་གནས་པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱིས་པའང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་གྱུར་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་དང་ནི། སྙིང་དང་ལྷན་ཅིག་གས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དོར་བྱ་འཁོར་བ་ལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བླང་བྱ་ཐར་པ་ལའང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས

ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་ནད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ནི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་སྤངས་བྱ། སྡུག་བསྔལ་ཐ་དག་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ནི་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པར་བྱ་བ། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་སྒོམ་པ་ནི་སྨན་བཟང་པོ་དང་འདྲ་བ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེའང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་མཚན་གཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སོ། འབྱུང་འགྱུར་ཉེར་ལེན་ཕུང་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། གཉེན་པོ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བའོ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་ནུས་ཤིང་རང་འབྲས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་ངོ་བོ། མཚན་གཞི་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའོ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བས་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། སྟོང་པ། བདག་མེད་པ་བཞིའོ། དེའང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་

གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཚོ་བའི་ཕྱིར། སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་བཞིའོ། དེའང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགོག་པ། ཞི་བ། གྱ་ནོམ། ངེས་འབྱུང་བཞིའོ། དེའང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱ་ནོམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ལམ། རིགས་པ། སྒྲུབ་པ། ངེས་པར་འབྱིན་པ་བཞིའོ། དེའང་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༢༩༦)བདག་མེད་ཕྲ་མོ། ཕྱིར་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་གང་འཇོག་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲའི་ནང་ཚན་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔ་ཕུད་པའི་སྡེ་པ་གཞན་ཀུན་དང་མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ།

(༢༩༧)གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༢༡༩)ལ་གཟིགས།

(༢༩༨)སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༢༢༡)ལ་གཟིགས།

(༢༩༩)མང་བཀུར་སྡེ་ལྔ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༢༡༦)ལ་གཟིགས།

(༣༠༠)ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། མདོ་སྡེ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འཇོག་ཚུལ་

མཚུངས་པ་ཡིན།

(༣༠༡) **ཆོས་བདག** གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན།

(༣༠༢) **ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ།** ཉོན་སྒྲིབ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའམ་བར་དུ་གཅོད་པའོ། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའམ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༣༠༣) **ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ།** བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་གཏོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའམ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་མི་ཤེས་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་(༣༠༤)ལྟ་བུའོ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྨན་པ་གཉིས་ཀ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་གཏན་དུ་སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏན་དུ་མ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དག་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

(༣༠༥) **གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན།** གདགས་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྡུག་ཆགས་སྲིན་འབུ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ

འཛིན་པ་དེ་ཡིན། འདི་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འདི་ཡིན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་སྐོར་གོང་ནའང་ཡོད་པས་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༠༥)དུག་གསུམ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་བཅས་ཉོན་མོངས་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཞེན་པའམ་ཆགས་པའོ། ཞེ་སྡང་ནི། སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་བརྙེན་ཅིང་གསོད་པའམ་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀུན་ནས་མནར་བའི་སེམས་པའོ། གཏི་མུག་ནི། མ་རིག་པ་སྟེ། ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྨོངས་པའོ། དུག་གསུམ་པོ་འདི་མཚོན་བྱེད་དུ་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་འཕྱུར་འོག་བྲིས་པའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རི་མོ་ཀླུམ་སྐོར་ཕྱི་ནང་བཞི་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་དུ་འདོད་ཆགས་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕུག་རོན་དང་། ཞེ་སྡང་མཚོན་བྱེད་དུ་སྦྲུལ། གཏི་མུག་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕག་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཀོད་ཡོད།

(༣༠༦)ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པའོ། བསྔགས་འོད་བསྔགས་བསྟོད་ལས། བཅོམ་ལྡན་དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས། རྣམ་ཀུན་འབྱུང་གནས་ཐམས་ཅད་ནི། ལག་མཐིལ་སྐྱུ་

ཏ་ར་ལྟ་བུར། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༡༠༧) **དེ་བཞིན་གཤེགས་པ།** འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མངོན་པར་གཤེགས་པའོ།

(༡༠༨) **མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བ། དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བ། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བཅས་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིའོ། དེ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ནི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྲ་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། གནས་བརྟན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་རང་གི་མ་བྱང་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། དུས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་མི་ཤེས་པ་ནི། དུས་ཡུན་རིང་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་དགེ་སློང་ལེགས་སྐར་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། དོན་རབ་ཏུ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ། དཔེར་ན། མོང་གལ་གྱི་བུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འགྲོ་བ། སྐྱེ་གནས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། འདི་བཞི་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

(༡༠༩) **ཤེས་སྒྲིབ།** ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའོ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་

སྔོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༡༠)ཐེག་པ་གསུམ། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༨༡)ལ་⋯⋯གཟིགས།

(༣༡༡)ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་རྣམས་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གོ། བྱེ་སྨྲས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་མི་འདོད་པས། དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༡༣)ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཞིག དེའང་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་བཅས་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཅས་བཞི་རེ་སྦྱར་བས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ ཆོས་བཟོད་ནི། ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤང་བར་མི་སླག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ན་འགྲིག རྗེས་བཟོད་ནི།

རྗེས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་སྤང་བྱ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེ། ཆོས་ཤེས་ནི། འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཏེ་བྲལ་འབྲས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། རྗེས་ཤེས་ནི། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཏེ་བྲལ་འབྲས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དཔེར་ན། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་་་་བཟོད་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག་ཡིན། བཟོད་པ་བརྒྱད་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐབས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོངས་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་པོ་ཕྱིར་འབྱིན་པ་དང་མཚུངས། ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐབས་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་ཐོབ་པས་སྒོ་འཕར་གཅོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། འདིར་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནི་

ལམ་དེ་དང་དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བྱུས་པས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའོ།

(༣༡༣)**ལམ་རྗེས་ཤེས།** གོང་སློས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག ལམ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་འཐོབ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་དྲུག་ལས་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས་བཅོ་ལྔ་པ་ལམ་རྗེས་བཟོད་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པ་སྔར་མ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སློམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༣༡༤)**རིམ་ཅན་ཕྱི་ནར་སྐྱེ་བ།** ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཕྱི་ནར་སྐྱེ་བ་ལས། གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། དང་པོར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ། དེ་ནས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་སྐྱེ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་

ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་རིམ་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ།

(༣༡༥) **ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ།** ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་བཅས་ལྔའོ།

(༣༡༦) **ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན།** ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་ (༡༠༡) གི་ཐོག་ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བས་དེར་གཟིགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རིགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ།

(༣༡༧) **སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།** ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་འཇོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་ནས། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ནས་ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བརྙེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༡༨) **དགྲ་བཅོམ་པ།** བདུད་བཞིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། རྒྱུ་དེས་གྲུབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད། ཟག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ལྷའི་བུའི་བདུད། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅས་བདུད་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གཏན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

(༣༡༩)**བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ།** རང་རྒྱལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༡༠༡)གི་ཐོག་ཐེག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས། འདིར་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། དུད་འགྲོ་བསེ་ལ་རྭ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་འདུ་འཛི་གཡེང་བས་འཇིགས་ནས་གཅིག་པུར་གནས་པས་སོ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་སྟེ། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ནས། སློབ་དཔོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་སོགས་ལ་མི་བསྟེན་ཞིང་མི་འདྲེ་བར་གཅིག་པུར་གནས་ཏེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒོམ་པ་གཞིར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད།

(༣༢༠)**ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ།** གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༥༣༨)ལ་གཟིགས།

(༣༢༡)**སྟན་ཐོག་གཅིག** གདན་ཐོག་ལ་སྡོད་ཐངས་གཅིག་གི་དོན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་རང་གི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཐོག་ཐག་གཅིག་ལ་གདན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ

སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་བཅས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་ནི་དྲོད་ནས་ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་དགོས་པར་གསུངས་སོ།

(༢༡༡)**དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ།** ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས།

(༢༡༢)**སྤངས་རྟོགས།** སྤང་བྱའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོགས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

(༢༡༤)**རྒྱུན་ཞུགས།** དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའི་བསྡུས་མིང་། གཤམ་གྱི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་བཤད་པའི་སྐབས་ཞིབ་པར་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༢༡༥)**ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།** རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་རིགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དྲུག་གོ། དེ་དག་ལ་བྱེ་སྨྲས་རང་གི་རིགས་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཕྱུད་པའི་བར་གྱི་བཞི་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་དང་པོ་ནི་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་དམན་པའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་

ཞུགས་སུ་འགྱུར་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དོ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་གི་སྣང་ངོར་རྟོགས་ལས་ཉམས་པར་མི་འདོད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

(༣༣༨)དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དགུ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་བཅས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའོ། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་བརྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་དད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་བའོ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའོ། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། འདོད་ལྷའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་གཉིས་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། གཉིས་པ་ནི། མིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་གཉིས་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས་ནི། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་འདོད་སྲིད་མཐོན་

ཀྱུར་བ་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་སྤྱངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་མི་བརྟོན་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་པའི་འབྲས་གནས་དགུ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་པར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེ་ཙམ་ནས་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕོ་བ་གསུམ། མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་བཅས་དགུ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གཞན་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དོ་ལ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་རང་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་པ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ཁམས་གཞན་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འདའ་བ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལས་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་འདའ་བ། བཞི་པ་ནི། དེར་སྐྱེས་ནས་འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་ནི། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་མོ། དེ་དག་ལས་ལྔ་པ་འཕར་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་དུ་འཕར་ཏེ་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། དྲུག་པ་ཕྱེད་འཕར་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས། གནས་གཙང་ལྔའི་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། བདུན་པ་གནས

ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་བ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་ཆེན་མ······
གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིམ་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཤིང་ཤི་འཕོས་ནས་མཐར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། ལྔ་པ་དྲུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་ལ་གོང་དུ་འཕོ་བ་
གསུམ་ཞེས་ཟེར་རོ། བརྒྱད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་རང་ལ་མྱང་
འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ། དགུ་པ་ནི། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་
ལ་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་པ་བཅས་སོ། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ནི།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་
དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག······
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་ཞིང་།
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་དུད་འགྲོ་བསེ་རུ་ལ་ར་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར།
རང་ཉིད་གཅིག་པུར་གནས་ཏེ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་བཅས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའོ།

(༣༡༧)ཞུགས་གནས་བརྒྱད། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཞུགས་གནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་བརྒྱད་དེ། ཞུགས་པ་བཞི་དང་གནས་པ་བཞི་
སྟེ་བརྒྱད་དོ། དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་འཇོམས་པ་དང་འཁོར་
བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལས་གསུང་
རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རང་གི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་མཚམས་པར་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་ལམ་ལྔ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་
རིམ་པར་བགྲོད་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཞུགས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་
འོང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་པའོ། དེ་དག་ལས་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་
ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་ནས་སྒོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་

ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཕྱེ་བའི་སྐོར་དགུ་ལས་དྲུག་པ་མན་ཆད་སྤངས་ཤིང་འདོད་ཁམས་སུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་སྤོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག སྔར་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་དྲུག་པ་ནམ་སྤངས་པའི་ཚེ་འབྲས་གནས་སུ་འགྲོའོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པ་སྤངས་ཤིང་དགུ་པ་མ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པོ་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཁམས་སུ་ཕྱིར་འོང་མི་དགོས་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་སྤོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེའི་ལམ་ལ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཕྱིར་མི་འོང་

ཞུགས་པ་དེས་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ནམ་སྤངས་པའི་ཚེ་དེའི་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་བདུད་བཞིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་པའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤོང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་ཞིང་ཞུགས་པའི་གང་ཟག ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་དེ་ནམ་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གཉིས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མེད། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ནི་ད་ལྟ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་བཞིན་དུ་སླར་ལས་ཉོན་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་སྲིད་ལན་གཅིག་ལེན་དགོས། ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་སྲིད་མི་ལེན་ཞིང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་སྲིད་མང་པོ་ལེན་ནོ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་འཁོར་བར་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ལ་གང་ཟག་ཟུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དོ།

(༣༣༨) **འཕགས་པ།** སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་འཕགས་པ་སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་འཕགས་པར་

གྱུར་པ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་ཡན་ལ་གནས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ

（༣༣༩）མཚན་བཟང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་ཅིང་བསོད་ནམས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་སོ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཙང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ༡. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབུར་དོད་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པ། ༢. ཞབས་མཐིལ་གཉིས་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ། ༣. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ། ༤. ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ། ༥. སྐུའི་གནས་བདུན་མཐོ་བ་སྟེ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཐྲག་པ་གཉིས། སྟག་པ་དང་བདུན་པོ་ཤ་ངང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་སྟེ་མཐོ་བ། ༦. ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ། ༧. ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་ཡངས་པ། ༨. སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ། ༩. ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ལྟ་ང་བཅས་པའི་འབུར་མི་མངོན་པ། ༡༠. སྐུ་ཡི་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྐྱེས་པ། ༡༡. བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་དང་འདྲ་བར་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ། ༡༢. སྐུ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་བརྐྱང་བ་པུས་མོའི་ལྟ་ངར་སླེབས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ། ༡༣. གླང་པོ་ཆེའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦེ་གསང་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ། ༡༤. པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་དྭངས་གསལ་ཞིང་སྣུམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ། ༡༥. པགས་པ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ། ༡༦. སྐུ་ཡི་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་ཕྲ་ཞིང་འཇམ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ། ༡༧. ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་ན་མཛེན་འཇམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྤུ་རང་བཞིན་དུ་ཁྲུ་གང་ངམ་གསུམ་ཙམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་ཞིང་སྐྲ་རུ

རའི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་དངུལ་གྱི་འབུར་ལྟ་བུས་བརྒྱན་པ། ༡༨. རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟར་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ། ༡༩. དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟར་ཟླུམ་པ། ༢༠. ཐལ་གོང་གཉིས་ཤོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་བ། ༢༡. ལྗགས་ལ་རོ་གང་བླང་བ་རོ་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ། ༢༢. སྐུ་ཤིང་ཉྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སྣེ་གྱིན་འཕྲེད་ཆ་སྙོམས་པར་མཛེས་པ། ༢༣. ཟླུམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ༢༤. རང་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཙམ་གྱི་ལྗགས་རིང་ལ་མཛེས་པ། ༢༥. གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ༢༦. འགྲམ་པ་གཉིས་སྟུག་ཅིང་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་པ་མི་ཕྱོང་གི་ངོས་སམ་སེང་གེའི་འགྲམ་པ་འདྲ་བ། ༢༧. མཆེ་བ་བཞི་སོགས་ཚེམས་ཐམས་ཅད་མདོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ། ༢༨. ཚེམས་ཐམ་ཅད་མཐོ་དམན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་མཉམ་པ། ༢༩. ཚེམས་ལ་བར་མཚམས་མ་ཕྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ། ༣༠. ཡས་དང་མས་ན་ཉེ་ཤུ་རེ་སྟེ་ཚེམས་ཀྱི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ། ༣༡. སྤྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ། ༣༢. སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་བ་མཆོག་སྣེ་བ་ཡི་ཕྲུ་མཆོག་དང་འདྲ་བ་བཅས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་བཅད་བསྡོམས་པ་བཅུར་བསྒྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་དངོས་པོ་གཅིག་གྲུབ་དེ་འདྲ་བར་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་གྲུབ་བོ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་པས། མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་གཉིས་མ……གཏོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་རེ་རེ་འགྲུབ་བོ། མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་བོ། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་བོ། གཙུག་

ཧོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱུས་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་སྟེ་གསུངས་ཚངས་པའི་དབྱངས་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།

(༣༣༠)**སྲིད་པ་ཐ་མ།** ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྲིད་པ་སྟེ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སླར་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀ་མའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་སོ།

(༣༣༡)**བྱང་ཆུབ་ཤིང་།** སྔོན་ཤིང་ནང་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཞིག

(༣༣༢)**ལྷའི་བུའི་བདུད།** བདུད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སོགས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བོ་གཞན་རྣམས་རང་ལས་ལྷག་པར་གྱུར་སྐམ་པའི་ཕྲ་དོག་དབང་གིས་ཟག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་མདའ་ལྷུ་ལ་སོགས་པ་འཕངས་ཏེ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་རིགས་ཤིག་གོ

(༣༣༣)**མཉམ་པར་བཞག** སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ།

(༣༣༤)**སོ་སྐྱེ།** སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟེ་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གང་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ལས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བའོ།

(༣༣༥)**མཛད་པ་བཅུ་གཉིས།** མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༡༨༥)ཐོག་གི་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ། འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལའང་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཉིས་

སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པའི་དཔྱིད་ཟླ་ས་ག་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྔོད་ལ་བདུད་བཏུལ་པ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་མཛད་པ་དང་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཅིང་། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་དེ་ལའང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་ཚེ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་མན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།

(༣༣༨)**རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར།** ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་དྷརྨ་ཙཀྲ་ཞེས་བྱ་བའི་དྷརྨ་ནི་ཆོས་དང་། ཙཀྲ་ནི་འཕོ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ན། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་པོའི་བདག་ཉིད་ཚོགས་པས་ན་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཏེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི་བྱེ་སྨྲས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎ་སིར་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཚེ། ལྔ་སྡེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། མྱུར་དུ་འགྲོ་སོགས་རྩིབ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཀ་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་བར་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།

(༣༣༩)**ལུང་གི་ཆོས་འཁོར།** བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ

རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ལ་ཞི་བར་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་ལོ་ཞེ་དྲུག་གི་རིང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཏེ། ཆོས་འཁོར་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་བསྐོར་བར་བཞེད་དོ།

(༣༣༨)**མངོན་པ་སྡེ་བདུན།** བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་གཞུང་བདུན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་འགལ་བུས། ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀཱ་ཏྱའི་བུས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། གསུས་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། ཞེས་སོ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདུན་པོ་འདི་དག་བཀའ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཐོར་བུའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་ལྟ་བུའོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མདོ་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཞེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་འདི་དག་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀའ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ནང་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་བཤད་པས། འཕགས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད

པའི་ཕྱིར་དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཟུར་དུ་མེད་པ་བདེན་ཡང༌། མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའམ་གསེབ་ཚགས་རྣམས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་སོ་སོས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་བྱེ་སྨྲའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང༌། ཕྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསན་ནས། བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ནས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་སུ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་མཛད་དོ།

(༣༣༩)**བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ།** བཀའ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྒྲ་བཞིན་པའི་བརྗོད་དོན་ལས…… དགོངས་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའོ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་རུང་མི་རུང་དུ་འབྱེད་ཅིང༌། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང༌། ཐ་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་མི་འདོད་པས། བྱེ་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལས། དགོངས་གཞི་གཞན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དྲང་དོན་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༤༠)**ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ།** སྤྱིར་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དོན་དང་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་མ་སྤུངས་པའི་ཕུང་

པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ནའོ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག ཅེས་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་དང་མཐུན་པར་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྣམ་བཞག་མི་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཕུང་པོ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ལས། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ལ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་ཚིག་བར་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལ་ཤློ་ཀ་གཅིག དེ་སྟོང་དུ་ལོངས་པ་ན་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དུ་འཇོག་པ་དང་མངོན་པ་འོག་མ་ལྟར་ན་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་ཐེག་ཙམ་གྱི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་པའི་ཚད་ཕུང་པོ་རེར་བརྩི་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རེ་རེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་རེ་རེ་བསྟན་ཅིང་རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་རང་གྲོལ་དབང་དྲག་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་འདུལ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་རྩ་བ་ཞེ་སྡང་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་མདོ་སྡེ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། རྩ་བ་གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་མངོན་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། རྩ་བ་

དུག་གསུམ་ཚ་མཉམ་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་གཉེར་པོར་ཕོ་ག་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས།

(༣༩༧)འདོད་ཁམས། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལས་ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་སམ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འཁྲིག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་འདོད་ཁམས་ཞེས་གྲགས་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མནར་མེད་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཏེ། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། དམྱལ་བ་ཉེ་ཚེ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་གཉིས། ཡི་དྭགས་བྱིང་གནས་དང་ཁ་འཐོར་གཉིས་དུད་འགྲོ་བྱིང་གནས་དང་ཁ་འཐོར་གཉིས་བཅས་ངན་འགྲོ་ཉེར་གཉིས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་མི། ལྷ་མ་ཡིན་སྒྲ་གཅན། མགུལ་ཕྲེང་། རབ་གནོན། ཐག་བཟང་རིས་ཀྱི་གནས་བཞི་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་བཅས་བདེ་འགྲོ་ཉེར་གཉིས་ཏེ་བསྡོམས་པའི་འདོད་ཁམས་ཞེ་བཞིའོ། གནས་རིས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༣༩༨)འོག་མིན་སྟུག་པོ། འོག་མིན་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་གནས་མཐོ་ཤོས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུགས་ཅན་གཞན་མེད་པས་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་གྱིས་འོག་མིན་ཞེས་བརྗོད། གནས་འདི་དང་འོག་མིན་སྟུག་པོ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འོག་མིན་ནི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་ཤིག་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ནི། གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གྱི་འོག་མིན་དེའི་སྟེང་དུ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་ས་བཅུ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སངས་མི་རྒྱ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ།

འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྲོད་འཚང་རྒྱ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༩༣)**ལོངས་སྐུ།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག ངེས་པ་ལྔ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་དང་ལྔའོ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད་ ཅེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་དང་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་གཉིས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟག་པར་སྣང་བ་དང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ།

(༣༩༤)**རྣམ་མཁྱེན།** སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་བློ་གཅིག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་བློས་མ་འཆུན་པས་རྣམ་མཁྱེན་མི་འདོད་ཅིང་། འོ་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་ལ། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སོགས་སྤངས་ཏེ་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་གང་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ཀྱང་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་སྐྱོན་སྤོང་

བྱེད་དོ།

(༣༩༥)**ལྷག་བཅས་པ།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཚེ་མ་འཕོས་པས་སྔར་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ།

(༣༩༦)**ལྷག་མེད་མྱང་འདས།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཚེ་འཕོས་པས་རྣམ་སྨིན་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདོད་པས། སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད། དེས་ན་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མེད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༣༩༧)**མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ།** བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཕོས་པའི་

ཚེ་གྲོངས་པ་ཡིན་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཤིང་ཟད་པའི་མི་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པས་སླར་ལམ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན།

(༣༤༨)སྡུག་ཀུན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཟེར་ཞིང་། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༨༥)གི་ཐོག་བདེན་པ་བཞིར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༤༩)གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། བྱེ་སྨྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་མི་འདོད་དེ། དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་སྔར་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སྡུག་བདེན་དང་བེམ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།

(༣༥༠)ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་བཅུའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལ་ཟད་པར་ཤེས་པ། གཉིས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། མདོར་ན། ཟད་པའམ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་སླར་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

(༣༥༡)སློབ་པ་འཕགས་པ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་བར་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སོ།

(༣༥༢)རོལ་མཚོ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་རྩེ་ཞིང་རོལ་བར་བྱེད་པའི་མཚོ་

འོ།

(༣༥༣)བདུད་རྩི། འཆི་བ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཤིག་ཡིན།

བཅུ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༣༥༤)མདོ་སྡེ་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བརྗོད། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།

(༣༥༥)རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༡༨ ༣༡༩)ལ་གཟིགས་རྒྱུ་དང་། འདིར་མི་འདྲ་བ་ནི་ལུགས་འདིས་རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།

(༣༥༦)དཔེ་སྟོན་པ། མདོ་སྡེ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད།

(༣༥༧)ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ། ལུགས་འདིའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་བྱེ་སྨྲ་དང་མཚུངས་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་སོགས་མང་དག་ཅིག་མི་མཐུན་པའང་ཡོད་དོ།

(༣༥༨)རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ། མདོ་སྡེ་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ།

(༣༥༩)《མངོན་པ་མཛོད་》 གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༤༤)ལ་གཟིགས།

(༡༨༠)《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་》 སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་ཚད་མ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་ཆེན་པོ་མཛད་མཐར། རྒྱལ་པོ་མི་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྩལ་ཆེན་པོས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ཏེ་གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང་། གཏན····ཚིགས་ཐིགས་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བཅས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱས་པ་ཡིན།

(༡༨༡)《བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་》 གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༡༡༡)འོག་གི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།

(༡༨༢)གཞི་གྲུབ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། གཞལ་བྱ། གཞི་གྲུབ། ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག སྒྲ་བཤད་ནི་ཚད་མ་སྟེ་བློ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གི་ངོར་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་གཞི་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ། ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༣)དོན་དམ་བདེན་པ། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་། ཤེས་པ། གང་ཟག་ལྟ་བུའོ། དོན་དམ་བདེན་པ། དངོས་པོ། རང་མཚན། འདུས་བྱས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་

གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བློ་དོན་དམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དོན་དམ་ནི་བློ་དོན་དམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བྱེད་ལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་བདེན་པའམ་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའམ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༣༨༤)མི་རྟག་པ། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྨྲས་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་འདོད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཟེར་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བློས་མི་འཚུན་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་པོར་སྐྱེས། དེ་ནས་གནས་དེ་ནས་འཇིག་ཅེས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད། དེས་ན་བྱེ་སྨྲས་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འཇོག་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལས་གཞན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱིས་འདི་ལྟར་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིར་འབྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན།

(༣༨༥)ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་

ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། གང་ཟག་གི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན། སྒྲ་བཤད་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པས་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་ཁྱོད་དེའི་ངོ་ཙམ་དུ་བདེན་པས་སོ།

(༡༤༤)རྟག་པ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འཇིག་པ་མིན་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་བརྟན་ཅིང་གནས་པས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༡༧༤)འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས། དེ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།

(༡༤༥)བློ་ཀུན་རྫོབ་པ། རྟོག་པ་སྟེ། འཕྲུལ་ཞིང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། ཀུན་རྫོབ་དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་ན་རྟོག་པ་ལ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གྱི་རྟག་པ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བས་སྣང་ལུགས་རྫུན་པར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། རྫུན་པའི་སྒྲས་བཏགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟོག་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༡༦༩)བློ་དོན་དམ་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བློ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ།

(༡༧༠)སྣང་ཡུལ། བློ་དེའི་སྣང་ངོ་ལ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་བློ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བློ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག དཔེར་ན། བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་རང་ལ་གསལ་བར་སྣང་ནས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་བུམ་པ་ལས་གཞན་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་རང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་དོན་སྤྱི་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་སྣང་ངོ་ལ་སྣང་བ་དེ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཡིན་པས་སོ། དེས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་དོན་སྤྱི་ལས་གཞན་པའི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡུལ་མིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སྣང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒེར་ཆོས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་ཅན་དང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ལའང་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༧༡)རང་མཚན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། དོན་སྤྱི་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ངོར་རང་ཉིད་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༧༢)སྤྱི་མཚན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་

རྗོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། དོན་སྤྱི་སོགས་མ་བརྒྱུད་པར་བློའི་ཡུལ་ལ་འཆར་མི་ཐུབ་ཅིང་། དེ་བརྒྱུད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཞེས་བརྗོད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། ཤེས་བྱ་སོགས་ལྟ་བུའོ།

(༣༧༣)སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་བྱ་དང་། དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་སྟེ་རང་གི་བྱེ་བྲག་དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལ་ སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོགས་སྤྱི་རིགས་སྤྱི་དོན་སྤྱི་གསུམ་ཡོད། ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་པ་དང་། ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དཔེར་ན། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པ་རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་རྟགས་གསུམ་བརྩི་ཚུལ་ཡོད་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༣༧༤)གཅིག་དང་ཐ་དད། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བློ་ངོར་སྣང་ཚེ་གཅིག་པོ་ན་ལས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ་དང་། ས་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་སོ་སོ་ནས་དེ་ཡིན་ནོ། སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་བློ་ངོར་སྣང་ཚེ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་དངོས་གཉིས་དང་། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ།

(༣༧༥)འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་

པའི་ཆོས་དེ། འགལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་
གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་སྟེ་
ཆོས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ལ་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བུམ་གཉིས། རྟག་དངོས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་
ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་ཡོད།
ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད། ཆོས་དེ་ལོག་ན་ཁྱད་ལྡོག་པར་ངེས་པ་དེ།
ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཉིས་
ལས་ཐ་དད་བྱ་གཅིག་པོ་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་དེ་ལྡོག་པར་ངེས་
པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་མེ་དུ་གཉིས་
དང་། བུམ་པ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་སོགས་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདག་
གཅིག་འབྲེལ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ།

(༣༧༨) སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཏེ་དཔེར་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད། མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུའོ། དེ་རྣམས་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་
དད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། སོ་སོ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་སོ་སོ་བའི་ཆོས་གཉིས་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
ཅེས་བློས་ཕར་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལྟར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་རང་ལྡོག་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་མི་
དགོས་ཏེ། གཅིག་རང་ལྡོག་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཅིག་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་
མི་དགོས་པ་ནི་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༣༧༧) དགག་པ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༣༨༠)ལ་གཟིགས།
བྱེ་སྨྲས་དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། མེད་

དགག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་དགག་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་ནོ།

(༣༧༨)གཞན་སེལ། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་ལྟ་བུའོ། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ། བློའི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ་མོ།

(༣༧༩)མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༦༡)དང་(༣༦༣)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༨༠)མངོན་གྱུར། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ཀྱི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྟག་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

(༣༨༡)ལྐོག་གྱུར། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་ཉིད་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་མངོན་ལྐོག་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྐོག་གྱུར་རམ་ལྐོག་གྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་མངོན་གྱུར་དུ་སོང་བའི་སོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པར་

འདོད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་དབང་པོའི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ།

(༣༨༢)འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཚུལ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་རྣམས་འདྲ་སྟེ་ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཅིང་། འདས་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་དུ་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་འདས་པའི་ཚེ་ན་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་འགག་ཅིང་ཞིག་པའི་ཆར་གྱུར་པས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་དངོས་མེད་དང་། མ་འོངས་པའི་ཚེ་ན་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་སོགས་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གྱུར་པས། དེ་ཡང་རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད། རང་ལུགས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མེད་དགག་གཉིས་ལ་སྒྲ་རྗེས་སུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

(༣༨༣)ངོ་བོ་ཐ་དད། ཐ་དད་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ངོ་བོ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་དངོས་གཉིས་ལྟ་བུའོ། ངོ་བོ་ཐ་དད། རང་བཞིན་ཐ་དད། བདག་ཉིད་ཐ་དད་རྣམས་དོན་གཅིག

(༣༨༤)ལྡོག་པ་ཐ་དད། ཐ་དད་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ལྡོག་པ་སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི།

གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ལྟ་བུའོ།

(༣༨༥) རྟུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང······(༣༩༣) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༨༦) ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང·······(༣༩༣) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༣༨༧) རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༦༥) ཐོག་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་ཡང་། འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ གཟུགས་ ཡོད་ ཀྱང་ དེ་ གཟུགས་ མཚན་ ཉིད་ པ་ ཡིན་ པར་ མི་ འདོད་ དེ། བསྟན་ དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༣༨༨) རྒྱུ་འབྲས། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། རྒྱུ། འབྲས་བུ། དངོས་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་རྒྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་འབྲས་དང་བརྒྱུད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་དོ། བྱེ་སྨྲས་རྒྱུ་དྲུག་དང་འབྲས་བུ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་བླངས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་མང་དག་ཅིག་འདོད་ཁར། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་ཕལ་ཆེར་ཡང་དུས······མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་སྔ་ཕྱིར་འདོད་པ་ལས་དུས་མཉམ་དུ་མི་འདོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་པ་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་མདོ་

སེམས་དབུ་མ་པ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ།

(༢༨༩)ཚད་མ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༢༦༨)ལ་གཟིགས།

(༢༩༠)ཚད་མིན་གྱི་བློ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༢༦༩)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༢༩༡)མངོན་སུམ་ཚད་མ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༢༧༠)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༢༩༢)རྗེས་དཔག་ཚད་མ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༢༧༡)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༢༩༣)དབང་པོའི་མངོན་སུམ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་………(༢༧༣)ལ་གཟིགས།

(༢༩༤)ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཚད་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་མངོན་ནི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བས་ན་དེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད།

(༢༩༥)རང་རིག་མངོན་སུམ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་། སྒྲོང་ཙམ་གྱི་ཆ་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གཟུང་

ཆམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ། དཔྱད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད།

(༡༨༤) **རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།** རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་མཁྱེན་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས་དེར་གྱུར་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་མེད་དོ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ།

(༡༨༥) **བཅད་ཤེས།** བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འཛིན་པའམ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོ།

(༡༨༦) **ལོག་ཤེས།** གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༦༧)ལ་གཟིགས།

(༡༨༨) **ཐེ་ཚོམ།** བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད།

(༡༠༠)ཡིད་དཔྱོད། བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། སྔོན་སྟོབས་དང་རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངེས་པ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐུར་དུ་སྔོན་སྟོབས་ཀྱི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རྟགས་ཡང་དག་གི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་ཡིན། ཡིད་དཔྱོད་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བཅས་ལྔ་ཡོད་དོ།

(༡༠༡)སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་རིག་པ་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་གནས་……སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློར་གྱུར་

པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད།

(༩༠༢)**རྣམ་བཅས།** མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛལ་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་འཛལ་བར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འཆར་བར་ཁས་ལེན་པ་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། རྣམ་པ་དུ་མ་ཤར་བ་ན་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་པ། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་གསུམ་མོ། ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་བཅས་སུ་འཛལ་ཚུལ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༡༧༨)ཐོག་གི་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་ཞེས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་བཤད་ཟིན་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༩༠༣)**སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག** དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རྫས་ཡིན་ལ། བློ་གཅིག་གི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྫས་ལས་སེམས་བྱུང་གྲུབ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་རྫས་ལས་གཅིག་གྲུབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ་སེམས་ལས་དོན་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་མེད། སེམས་བྱུང་ལས་དོན་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་མེད་པས་ན་བློ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རྫས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་རེ་རེ་བ་མེད་དོ།

(༩༠༤)**རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ** བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག རང་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རིགས་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་རིགས་སྤྱི་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཞིག་གོ

མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། དངོས་པོ་རིགས་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༡༠༥) **ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ** བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག རང་གི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་རགས་པ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཞིག་གོ།

མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བུམ་པ་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྟོ་བ་དང་མགྲིན་པ་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་བརྩི་ཚུལ་ཡོད་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༡༠༦) **ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ** བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རས་ཀྱི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། རས་ཀྱི་དཀར་པོ་དེ་ཤོག་བུའི་དཀར་པོ་དང་སྐྱིག་པའི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་གི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡིན།

(༡༠༧) **ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ** བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཞིག སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རས་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་བརྗོད་

པའི་ཚོ། སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། རས་དེ་དཀར་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དཀར་པོ་དེ་རས་སྔོན་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡིན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ལྡོག་པ་གཅིག་བརྗོད་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གིས་རས་ཁྱད་གཞིར་བརྗོད་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༡༠༨)**འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ།** བློ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། བུམ་པ་དེ་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།

(༡༠༩)**སྣང་ཚོགས།** གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༣༣)ལ⋯⋯གཟིགས་པར་འཚལ།

(༡༡༠)**ཕྱི་རབས་པ།** ཕྱི་མདོ་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཕྱི་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་མདོ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ།

བཅུ་གཅིག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༡༡༡)**སེམས་ཙམ་པ།** ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པས་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བརྗོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་

རྣམ་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་སེམས་ལ་སྣང་བ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟར་སེམས་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆུ་ཅོར་གང་ལ་ལྷ་ལ་བདུད་རྩི། མི་ལ་ཆུ། ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག ཚ་དམྱལ་བས་ཁྲོ་ཆུར་མཐོང་བ་སོགས་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པ་ལའང་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་སྣང་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས། དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད། ལུགས་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆོས་སྐལ་དུ་དགའ་ལྡན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ནས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གདན་དྲངས། ཐོགས་མེད་རང་གིས་ས་སྡེ་ལྔ་གསར་དུ་རྩོམ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ།

(༩༢༧)ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་[illegible]ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རང་རེ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཚུར་ལེང་ངེར་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ལས་གཞན་གྱི་ཕྱི་དོན་ནི་གང་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། འཁྲུལ་པས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཞིའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། དོན་མེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ཕྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེའི་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ། དཔེའི་ཚུལ་མང་པོས་ཕྱི་དོན་འགོག་པར་མཛད་དོ།

(༩༢༨)གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པས། གཞན་དབང་ནི། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལེང་ངེ་བར་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ།

(༩༢༩)སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སེམས་ཙམ་སྨྲ་བ་ལ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ

ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པའི་གཞི་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རྩོད་གཞིར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དབང་ལ་ཤེས་པ་དང་བཟུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་ལས། ཤེས་པ་ནི་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པར་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བདེན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དང་། སྔོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སོགས་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཞུགས་ཀྱང་སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་། སྔོན་པོ་སྔོན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་ཏེ། རགས་པར་སྣང་བ་དང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། རྣམ་རྫུན་པས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པས། སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་

སྣང་བའི་ཆ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་བསླད་པ་ཞུགས་པས་དེ་གཉིས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཡུལ་ལ་བདེན་རྫུན་འབྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག་དབང་ཤེས་ལ་ རགས་ པར་ སྣང་ བ་ སྣང་ བ་ ལྟར་ དུ་ གྲུབ་ པར་ འདོད་ པ་ དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

(༡༧༥)**མ་རིག་པ།** རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རིག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ

(༡༧༦)**རྣམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ།** དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་མཆིས་པས། ཁོ་བོས་འདི་ཡིན་དེ་མིན་ཞུ་སྤོབས་མ་མཆིས་ཀྱང་། སྤྲོ་བཤད་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན། དང་པོ་ནི། ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་བཟུང་བ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྲངས་མཉམ་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་རྣམ་པ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། འཛིན་པ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་སྒོ་ང་གཤགས་པ་ལྟར་ཕྱེད་མ་ཡིན་པས་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དུ་མར་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༩༡༧)ཀུང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་འཁྲིད་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བུ་ཆེན་བཞི་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་ཀུང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན། རྗེ་འདི་རབ་བྱུང་དྲུག་པ་ཆུ་ཕག་(སྤྱི་ལོ་༡༣༨༣ལོ་)ལོར་ཀུང་ཏུ་སྟོད་དུ་འཁྲུངས། སྐུ་ཆུང་དུས་ནས་གསང་ཕུ་སྣེ་སེར་ལ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་བྱང་སེམས་རྣ་སྦྲེང་བ་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་ཞིང་། མཁས་པའི་དབང་པོར་གྱུར། རྗེ་ཡབ་སྲས་དྲུང་དུ་བསྙེན་པར་རྫོགས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་བསྟན་པ་བསྐྱངས། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་མཁས་པ་དགའ་སྐྱེད་དང་། དབུ་མའི་སྟོང་མཐུན་སོགས་མང་དུ་བརྩམས། འདིའི་ལྟ་བའི་སྐོར་སོགས་ལ་རྗེའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པ་འགའ་བྱུང་བར་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བཀའ་བཀྱོན་མཛད་པས་རྒྱན་བཟང་པ་ཐུགས་སྨུག་སྟེ། བློ་བཟང་གྲགས་པ་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་གཤེགས། བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་མི་དབང་གཙུག་ན་མཛེས། རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་ལུས། ཞེས་སོགས་སྐྱོ་བའི་གཏམ་གསུངས། དགུང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ཕུགས་ཏ་(༡༩༥༠)ལོར་གཤེགས།

(༩༡༨)《དབུ་མའི་སྟོང་མཐུན》 ཀུང་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྟོང་མཐུན་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཡོད།

(༩༡༩)དྲུང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཕྲ་ཁོ་བོའི་མཐོང་ཐོས་སུ་མི་གྱུར་བས་འདི་ཙམ་ལ་བཞག་གོ།

(༩༣༠)པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་ཕྲོ་སྤྲེལ་ལོ་(༡༩༧༨)ལོར་འཁྲུངས། རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཤིང་སྟག་སྤྱི་ལོ……

(༡༥༥༩)ལོར་འདས། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་བཞུགས། ཕྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དང་། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ། དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་བཅོ་ལྔ་པ། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཁན་པོ་སེ་རའི་མཁན་པོ་སོགས་མཛད་ཅིང་། གཞུང་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བཤད་དང་དོགས་གཅོད་སོགས་མང་པོ་བརྩམས་པ་གནང་ཡོད།

(༩༣༡)《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་》 སྙན་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་༡༦༩༩ལོར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བརྩམས། མཚན་ཡོངས་རྫོགས་ལ《གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་དང་ཟབ་དོན་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཀུན་བཟང་ཞིང་གི་ཉི་མ་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་དགུའི་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་》ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྩོམ་ལ་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་པོད་བཅོ་ལྔ་ཡོངས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་ཆེན་མོ་རྣམ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ《གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་》ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

(༩༣༢)རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྣའི་རྣམ་ཤེས། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཅས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྣན་པས་བརྒྱད་དོ།

(༩༣༣)རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམས་མ་རིག་པའི་མཐུས་སྔོན་པོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་བསྒྲིད་པར་འདོད་པས་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་

སྔོ་སེར་དུ་སྣང་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྫུན་པ་ལ་རྫུན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ།

(༩༣༤)རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ། དྲི་མ་སློ་བུར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་ཕྱིའི་རྣམ་པས་གོས་པ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་ཤེལ་དག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ་དང་། ཡང་ན། སྔོ་སེར་དུ་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལས་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་སྣང་མེད་པར་འདོད་པས་ན་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར།

(༩༣༥)བག་ཆགས། སྦྱོར་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བའི་གསུངས་ཚུལ་བྱས་ན། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བུམ་པ་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་རང་འགག་ཀྱང་སེམས་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ། བག་ཆགས་བསྒོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་པོ་གང་རུང་གིས་བསྒོ་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཕྱིས་བསྒོ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་འགག་ཀྱང་དེའི་རིགས་འདྲ་འམ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༩༣༦)དྲི་མས་བསླད་པ། དྲི་མ་སྟེ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པའོ།

(༩༣༧)ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས། 《ས་སྡེ་ལྔ་》ལ་སོགས་པའི་ལུང་གཙོ་བོར་སྨྲ་བས་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས།

(༤༣༨)རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས། 《ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་》དང་《ཚད་མ་སྡེ་བདུན་》གཙོ་བོར་སློབ་པས་ན་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས།

(༤༣༩)《ས་སྡེ་ལྔ་》 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་བརྟེན་སའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། སྒོ་བསྡུ་བ་སྟེ་ལྔའོ། དེ་དག་ལས་སའི་དངོས་གཞི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པའོ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། གཞི་བསྡུ་བ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་དེ་དག་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་ནི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། དེ་དག་ལྔ་པོ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད། ཕྱི་མས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས《ས་སྡེ་ལྔ་》ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

(༤༣༠)ཚད་མ་སྡེ་བདུན། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༣༥༠)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༤༣༡)རྣམ་རིག་པ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སློབ་པས་ན་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད།

(༡༣༢)རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གདན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཟེར།

(༡༣༣) མཚན་ཉིད་གསུམ། ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་མོ། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པར་འདོད་དེ། གཞན་དབང་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག ཀུན་བརྟགས་དང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་དོན་གཅིག ཡོངས་གྲུབ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

(༡༣༤)གཞན་དབང་། རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། དེའང་གཞན་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེའི་དབང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དབང་ཞེས་དང་། ཡང་ན་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱའོ། གཞན་དབང་དང་།དངོས་པོ་དང་།སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དོན་གཅིག རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་ཡང་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ཡོད།

(༡༣༥)ཡོངས་གྲུབ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བློ་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ། ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་

ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པས་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན། འཁྲུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་འགག་པས་མིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ནོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད།

(༡༣༦)**ཀུན་བརྟགས།** རང་འཛིན་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀུན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱའོ། ཀུན་བརྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཡོད།

(༡༣༧)**རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ།** སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་ཆོས་གང་ཡང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས། ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང······བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།

(༡༣༨)**རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ།** འགྲེལ་བཤད་གོང་དང་མཚུངས།

(༡༣༩)**བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ།** མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས···བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བརྟགས

ཙམ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་གནས་ལུགས་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༡༠)**རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས།** ཀུན་བཏགས་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་དང་ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་དོན་གཅིག

(༡༡༡)**མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས།** ཀུན་བཏགས་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་སྒྲ་རྟག་པ་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། དེ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེར་འཛིན་གྱི་བཟུང་བྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཆད་པ་ཡིན་པས་སོ། དེ་དང་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་དོན་གཅིག

(༡༡༢)**བདག་གཉིས།** ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་སོ། འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གཤམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤངས་བྱའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༡༡༣)**ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན།** ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་གདན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའོ།

(༡༡༤)**དག་པའི་གཞན་དབང་།** གཞན་དབང་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་

ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མ་ཞེན་པའི་བློ་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དང་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ།

(༩༩༥)**མ་དག་པའི་གཞན་དབང་།** གཞན་དབང་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། བག་ཆགས་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་མ་དག་པའི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་ཉོན་དང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུའོ།

(༩༩༦)**འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས།** མཉམ་བཞག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་ཞིང་མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཞིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དེའི་ཚེ་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཡུལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཞེན་པར་མི་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རང་གི་སྤྲུལ་པའི་ན་ཆུང་སྣང་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ཐེག་བསྡུས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་གསུངས་སོ།

(༩༩༧)**སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ།** གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང……(༣༣༠)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༩༩༨)**ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ།** རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་

པའི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པས་ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༡༤༩) **དེ་བཞིན་ཉིད།** སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད།

(༡༥༠) **ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ།** ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཤུལ་ན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་གོ མཚན་གཞི་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། འདི་ནི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༥༡) **འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ།** ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། འབྲེལ་གཞི་གཞན་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀས་སྟོང་པའི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་" དགག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཞིག་གོ། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ།

(༡༥༢) **འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས།** བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཚེ་སེམས་ལ་གཉིས་སྣང་མེད་པས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན།

(༩༥༣)**ཆོས་ཉིད།** སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ།

(༩༥༤)**རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག** དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས་སོ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

(༩༥༥)**ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ།** ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་རུང་གི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། ཀ་བ་ལྟ་བུའོ། སྒྲ་བཤད་ནི། བཏགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ངོར་བདེན་པའམ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག

(༩༥༦)**དོན་དམ་བདེན་པ།** རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དོན་དམ་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུའོ། སྒྲ་བཤད་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ།

(༩༥༧)**ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས།** གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། རིགས་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

(༩༥༨)**དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས།** གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

(༩༥༩)**སྟོང་ཉིད།** ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། སེམས་ཙམ་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་སྟེ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།

(༩༦༠)**ཆོས་དབྱིངས།** སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དྭངས་ཤིང་བྱང་སྟེ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དག་པ་དང་འདྲ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༩༨༡)ཡང་དག་མཐའ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་བསྡུས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༩༨༢)གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་ལྔའོ།

(༩༨༣)ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། ངོ་བོ། གྲོགས། འཇུག་ལྡོག་བཅས་ཁྱད་པར་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དོན་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔ། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་བཅས་གསུམ་ལ་དམིགས་པའོ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་རྣམ་པ་མི་གསལ་ཞིང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཡུལ་སྣང་བར་ནུས་པ་ཙམ་མོ། གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པའོ། དེ་ཡང་དགེ་རྩ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་མ་ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། བཞི་པ། གྲོགས་སེམས་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་བྱེད་བཅས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ལྔ་པ་ནི་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞིག་སྟེ། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་བར་གནས་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པས།

ལྟག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལྡོག་པར་འདོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་ནས་ལྡོག་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནི་རྒྱུན་འབབ་ཆུ་བོ་བཞིན། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྡོག་གོ། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་བཤད་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀུན་བསྒོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༡༨༡)**མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན།** ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས་མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་བལྟོས་ནས་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བླང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། རྟག་པའི་ཆོས། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

(༡༨༥)**སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ།** སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བས་ན་ཀུན་འགྲོ་སྟེ། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། རེག་པ། ཡིད་བྱེད་བཅས་ལྔའོ།

(༡༨༨)**དགེ་རྩ་ཆད་པ།** རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ས་བོན་གང་ཡང་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ཆད་ལྟའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་ལས། སྲིད་པས་སྤྱད་པ་ཙམ་མིན་པར། ལྟ་བ་སྤྱད་པའི་སྒོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ངེས་སོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པས་དགེ་རྩ་ཆད་དོ། དེའི་དབང་གིས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ།

(༡༨༧)**ཁམས་གོང་མ།** གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་

གཉིས་སོ། དེ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའོ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་མཐོ་ཤོས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་གནས་པ་ལས། ཡས་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་ཚངས་རིས། ཚངས་མདུན། ཚངས་ཆེན་གསུམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནས་འོད་ཆུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་དགེ་ཆུང་། ཚད་མེད་དགེ། དགེ་རྒྱས་གསུམ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། སོ་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེ། འབྲས་བུ་ཆེ། འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྔ་སྟེ་མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། གྱ་ནོམ་པ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་། འོག་མིན་བཅས་སོ། དེ་དག་ལས་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་བར་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེར་སྐྱེ་བས་གནས་གཙང་མར་གྲགས་སོ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི། གཟུགས་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ལ། གཟུགས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཙམ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའོ། དེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་བཞི་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་ཡོགས་སུ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གང་དུ་

སྙོམས་འཇུག་དེ་ཐོབ་ནས་ཤི་འཕོས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༡༨༢)ཉོན་ཡིད། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་འཛིན་ཞིང་། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཙོ་སེམས་ཤིག་གོ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ། ངོ་བོ། གྲོགས། འཇུག་ལྡོག་བཅས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངའམ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའོ། གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། བཞི་པ་ནི། གྲོགས་སེམས་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། བདག་ལ་ཆགས་པ། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་བཅས་དང་ལྡན་པའོ། ལྔ་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག མི་སློབ་པའི་སའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་མ་གཏོགས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ནི་རེས་འགའ་བའི་ལྡོག་དུས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་གཏན་དུ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ།

(༡༨༣)བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པས་བསྒྲིབས་ཤིང་རྣམ་སྨིན་དགེ་མི་དགེ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། མཚན་གཞི་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ཏེ།

འཕགས་ལམ་གྱི་གེགས་སུ་གྱུར་པས་ཟག་མེད་ལ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་བསྒྲིབས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མ་འོང་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། མཛོད་ལས། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། འདོད་ན་འཇིགས་ཚོགས་ལྟ་བ་དང༌། མཐར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་རིག་པ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདིར་མི་དགེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༤༧༠)འཇུག་ཤེས་དྲུག བློ་ཁ་ནང་དུ་མི་ཕྱོགས་པར་རང་རང་གི་ཡུལ་ཕྱི་བྲག་སོ་སོར་ཐད་ཀར་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དྲུག་གོ

(༤༧༡)ཚུར་མཐོང༌། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མི་འཇུག་པའོ།

(༤༧༢)གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རིགས་པ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་(༤༡༡དང་༤༡༢)ཐོག་ཙུང་ཞིག་སྤྲོས་ཟིན་ཀྱང༌། འདིར་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཙུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང༌། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྔོ་དང་དེ་བློ་ལས་གཞན་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྟགས་ནི་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། སྤྱིར་

བ་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི་རྫས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་དང་། རྟགས་ཀྱི་དོན་ལྡན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་ནི་གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་ཤོས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའོ། གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག ཁྱོད་དམིགས་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དམིགས་ན་ཡང་ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དེ་ཡི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ན་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་གཞན་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོ་སེར་བཞིན། སྔོ་སེར་ལའང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། དེས་ན་སྒྲ་དང་ཉན་བྱ་བཞིན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པས་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།

(༡༧༣) གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། གོང་གི་འདི་དབང་ཤེས་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འདི་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཏེ། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཡིད་བལྟས་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་བར་སྣང་བ་མ་ཟད་ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་"འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕར་མིང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལྟོ་ལྡིར་བ་རང་གི་གནས་ཚོད་དབང་གིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་འཇུག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ་། མདོ་སྡེ་པས་སྣང་ཚུལ་འདི་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་

བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་
ལུགས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་མ་གྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་
གཟུགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འདི་ཁྱམ་པའོ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
སྣང་བ་ཡིན་པ་ལས། སྣང་ཚུལ་དེ་མིང་བརྡས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་
རང་གི་གནས་ཚོད་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ནི་མེད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་
པ་ལ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་ཤེས་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ།
མིང་འཚོལ་བ་ནི། མིང་དེ་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་དབང་གིས་བཏགས་པ་
ཡིན་མིན་འཚོལ་བ། དོན་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི། དོན་དེ་མིང་དེའི་འཇུག་
གཞིར་གདོད་མ་ནས་སམ་གནས་ལུགས་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ།
འདི་ལ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་
པ་འཚོལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་སོགས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་དབང་གིས་
གནས་མི་གནས་འཚོལ་བ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་
རྗོད་བྱེད་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་རང་གི་ཁྱད་པར་འདོགས་
པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ། འདི་ལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། ཡོངས་ཤེས་བཞི་ནི་
དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཙལ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྙེད་པར་དེ་བཞི་གནས་
ཚོད་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། མིང་
འཚོལ་བར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྙེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། རིགས་པ་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་

ཡོད་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༡༧༤) འགོག་བདེན། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་ (༣༩༥) ལ་…
གཟིགས།

(༡༧༥) སྐྱང་འདས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་དང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དབེན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཞིག་གོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་སོ།

(༡༧༦) གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་ (༣༠༠) ལ་གཟིགས།

(༡༧༧) རྩ་ཉོན་དྲུག སེམས་ཉོག་པོར་བྱེད་པའི་རྟེན་གཞིའམ་རྩ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་རྩ་ཉོན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་སྟེ། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པ་དྲུག་ཅེས་པ་ལྟར་རོ།

(༡༧༨) ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། རྩ་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་དེ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་ཉོན་ཏེ། ཁྲོ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་དང་འཚིག་དང་ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་ནི་སྒྱུ་བཅས་དང་། གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད། ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་དང་རྒོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་དང་། རྣམ་གཡེང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་ཤུའོ།

(༡༧༩) ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་…
གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ།

(༡༨༠) ཐེག་དམན་སློབ་པ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ།

(༩༨༧)ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག   བདག་མེད་གཉིས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བར་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སོ།   ཅིའི་ཕྱིར་ས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།   ས་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་གཞིའམ་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བརྗོད་པའོ།   ས་བཅུ་ནི།   རབ་ཏུ་དགའ་དང་དྲི་མ་མེད།   འོད་བྱེད་འོད་འཕྲོ་སྦྱང་དཀའ་བ།   མངོན་དུ་གྱུར་དང་རིང་དུ་སོང་།   མི་གཡོ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་།   ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཏེ་ས་བཅུའོ།   དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ནི་རང་དོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་།   གཞན་དོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཐོང་བ་ན།   དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ།   ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ།   ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འཚོལ་ཞིང་གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་འཚིམ་པར་བྱེད་པས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ།   བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ངོ་བསྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་མེ་ལྟར་འཕྲོ་བས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ།   སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་གཞན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་ས་བཞི་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ལ་ས་ལྔ་པ་འདིར་དེ་སྦྱོང་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ།   ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།   བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བས་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཐར་སོང་བས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ།   མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མེད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ།   སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་བློ་གྲོས་

བཟང་པོ་ཐོབ་པས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། ནམ་མཁའ་ལ་ཆར་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་འབབ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་ལྟར་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བབ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ།

(༩༨༢) ཐེག་དམན་རིགས་ངེས། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་རྩེ་མན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་སྲིད་ཅིང་། བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ལྡོག་སྲིད་ལ། བཟོད་ཆེན་ ༤·༣·ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པར་ཉན་ཐོས་པ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༩༨༣) ཞུགས་གནས་བརྒྱད། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་ (༣༣༧) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༩༨༤) འདོད་པའི་རྟེན་ཅན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གི་ལུས་རྟེན་ཅན།

(༩༨༥) དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་ (༣༣༦) ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༩༨༦) ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ། རང་དོན་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཐེག་པ་གོང་མའི་ལམ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའོ།

(༩༨༧) བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ། ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་མི་རྫོགས་པར་སླར་བླ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བློ་ཁ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའོ།

(༡༨༨) **མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ།** བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན། འདིའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་(༣༡༧)ཐོག་ཡོད་པས་དེར་གཟིགས།

(༡༨༩) **མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ།** དབུ་མ་པ་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་གློ་བུར་དག་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སོགས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ཡི་ནི། གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རིག་པ་ཙམ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་། རིག་པ་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།

(༡༩༠) **ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན།** རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། སྤྱིར་བ་ཅི་བྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུར་ཤེས་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་རིགས་ཅན་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

(༩༨༡)རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་མཐའ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ། དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་འཇོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པའོ།

(༩༨༢)རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་སོ།

(༩༨༣)གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གྲུབ་པས་ན་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ།

(༩༨༤)《ཀུན་བཏུས》 བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉེ་ཤུའི་ནང་གསེས་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ《ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ》ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག དེའང་ཉན་ཐོས་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་ཞེས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ་བམ་པོ་ལྔར་བསྡུས་ནས་སྟོན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ནཱ་མི་ཏྲ་དང་ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་ལོ་ཙཱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་པའོ།

(༩༨༥)འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༡༧༩)དང་(༡༧༨)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༩༨༦)དྲང་དོན། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་དུ་མི་རུང་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་སྣོད་རུང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་བཞག་པས་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤས་ཆེར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ། འཁོར་

ལོ་བར་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེའི་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་དེ་དག་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་རྣམས་དྲང་དོན་དགོངས་གཞི་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༡༠༧)**ངེས་དོན།** དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ནི། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པའོ།

(༡༠༨)**མི་གནས་པའི་མྱང་འདས།** མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཟབ་པས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཐབས་སྙིང་རྗེ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཞི་བ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་མི་གནས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། དེ་ཡང་སྲིད་མཐའ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་སྲིད་མཐར་ལྷུང་ནས་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའོ། ཞི་མཐའ་སྟེ། མྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ། དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་ནས་གཞན་དོན་ཆད་པའོ།

(༡༠༩)**ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ།** ཆོས་སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབྱེ་བྲག་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པའི་སྐུ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ

པར་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་རིམ་པར་སྦྱངས་ནས། མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའམ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་སོ།

(༥༠༠)ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ཆོས་སྐུ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་་་་གཟིགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའོ།

(༥༠༡)རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། གཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ།

(༥༠༢)གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། གཤེས་རྒྱུད་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའོ།

(༥༠༣)རྣམ་འདྲེན། གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པའམ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ།

བཅུ་གཉིས་པ། དབུ་མ་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༥༠༤)དབུ་མ་པ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ།

རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ། དེ་ཡང་གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞིན་གང་དུ་ལྷུང་ན་ལྷུང་བ་དེ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཁས་ལེན་པས་སོ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། དབུ་མའི་ལུགས་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཆོས་སྐལ་དུ་ཀླུ་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་སོགས་སྤྱན་དྲངས། ཀླུ་སྒྲུབ་རང་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གསར་དུ་རྩོམ་སྟེ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདིའི་སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་འཛིན་པ་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ་སྟེ། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་ཀྱང་གཞུང་གི་བསྟན་ཚོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བས་ཐལ་རང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་སྟེ། ཕྱིས་བྱུང་བའི་དབུ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ཁུངས་གདུགས་སའམ་རྩ་བ་འཛིན་སའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན།

(༥༠༥)བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་གི་ངོ་

ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དེ། རང་རེའི་བློ་ལ་
གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་དོན་
དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་བའི་ཚེ་རྙེད་དམ་མི་རྙེད། རྙེད་ན་
དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་བཏགས་
དོན་བཙལ་ན་གང་ཡང་མི་རྙེད་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་ལུས་པོ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། མི་གཙང་
བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཤ་རུས་རྡོས་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་
དམིགས་ནས་ངའི་ལུས་སོ་སྙམ་དུ་བློས་ཕར་བཏགས་པ་མིན་པར་དོན་གྱི་སྟེང་ན་
ལུས་ཡོ་རེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ལུས་དེ་
བློས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན།
དེ་འདྲའི་ལུས་དེ་མགོ་དང་རྐང་པ་དང་ལག་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་
ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་
ནི་མགོ་དང་རྐང་ལག་སོགས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ལུས་དེ་འདི་འོ་ཞེས་
བསྟན་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཐག་
བཅད། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མགོ་བོ་ཡང་ལུས་
མིན། རྐང་པའང་ལུས་མིན། ལག་པའང་ལུས་མིན། དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་རེ་
རེ་ནས་རིག་པས་བཙལ་ན་ལུས་དེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པས་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་
བློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ནི་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ལུས་རང་ངོས་
ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་གོ་སླ་ཞིང་ལུས་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་ཡན་
ལག་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དཔྱད་ན་དེ་དག་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལག་པ་ཞེས་པ་ནི་མཐེ་བོང་དང་། མཛུབ་མོ་དང་།
མཐེའུ་ཆུང་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
ལག་པ་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པས། ལུས་ལ་སོགས་

པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ། ཐོགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་པ་ནི་སྤྲུལ་གཞི་དེ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གཞི་དེ་ར་དང་པོ་ནས་རྟ་གླང་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་། སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་རྡེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལས། བློ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་གྲུབ་པའི་རྟ་གླང་ཞིག་ཡོད་པར་མི་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(༥༠༦) རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང……(༡༠༥) ལ་གཟིགས་པར་ཚལ།

(༥༠༧) ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་གྲགས།

(༥༠༨) དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མཁས་བླངས་ཙམ་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཡུལ་གང་སྣང་རང་གི་ངོས་སམ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གནོད་མེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་པས་ན་ཆོས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྔ་རྒོལ་གང་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་སླད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་སྐྱེད་པ་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འགོད་པར་འཐད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། དེར་མ་གྲུབ་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་བཞི་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མི་བཞེད་དོ། ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད།

(༥༠༨) དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ། གཤམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡང………

(༥༠༩) ལ་གཟིགས།

བཅུ་གསུམ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་འགྲེལ།

(༥༡༠) ཚུལ་གསུམ། གཞལ་བྱ་ཤྲིག་གྲུར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་བོ།

(༥༡༡) རྟགས་ཡང་དག ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་ག་ཡིན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་

རྟགས་ཡང་དག   མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ་ཡོད།

(༥༡༣)**བདེན་དངོས།** དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་རེའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དེའོ།

(༥༡༣)**རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། ནང་སེམས་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཚུལ་དེར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད།

(༥༡༩)**མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས

ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།

(༥༧༥)སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཕྱར་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དཔལ་ན་ལེནྡྲ་མཁན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་དྲུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད། སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྦྱིན་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་དེ་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། སློབ་མ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་གཉིས་ཡིན་པར་གྲགས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་བོད་དུ་ཕེབས། བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་བཀོད་པ་མཛད། སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་བ་གཞི་བཙུགས་པ་སོགས་བོད་དུའང་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་མཁན་ཆེན་པོ་ཤཱནྟ་རཀྵི་ཏ་ཞེས་གྲགས། བོད་དུ་ལོ་ཉེར་དགུ་ཙམ་བཞུགས་ནས་གཤེགས།

(༥༧༦)སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཕྱར་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་སྟེ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ར་ཡའི་རྒྱལ་

རིགས་སུ་འབྲུངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས།
གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་བདག་པོ་མཛད་ནས་ཆོས་མང་དུ་བསྟན།
ལྷག་པར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་
ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ་
སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་མང་དུ་བརྗོད་ཅིང་།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ནས
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་རང་གཞུང་དབུ་མ་སྙིང་
པོ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་
དུ་མཛད་དོ།

(༥༡༧)ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་དུ་
གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།
དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གསལ་བར་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས། དུས་རབས་
བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན། ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་མཁན་ཆེན་པོ་ཤནྟི་
ས་ཏྭའི་ཞལ་ཆེམས་ཇི་བཞིན་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས། རྒྱ་ནག་ཡུལ་ནས་
བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཧྭ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ན་བྱ་བའི་ལྟ་བ་སུན་འབྱིན་པས་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་
པར་མཛད་པའོ།

(༥༡༨)འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་
མཆོག་བཞིའི་ནང་ཚན། ཕར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་

ཐེ་སྟེ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་འབངས་ཀྱི་དབོན་སྲས་སུ་འཁྲུངས། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་བཞེས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་གུས་པས་བསྙེན་ཅིང་རིགས་པའི་གཙུག་ལག་མང་པོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན་ནས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་ཉི་ཁྲི་སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དོ།

(༥༡༨)**སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།** ཤར་རྒྱ་གར་གྱི་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདི་མའི་སྦྲུམ་ན་གནས་པའི་ཚེ་མ་ལ་སེང་གེའི་གནོད་པ་བྱུང་སྟེ་མའི་ལུས་སེང་གེས་ཟོས་ཀྱང་སྦྲུམ་ན་གནས་པའི་ཕྲིའུ་སེང་གེས་མ་ཟོས་པར་བདེ་བར་སྐྱེས་པས་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཞེས་བཏགས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད། དེ་ནས་ནར་སོན་པ་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཞེས། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལའང་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རིམ

པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྲུངས། མནལ་ལམ་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བསྐུལ་མ་བྱས་པ་ཇི་བཞིན། ཚ་བ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྦྱར་བའི་མན་ངག་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་ཉི་ཁྲིའི་བསྡུས་དོན་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པར་སླ་བ་སོགས་མང་དུ་མཛད་དོ།

(༥༡༠)ཛེ་ཏཱ་རི། ཛེ་ཏཱ་རི་ཞེས་པ་ནི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དོན་དང་། ཛོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་བླ་མ་ཡིན། འདི་ནི་འཛམ་པའི་དབྱངས་ལས་དབང་བསྐུར་བ་དངོས་སུ་ཐོབ་དེ། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་ཡིན།

(༥༡༡)ལྭ་བ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་ལྭ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཞིག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་འང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན།

(༥༡༢)རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་སོགས་འདོད་ཅིང་། དེར་མ་གྲུབ་པར་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ནུས་པས་ཆད་ལྟར་འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དུ་འདོད་ལ། འདི་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགོག་པར་མཛད་དོ།

(༥༣༣)དོན་དམ་བདེན་པ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྣང་དང་བདེན་སྣང་གཉིས་སྣང་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དོན་དམ་ནི་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུའོ།

(༥༣༤)ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁྲུལ་བཅས་ཀྱི་བློའི་ཤེས་ངོར་རང་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།

(༥༣༥)བུམ་པ་བདེན་སྟོང་། རང་གི་གདགས་གཞི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བློས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ངོས་ནས་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའོ།

(༥༣༦)སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག ཤེས་བྱ་ལ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། ༡. ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ༢. ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ༣. ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ༤. སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༥. ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ༦. དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། ༧. འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། ༨. འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། ༩. མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༠. ཐོག་མ་དང་

མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༡. དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༢. རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༣. ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༤. རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༥. མ་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༦. དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ དེ་ཡང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་ཁྱབ་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འཐོབ་བྱའི་མཆོག་གམ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་གསུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་དང་པོ་བྱུང་ས་དང་། བར་དུ་གནས་ས་དང་། ཐ་མ་འགྲོ་ས་སྟེ་དུས་གསུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། སེམས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་བླང་དོར་སྟེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ་དེ་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་

ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་གང་དུའང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

(༥༡༧)**སྟོང་ཉིད་བཞི།** སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག་སླར་ཡང་བསྡུས་ན་བཞིར་བསྡུས་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་ཡེ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ།

(༥༡༨)**ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ།** ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་རང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཆུ་དང་ཧ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དཔེར་ན་ཆུ་དེ་ཆུ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཆུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པོ།

(༥༢༩)ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཡ་གྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ཞིག་རང་སྣང་བའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དེ་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པས་ན། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་སྣང་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པས་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༥༣༠)ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འདོད་ཚུལ་བྱེ་མདོ་དང་འདྲ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི····གཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༥༣༡)གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ལ་ཉན་རང་

གཉིས་སྤངས་རྟོགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་སྟེ་གཉིས་སྟོང་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་དོ།

(༥༣༢)ཞུགས་གནས་བརྒྱད། གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་(༣༢༧)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༥༣༣)གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད། འདི་དང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་རྣམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་………(༣༢༧)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༥༣༤)ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱ། ལུགས་འདིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ངེས་སུ་བཞེད་ཅིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་གྱིས་བློ་མ་འཚིམ་པར་སླར་བློ་འགྱུར་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པས་ན་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱར་འཇོག་པ་ཡིན།

(༥༣༥)རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ། ལུགས་འདིས་ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་ངུ་འཐོབ་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཉན་རང་ལ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་རྟོགས་བྱའི་

བདག་མེད་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཞན་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་ཐལ་རང་སུས་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ།

(༥༣༦) **ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ།** ཚོགས་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྒོམ་པ། བྱེད་ལས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་སྤོང་ཞིང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བྱེད་པ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆོ་འདིར་སྐྱེ་བར་ངེས་པར་ཞིག་གོ།

(༥༣༧) **ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན།** རང་གི་བདག་རྐྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཐར་བཟུང་ཟིན་པའི་ཚིག་དོན་རྣམས་མི་བརྗེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཞིག་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

(༥༣༨) **མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ།** སྤྲུལ་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། གསུང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་སྣང་ངོར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྟོན་པས་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའམ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་ཟེར།

(༥༣༩) **གདམས་ངག** ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་གནད་དམ་སྙིང་པོ།

(༥༤༠) **སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ།** ཤེས་རབ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཕྱེ་བའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཅིང་ངེས་པ་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཞིག་གོ།

(༥༤༡) **དྲོད།** སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག

སྟེ། ཞིང་གཙུབ་པ་ལས་མེ་བྱུང་བའི་སྔོན་དུ་དྲོད་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་དྲོད་ཐོབ་པས་དྲོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

(༥༩༣)**མཐོང་སྤངས།** མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་རྣམས་སོ།

(༥༩༣)**ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག** རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ།

(༥༩༩)**རྩེ་མོ།** སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། ཡོག་ལྟས་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་ལས་འདས་པའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པས་ན་རྩེ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

(༥༩༥)**རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག** རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ།

(༥༩༦)**བཟོད་པ།** སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་གསེས་ཞིག་སྟེ། ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་བའི་གདེང་ཐོབ་པའམ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

(༥༤༧)རྫས་འཛིན་རྟོག་པ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་བརྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ།

(༥༤༨)ཆོས་མཆོག སྦྱོར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིའི་ནང་……གསེས་ཤིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་དོ།

(༥༤༩)བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་ཡོད་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མགོ་གནོན་པར་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར……མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་འཇུག་ཐོགས་སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༥༥༠)སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ།

(༥༥༡)སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོའི་ཚེ་ཐར་

བཞིན་བསྒོམས་པས་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་མ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་གོང་དུ་མཆེད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ།

(༥༥༦) **དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།** བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་ཚེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའོ།

(༥༥༧) **བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།** བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་ཚེ་སྔར་བཞིན་བསྒོམས་པས་མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད།

(༥༥༨) **མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ།** མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྤོང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད། དེ་དང་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དོན་གཅིག་སྟེ། མཛོད་ལས་བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཞེས་པ་གསུངས་སོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན།

(༥༥༥)ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས། རང་གི་བློས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སམ་ཡང་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བློ་བསྒྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སོ། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་ངམ། རང་གི་བློས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ང་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་སྙམ་དུ་བཙལ་བས། རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་འདིར་དབང་བསྒྱུར་བ་པོའི་ང་ཞིག་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུའོ།

(༥༥༦)རྣམ་གྲོལ་ལམ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་གསར་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོན་གཅིག་སྟེ། མཛོད་ལས། བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

(༥༥༧)སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུ སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུའི་གཉེན་པོའི་ལམ་དགུ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་དང་ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས། སྒོམ་ལམ་དགུ་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ། ལམ་ཆུང་ངུ། ལམ་འབྲིང་པོ། ལམ་ཆེན་པོ། སྦྱོར་བའི་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་དགུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

(༥༥༨)སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག སྒོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྒོམ་སྤང་ཉོན་སྒྲིབ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།

རང་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་བཅས་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སོ་སོར་སྒོམ་སྤང་ཉོན……མོངས། འདོད་ཆགས། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ་བཅས་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་སྟེ་ཁྱོན་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་མཛོད་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་སོ།

(༥༥༧)**སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད།** ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤངས་ ཤེས་སྒྲིབ་འཛུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ། ཤེས་སྒྲིབ་ལྡོག་པ་…གཟུང་རྟོག་དགུ། ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ། ཤེས་སྒྲིབ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་བཅས་འདོད་ཁམས་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག དེ་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་སོ་དྲུག་སོ་དྲུག་རེ་ཕྱེ་བས་ཁྱོན་སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དོ།

(༥༨༠)**སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས།** ཐུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་པ་དང་འཁྲུལ་དུ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ངར་འཛིན་དང་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།

(༥༨༡)**སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞི།** ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་

བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཅས་བཞིའོ།

(༥༨༢) **འཕགས་སེང་གཉིས།** གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་ (༥༧༨) དང་ (༥༧༩) ཐོག་གསལ་བའི་འཕགས་པ་ གྲོལ་སྡེ་དང་ སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་གཉིས་སོ།

(༥༨༣) **དགོངས་འགྲེལ།** འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ།

(༥༨༤) **སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བ།** རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་མཐར་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ལ། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བདེན་འཛིན་རྣམས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ་མཐར་རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བཞེད་དོ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ།

(༥༨༥) **ས་བརྒྱད་པ།** བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་བཅུའི་ནང་གསེས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་སའོ། འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཡང་……… (༩༢༡) ལ་གཟིགས།

(༥༨༦) **《རྟོག་གེ་འབར་བ》** རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་རང་གཞུང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་མཛད་པ་ལ་

བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཆེས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན། གཞུང་འདི་ཇོ་བོ་རྗེས་ཀྱང་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་ཁྲིད་ལན་མང་དུ་གནང་བར་གསུངས་སོ། ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

བཅུ་བཞི་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་འགྲེལ།

(༥༨༧)ཐལ་འགྱུར་བ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ཡ་ཀྱལ་ཞིག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རྟགས་སྦྱོར་དགོད་མི་དགོས་པར། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ནང་འགལ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ལུགས་འདི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ཙམ་ལ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དངོས་སློབ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་ཅིང་། རྩ་བ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀྲལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་གསུངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས·····སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ནས་རང་རྒྱུད་

པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པར་མཛད་དོ། དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སྣང་ཡང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་མཁས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ནི་སྲོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཡིན་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ།

(༥༨༢)རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ལྟ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཚུལ་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༥༠༢)ཐོག་གསལ་ཞིང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སོགས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་དོ།

(༥༨༣)སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཏམ་ལའི་ཡུལ་གྱི་བྲེ་བྲག་ངང་པས་རྩེ་བ་ཞེས་པར་སྐུ་འཁྲུངས། བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བསྙེན་པར་རྫོགས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གསན་སྦྱངས་གནང་བས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་ཞལ

གཟིགས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་པོར་གཤེགས་ཏེ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་མཛད་ནས་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་དོ།

(༥༧༠)ཟླ་གྲགས། རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་མནྟར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱིམ་དུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཚན་ཟླ་བ་གྲགས་པར་གསོལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་བླངས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་གསན། ལྷག་པར་དབུ་མའི་གཞུང་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་གནང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ··སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ·······དམིགས་ཕྱུག་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བའི་གཞུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་ པའི་འགྲེལ་པ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུའི་འགྲེལ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་འགྲེལ་པ་སོགས་མཛད་དེ···སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བཟུང་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་བཏོད། གསང་སྔགས་སྐོར་ལའང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་སོགས་གཞུང་མང་པོའི་འགྲེལ་པ་མཛད། སྐུ་ཚེའི་སྨད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ནས་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ་མང་པོ་བཏབ། དགུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་པར་གྲགས།

(༥༧༡)ཞི་བ་ལྷ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་སྟེ། སྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བདུན་པའམ་བརྒྱད་པ་ཙམ་ལ་
རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་འཁོར་སོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་
དགེ་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། མཚན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་
བཏགས། སྐུ་ན་ཕྲ་མོ་ནས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས། ཡབ་འདས་ཏེ་སང་ཉིན་
རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོ་ནུབ་བྲོས་ནས་ན་ལེནྡྲར་པཎྜི་ཏ་ལྔ་བརྒྱའི་གྲྭ་
མཆོག་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མཚན་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་བཏགས།
མཁན་པོ་ལས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་
ཅིང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཆོས་གསན་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་
དང་གདམས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྤྱོད་ལམ་ཟ་ཉལ་བཤང་བ་མ་གཏོགས་གླེགས་བམ་གློག་པ་
ལ་སོགས་གཞན་གང་ཡང་མ་མཐོང་བས་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་ཞེས་གྲགས།
ནམ་ཞིག་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་ལ་གསུང་རབ་འདོན་པའི་རེས་མོད་ཡོད་པ་ལས།
དགེ་འདུན་ཕལ་མོས་ནན་ཞུས་བྱས་པ་ཇི་བཞིན་དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། མདོ་སྔོན་ཆད་གྲགས་པ་
ཞིག་འདོན་ནམ། མ་གྲགས་པ་ཞིག་འདོན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པས་སྔོན་མ་
གྲགས་པ་ཞིག་གསུང་བར་ཞུས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་གསུངས་ཏེ། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་
མེད་དག ཅེས་པའི་བར་གསུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་གསུང་བཞིན་ནམ་མཁའ་
ལ་ཇི་མཐོ་ཇི་མཐོར་སོང་ནས་མཐར་སྐུ་མི་སྣང་བར་གསུང་གྲགས་པའི་སྒྲ་ནས
གཞུང་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བཏོན་ཏེ་གཤེགས། དེ་གཟུང་ཐོབ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཟིན་པ་བསྡུས་པས་སློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་སྟོང་

ལྟག་ཅམ་སྟེ་གསུམ་བྱུང་བས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར། ཕྱིས་སྤྱོད་འཇུག་ཊཱི་ཀ་སྟོང་ཚང་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནོ། སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་དང་། བསླབ་བཏུས་ལ་སོགས་ཡོད་དོ།

(༥༧༢)ཕྱི་རྒོལ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་ལན་འདེབས་པ་པོའི་རྒོལ་བ་ལ་ཟེར།

(༥༧༣)བསྒྲུབ་བྱ། རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚོགས་པ་ཉིད། ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

(༥༧༤)རྗེས་དཔག གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཨང་(༣༧༡)ལ་གཟིགས།

(༥༧༥)སྒྲོང་སྟོབས། རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར།

(༥༧༦)མངོན་གྱུར། མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་གྱུར་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ……

གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔ་པོ་ཙམ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་དོ།

(༥༧༧)ལྐོག་གྱུར། ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྐོག་གྱུར་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཕྱིར་མི་འགལ་བར་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྐོག་གྱུར་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས། ལུགས་འདི་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་འགལ་བ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཡང་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །

(༥༧༨)གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ། མངོན་གྱུར། ལྐོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གསུམ་མོ། མངོན་ལྐོག་གཉིས་གོང་དུ་འགྲེལ་ཟིན་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ལྟ་བུའོ།

(༥༧༩)ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་བློ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ངེས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

(༥༨༠)ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙེད་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་དོན་འཇལ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་

བྱ་ཐ་སྙད་པ་བུམ་པ་སོགས་དང་། ཤེས་པ་ཐ་སྙད་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཐ་སྙད་པ་བུམ་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བརྡའམ་ཐ་སྙད་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཟེར་རོ།

(༥༢༡)**ཡང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་གཉིས།** དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེ་ཡང་། ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་དུའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྫུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཡུལ་འཁྲུལ་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། མདོར་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་པའང་ཐ་སྙད་དུའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་གནད་དེར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་རགས་པའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། ཕྱིར་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་

པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། དེས་བཤད་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། འཇུག་པ་ལས་མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། ཞེས་སོ།

(༥༨༢)འཇིག་རྟེན། སྣོད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བཅུད་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྣོད་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་སྣོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ནང་བཅུད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་དེར་གོ་བ་ཡིན།

(༥༨༣)མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། ཡང་དག་པར་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཏེ། བློ་འདིའི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་ངེས་ཏེ། འཇུག་པར། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

(༥༨༤)དོན་དམ་བདེན་པ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མར་སོང་བས་རྙེད་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། མཚན་གཞི་ནི་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཡེ་ཤེས་དམ་

པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་དང་། དེ་འདྲའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཆོག་གམ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པར་གནས་པས་བདེན་པ་ཞེས་བྱེར་རོ།

(༥༢༥)**འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་པ།** དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ་བྱེ་སྨྲས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་གྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའམ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ན་ཤི་ཞེས་སེམས་ཅན་ཤི་བ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ལ་བཞག་དགོས་སོ། ཡང་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་གང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་འདས་པའམ་ཞིག་པ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གནས་ཏེ་གལ་ཏེ་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི། དེ་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་འོངས་པ་ལའང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་མ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་འདོད་དོ།

(༥༢༦)**ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ།** དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མེད་པ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་

པའི་ཤེས་པའི་ངོར་ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་བཅལ་ནས་འཇོག་པར་མི་ནུས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ་ཤེར་མདོ་ལས་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་དེའི་ཙམ་སྒྲས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།

(༥༢༧)ཚད་མ། ཚད་མའི་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྟོད་བཟློག་ལས། དེ་ཡང་དང་པོ་གྲུབ་མིན་པ། བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པར་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད་དོ། ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ།

(༥༢༨)མངོན་སུམ་ཚད་མ། འདི་ལ་ཡང་ལུགས་འདིས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པར། རྟགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་དང་པོ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་

གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུའོ།

(༥༨༩)རྗེས་དཔག་གི་ཆད་མ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནང་དུ་འདུའོ།

(༥༩༠)དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ།

(༥༩༡)ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་པར་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་བཞེད་དེ། དྲན་ཤེས་རྣམས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཚད་མ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ།

(༥༩༢)རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་ཐོ་རོལ་དུ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལའང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

(༥༩༣)རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཞིག་ཡིན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་དེ་རང་རིག

མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་དང་། རལ་གྲིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། ཇི་ལྟར་མི་གཅོད་དེ་བཞིན་ཡིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྲིའི་སོ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་མི་ནུས་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་རེག་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར་རོ། དེར་མ་ཟད་མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་གསལ་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་རིག་པ་ཡང་བཀག་པར་མཛད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མར་མེས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། མུན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་མུན་པས་ཀྱང་རང་སྒྲིབ་ནས་མུན་པ་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་དང་། མེས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྲེག་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་རང་རིག་བཀག་པར་མཛད་དོ།

(༥༨༩) སེམས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ།

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ནི་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲ་བཤད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མིན་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཚད་མ་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ།

(༥༠༥) **བཅད་ཤེས།** རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཚད་མར་གསར་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བཅད་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པ་འདོད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ནི། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་གསར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ།

(༥༠༦) **དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག** རང་གི་རྟེན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཞེས་ཟེར་རོ།

(༥༠༧) **གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག** རང་གི་རྟེན་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྡའམ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཞེས་ཟེར་རོ།

(༥༠༨) **དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག** ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན······ཚིགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་མེད་ཀྱང་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་པའམ་འདྲ་བ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་བའི་རྗེས་དཔག་ནི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་གླང་དང་བ་མིན་འདྲར་འཛིན་དང་། སྒྱུ་གུ་དང་གཟུགས་ཅན་གཉིས་རྫུན་པར་མཚུངས་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།

(༥༠༩) **ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག** རང་གི་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་དཔྱད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དང་དེའི་རྒྱུ་བླ་མ་བསྐྱེལ་བསུ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

(༨༠༠)རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ངོ་ལ་རི་བོང་རྭར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་གློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་ཟེར་བ་ཡིན།

(༨༠༡)སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པར་སྣང་བའི་ཆ་དེའོ། ལུགས་འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེས་པས་རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་སོ་སོར་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྲ་བཤད་འཛག་སྣང་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་མི་བཞེད་དོ།

(༨༠༢)གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ།

(༨༠༣)བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་། གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་གཉིས་སོ་སོར་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་ཕྲ་མོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་ཅིང་། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པས་སོ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༨༠༤) **སྟོང་གཞི།** སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ།

(༨༠༥) **གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག** སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིག་སྟེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ།

(༨༠༦) **བདག་འཛིན།** མིང་བརྟགས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཕྲ་མོ་དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདག་འཛིན་

གཉིས་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇེད་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༤༠༧)བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ། འདོད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འདོག་གོ

(༤༠༨)བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཆ་ནི་ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། བདེན་གཉིས་བདེན་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ། རང་རང་གི་ལྟོས་གཞིའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཙམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་བདེན་སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ·······
གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ལའང་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཞིར་འགྱུར་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས……གསུངས་སོ། བདེན་གཉིས་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་བདེན་སྟོང་དེ་ར་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་གོང་མ་སྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྤྱོད་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཞིར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ།

(༨༠༩) **ཤེས་སྒྲིབ།** ལུགས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་རྣམས་བཞེད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག་གོ

(༨༡༠) **《མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ》** དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག

(༨༡༡) **འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ།** བཞེད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གསེས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བཞེད་དོ། ལུགས་འདིར་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། ཉན་རང་

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མ་རྟོགས་ན་སེམས་བདེན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་མི་ནུས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་སེམས་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལྟ་ཞོག་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་ཐོབ་མི་ནུས་པས། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ།

(༨༧༣)ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་མྱང་འདས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལའང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པ་ཙམ་ལ་རིམ་བཞིན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལུགས་འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བདེན་སྣང་གི་ཟག་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཁྲུལ་བའི་ཟག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཟག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། འཁྲུལ་པའི་ཟག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ནི་ཟག་མེད་མྱང་འདས་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡང་ཟག་མེད་སྔོན་ལ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཟག་མེད་མྱང་འདས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཕྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་མྱང་འདས་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་བསྡུས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར།

རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་དང་། དེ་ཉིད་མིག་ནི་ཕྱི་བ་ལྟར། དེ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

(༨༡༣)**ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ།** ལུགས་འདིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་ཀྱང་། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་བར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣུམ་གྱིས་གོས་པའི་སྣོད་སྣུམ་མ་བསལ་བར་དུ་དེའི་གོས་པ་བསལ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཐ་མའི་ཚེ་སྒོམ་སྤངས་སྐོར་དགུའི་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སྤངས་ཏེ་སྐུ་བཞིའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།

(༨༡༤)**དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས།** ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགྲོ་མི་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཐར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འགྲོ་མི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྣམས་ས་ དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་དོ།

(༨༡༥)**དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ།** ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་

པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྐྱེ་བས་རེ་ཞིག་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ལུགས་རགས་པ་བཤད་ནས་ཕྲ་མོ་མ་བཤད་པ་དང་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་གི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ལ་སྔོན་དུ་རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་ཕྱིས་ཕྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པས་དེ་ཡང་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དོ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རྟོགས་ནུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཞེད་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཚད་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(༤༡༤)《ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་》 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག

(༤༡༥)བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་

གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་གདན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔའི་ནང་གསེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གདན་ཚིགས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་གི་མཚན་རྟགས་ཡང་ (༤༣) ཐོག་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ལ་འདིར་སྐབས་སུ་འབབས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གདན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ཙམ་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཆ་རྟག་ལྟ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་པས་བཅིངས་གྲོལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་རང་ངོས་ནས་ངེས་པ་དྲང་དུ་མེད་པར་སོང་བའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཆ་ཆད་ལྟ་བུའོ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གདན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་ནུས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཇི་ལྟར་མཐའ་ལས་འདས་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གང་དུའང་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་མེད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་སུ་བསྐྱོན་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སེལ་ཚུལ་

ཡིན། འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།

(༦༡༨)བཅིངས་གྲོལ། སྐབས་འདིར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་ནོ།

(༦༡༩)མོ་གཤམ་གྱི་བུ། རབས་ཆད་མའི་བུ་ཞེས་པ་མི་སྲིད་པས་མེད་པའི་དཔེ་ཞིག་གོ

(༦༢༠)སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས། མཐར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་རྣམས་སོ།

(༦༢༡)འཛིན་མ། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༦)ལ་གཟིགས་པར་འཚལ།

(༦༢༢)གཉིས་སྐྱེས། སྐབས་འདིར་བྲ་ལ་གོ་བ་ཡིན།

(༦༢༣)སྦྱོར་བྱུང་། དམ་པ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ།

(༦༢༤)སྒྲི་བརྩོལ་ཅན། རང་འདོད་ཕུ་ཚུགས་བྱེད་པའི་གདོང་པགས་མཐུག་པོ་རྣམས།

(༦༢༥)རྙེད་བཀུར། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༣༠)དང་(༣༡)ལ་གཟིགས།

(༦༢༦)འོད་སྟོང་ཅན། ཉི་མའི་མིང་།

(༦༢༧)ཀུན་དྷ། ཉིན་མོ་ཉི་མ་ཤར་ཚེ་ཁ་ཟུམ་པ་དང་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་ཚེ་ཞལ་ཁ་འབྱེད་པའི་འདམ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ཅིག

(༦༢༨)འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། པད་མའི་ཚལ།

(༦༢༩)རབ་འབྱམས། གོང་གི་མཆན་རྟགས་ཨང་(༣༩)ལ……གཟིགས་རྒྱུ་དང་། སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ།

(༦༣༠)གཙོང་རོང་། གཡང་སའམ་གྲོག་རོང་།

(༦༣༡)ཡང་དག་ལམ། འགྲོ་ལམ་ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་སྟེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟ་བུའོ།

ཟུར་བཀོད་མཚན་འགྲེལ་དཀར་ཆག

དང་པོ། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་མཚན་འགྲེལ།

གཉིས་པ། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ།

བཞི་པ། གྲངས་ཅན་པ།

ལྔ་པ། དཔྱོད་པ་བ།

དྲུག་པ། གཅེར་བུ་བ།

བདུན་པ། རྒྱང་འཕེན་པ།

དགུ་པ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ།

བཅུ་པ། མདོ་སྡེ་པ།

བཅུ་གཅིག་པ། སེམས་ཙམ་པ།

བཅུ་གཉིས་པ། དབུ་མ་པ།

བཅུ་གསུམ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ།

བཅུ་བཞི་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས།
责 任 编 辑: 阿旺平措
མཛེས་ཆ་རྟུས་འགོད་པ། ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།
装 帧 设 计: 吾 要

༄༅། །གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཐོར་བུ།

རྩོམ་པ་པོ།	འཇིགས་མེད་དབང་པོ།
མཆན་འགྲེལ་མཁན།	མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག
དཔེ་སྐྲུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
འགྲེམས་སྤེལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཡུལ།	པེ་ཅིན་ཧོ་ཕིང་ལི་བྱང་ལམ་ཡང་14པ།
སྦྲག་ཨང་།	100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས།	010 − 64227665
བརྒྱུད་འཚོང་མཁན་	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
པར་འདེབས་མཁན།	དཔྱི་ཧྲུའི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི།
དེབ་ཚད།	850mm × 1168mm 1/32
པར་ཤོག	10.5
པར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐེངས།	1996ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་1པོར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་4པ་བརྒྱབ།
པར་གྲངས།	12001 − 17000

ISBN 978 - 7 - 105 - 02520 - 6/B·72

(བོད་ཡིག 28) རིན་གོང་། སྒོར་16.00

图书在版编目(CIP)数据

四宗概述浅释:藏文/晋美旺布著;-庆绕旺久注解.
北京:民族出版社,1996.2(2007.1 重印)
ISBN 978-7-105-02520-6
Ⅰ.四... Ⅱ.①晋... ②庆... Ⅲ.①大乘-研究-藏语
②小乘-研究-藏语 Ⅳ.B964

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第004787号

民族出版社出版发行
(北京市和平里北街14号 邮编100013
www.e56.com.cn
北京艺辉印刷有限公司
各地新华书店经销
(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)
1996年2月第1版 2007年1月北京第4次印刷
开本:850毫米×1168毫米 1/32 印张:10.5
印数:12001-17000册
ISBN 978-7-105-02520-6/B·72
(藏28) 定价:16.00元

责任编辑：阿旺平措　封面设计：吾要

ISBN 978-7-105-02520-6

定价：16.00元